

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

MESAČNÝ BULLETIN NBS

NOVEMBER 2009

Vydavateľ:
© Národná banka Slovenska

Adresa:
Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava

Kontakt:
Oddelenie komunikácie
02/5787 2141
02/5787 2146

Fax:
02/5787 1128

[http:// www.nbs.sk](http://www.nbs.sk)

Všetky práva vyhradené.
Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.
Spracované na základe Správy o ekonomickom vývoji za november 2009 schválenej Bankovou radou NBS 15. decembra 2009.

ISSN 1337-9496 (elektronická verzia)

OBSAH

1 ZHRNUTIE	6	Tab. 5 Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach	15
2 VONKAJŠIE EKONOMICKÉ PROSTREDIE	8	Tab. 6 Mesačné čisté predaje otvorených podielových fondov	19
2.1 Eurozóna	8	Tab. 7 Bežný účet platobnej bilancie	30
2.2 Vývoj v Poľsku, Českej republike a Maďarsku	8	Tab. 8 Vývoz za január až september, medziročná zmena	32
3 EKONOMICKÝ VÝVOJ V SR	10	Tab. 9 Dovoz za január až september, medziročná zmena	33
3.1 Cenový vývoj	10	Tab. 10 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie	34
3.2 Vývoj reálnej ekonomiky a trhu práce	12	Tab. 11 Prílev kapitálu v rámci ostatných investícií v členení podľa sektorov	35
3.3 Menové agregáty a úrokové sadzby	18	Tab. 12 Zahraničný dlh SR	36
PRÍLOHY		Tab. 13 Vývoj indexov NEER a REER	37
Štvrťročná správa o medzinárodnej ekonomike – september 2009	21	Tab. 14 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia	39
Štvrťročná správa o vývoji platobnej bilancie	30	Tab. 15 Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu za 3. štvrťrok 2009	39
Vývoj reálnej ekonomiky v 3. štvrťroku 2009	38	Tab. 16 Príspevky ceny a objemu k vývoju vývozu a dovozu	41
Vývoj jednotkových nákladov práce v SR	52	Tab. 17 Vývoj sezónne očisteného hrubého domáceho produktu podľa použitia	42
ŠTATISTICKÉ ÚDAJE		Tab. 18 Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek	43
1 Prehľad základných makroekonomických ukazovateľov SR	S2	Tab. 19 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví	43
2 Menová a banková štatistika	S3	Tab. 20 Porovnanie HDP, HND a HNDD	44
3 Ceny a náklady práce	S11	Tab. 21 Vývoj priemerných mesačných miezd a produktivity práce v hospodárstve SR	44
4 Reálna ekonomika	S17	Tab. 22 Vývoj priemerných kompenzácií na zamestnanca a produktivity práce v hospodárstve SR (metodika ESA 95)	45
5 Verejné financie	S26	Tab. 23 Vývoj reálnej produktivity práce a reálnych kompenzácií na zamestnanca v 3. štvrťroku 2009	45
6 Platobná bilancia	S28	Tab. 24 Tvorba a použitie dôchodkov v sektore domácností	46
7 Externé prostredie	S30	Tab. 25 Vývoj hrubého disponibilného dôchodku	46
ZOZNAM BOXOV		Tab. 26 Vývoj zamestnanosti a nezamestnanosti	47
Box 1 Štvrťročná správa o medzinárodnej ekonomike – september 2009	9	Tab. 27 Vývoj zamestnanosti podľa odvetví (metodika ESA 95)	48
Box 2 Platobná bilancia za január až september 2009	12	Tab. 28 Výsledky finančného hospodárenia	49
Box 3 Vývoj reálnej ekonomiky v 3. štvrťroku 2009	16	Tab. 29 Hospodárenie nefinančných korporácií	50
Box 4 Pohľadávky faktoringových spoločností, lízingových spoločností a spoločností splátkového financovania	19		
ZOZNAM TABULIEK			
Tab. 1 Vývoj cien výrobcov v októbri 2009	10		
Tab. 2 Bežný účet platobnej bilancie	11		
Tab. 3 Produkcia a tržby	14		
Tab. 4 Vývoj miezd vo vybraných odvetviach	14		

ZOZNAM GRAFOV

Graf 1	Výmenný kurz USD/EUR	8
Graf 2	Indexy kurzov mien V4 voči euru	8
Graf 3	Vývoj príspevkov hlavných zložiek k medziročným zmenám PPI	11
Graf 4	Vývoj indexu priemyselnej a stavebnej produkcie (3-mesačné kľzavé priemery)	13
Graf 5	Vývoj zamestnanosti, porovnanie mesačných a štvrťročných ukazovateľov	15
Graf 6	Prílev, odlev a celkový stav uchádzačov o zamestnanie	15
Graf 7	Indikátor ekonomického sentimentu	17
Graf 8	Štvrťročný rast HDP	21
Graf 9	Eurozóna: ekonomický rast (stále ceny roku 2000)	22
Graf 10	Hodnotenie stavu zásob v priemysle (saldo odpovedí)	23
Graf 11	Eurozóna: Príspevky jednotlivých komponentov k štvrťročnému rastu HDP	23
Graf 12	Faktory limitujúce produkciu	23
Graf 13	IFO index ekonomickej klímy	24
Graf 14	Miera nezamestnanosti a očakávania spotrebiteľov ohľadom budúceho vývoja počas nasledujúcich 12 mesiacov	24
Graf 15	Eurozóna: Medziročná miera celkovej inflácie (HICP) a príspevky vybraných komponentov	25
Graf 16	Eurozóna: Ceny tovarov a služieb	25
Graf 17	Vývoj výmenného kurzu USD/EUR	25
Graf 18	Úrokové sadzby ECB	26
Graf 19	Rast HDP	27
Graf 20	Príspevky k HICP inflácii	27
Graf 21	Kurzy mien V4 voči euru	28
Graf 22	Kurzy mien V4 voči euru	28
Graf 23	Kľúčové sadzby NCB krajín V4	28
Graf 24	Medziročné dynamiky vývozu a dovozu	31
Graf 25	Medziročné dynamiky vývozu SR a dovozu EÚ 27	31
Graf 26	Vývoj obchodnej bilancie a bežného účtu, kumulatív	31
Graf 27	Medziročné dynamiky vývozu	31
Graf 28	Vývoj indexov NEER a REER	36
Graf 29	Vývoj reálneho HDP podľa štvrťrokov	38

Graf 30	Vývoj domáceho a zahraničného dopytu	38
Graf 31	Členenie tvorby hrubého fixného kapitálu z hľadiska produkcie	40
Graf 32	Štruktúra konečnej spotreby domácností v 3. štvrťroku 2009	40
Graf 33	Príspevky jednotlivých skupín spotrebných výdavkov k rastu konečnej spotreby domácností	40
Graf 34	Podiel čistého exportu na HDP v bežných cenách	40
Graf 35	Vývoj exportnej výkonnosti a dovoznej náročnosti	41
Graf 36	Vývoj medziročných a medzikvartálnych dynamík HDP	41
Graf 37	Príspevky k medzištvrťročnému rastu sezónne očisteného HDP v s. c.	42
Graf 38	Vývoj HDP a indikátora ekonomického sentimentu v SR	43
Graf 39	Vývoj reálnych miezd a reálnej produktivity práce	44
Graf 40	Jednotkové náklady práce a ich komponenty v metodike ECB	45
Graf 41	Sklon domácností k úsporám a spotrebe	47
Graf 42	Vývoj zamestnanosti podľa odpracovaných hodín	48
Graf 43	Jednotkové náklady práce a ich komponenty v metodike ECB	53
Graf 44	Vývoj ULC v odvetviach NH SR	53
Graf 45	Vývoj ULC, komponentov ULC a zamestnanosti podľa odvetví v NH SR v 1. – 3. štvrťroku 2009	54
Graf 46	Vývoj ULC v EA a SR	54
Graf 47	Vývoj ULC a ich komponentov v EA a SR	54
Graf 48	Vývoj ULC v krajinách eurozóny v 1. polroku 2009	55
Graf 49	Vývoj ULC podľa štvrťrokov	55
Graf 50	Vývoj ULC v krajinách V4	55
Graf 51	Vývoj ULC a ich komponentov v krajinách V4	55

ZOZNAM GRAFOV V BOXOCH

Graf A	Vývoj pohľadávok faktoringových spol., lízingových spol. a spol. splátkového financovania	20
--------	---	----

POUŽITÉ SKRATKY

b. c.	bežné ceny
CPI	Consumer Price Index – index spotrebiteľských cien
ECB	Európska centrálna banka
EMU	Economic and Monetary Union – Hospodárska a menová únia
EONIA	Euro OverNight Index Average – referenčná sadzba pre skutočne realizované jednodňové obchody v eurách
ESA95	European System of Accounts 1995 – európsky systém národných a regionálnych účtov
EÚ	Európska únia
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate – medzibanková referenčná sadzba v rámci EMU
Fed	Federal Reserve System – centrálna banka USA
FNM	Fond národného majetku
FOMC	Federal Open Market Committee – Federálny výbor pre operácie na voľnom trhu
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HMÚ	Hospodárska a menová únia
HND	hrubý národný dôchodok
HNDD	hrubý národný disponibilný dôchodok
HZL	hypotekárne záložné listy
IPP	index priemyselnej produkcie
MF SR	Ministerstvo financií SR
MMF	Medzinárodný menový fond
NARKS	Národná asociácia realitných kancelárií Slovenska
NBS	Národná banka Slovenska
NISD	neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam
OPF	otvorené podielové fondy
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PFI	peňažné finančné inštitúcie
PFPT	podielové fondy peňažného trhu
PPI	Producer Price Index – index cien priemyselných výrobcov
PZI	priame zahraničné investície
q-q	Quarter-on-Quarter – zmena oproti predchádzajúcemu štvrtroku
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
RULC	Real Unit Labour Costs – reálne jednotkové náklady práce
SASS	Slovenská asociácia správcovských spoločností
s. c.	stále ceny
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
ULC	Unit Labour Costs – jednotkové náklady práce
VZPS	výberové zisťovanie pracovných síl
Y-Y	Year-on-Year – zmena oproti minulému roku
ZAP SR	Združenie automobilového priemyslu SR
ZFS	začiatočná fixácia sadzby

Použité symboly v tabuľkách:

- . – Údaj ešte nie je k dispozícii.
- – Údaj sa nevyskytoval / neexistujúci údaj.
- (p) – Predbežný údaj.

1 ZHRNUTIE

Medziročná miera inflácie v eurozóne meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien dosiahla podľa rýchleho odhadu Eurostatu v novembri 0,5 % (v októbri -0,1 %). Ekonomika eurozóny v treťom štvrtroku 2009 v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka zaznamenala zmiernenie poklesu na 4,1 %. Po piatich štvrtkoch prepadu HDP tak vzrástlo aj hospodárstvo eurozóny. Výmenný kurz eura k americkému doláru sa v novembri medzimesačne zhodnotil. Rada guvernérov ECB na svojom decembrovom zasadnutí rozhodla, že úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie a úrokové sadzby pre jednoduché refinančné a jednoduché sterilizačné operácie zostanú nezmenené na úrovni 1,00 %, resp. 1,75 % a 0,25 %.

V novembri zaznamenali česká a maďarská ekonomika zrýchlenie medziročného rastu cenovej hladiny. V Poľsku ostala medziročná dynamika cien na rovnakej úrovni ako predchádzajúci mesiac. V treťom štvrtroku 2009 vo všetkých ekonomikách regiónu pretrvávali vplyvy hospodárskej krízy. V Maďarsku sa prepad ekonomiky prehĺbil na 8 %. V Českej republike sa medziročne hospodársky pokles zmiernil na 4,1 %. Poľská ekonomika si ako jediná spomedzi všetkých krajín EÚ zachovala kladný hospodársky rast, ktorý sa však spomalil na 1 %. Výmenné kurzy poľského zlotého a českej koruny oproti euru sa v novembri v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom posilnili. Kurz maďarského forintu zaznamenal oproti euru mierne znehodnotenie. Kľúčové úrokové sadzby v Poľsku a v Českej republike zostali na nezmenených úrovniach. Magyar Nemzeti Bank znížila základnú úrokovú sadzbu a zároveň rozšírila úrokový koridor refinančných a sterilizačných nástrojov okolo základnej úrokovej sadzby na +/-1 percentuálny bod.

Medziročná miera inflácie meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien na Slovensku v novembri dosiahla 0,0 % a v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom sa zrýchlila o 0,1 %. Takýto vývoj bol spôsobený predovšetkým výraznejším spomalením medziročného poklesu cien energií a potravín. Ceny priemyselných tovarov bez energií a ceny služieb naopak spomalili svoju dynamiku, ktorá však neprevážila vývoj

v ostatných zložkách inflácie. V cenách energií sa najviac prejavilo výrazné spomalenie medziročného poklesu cien pohonných látok. V cenách priemyselných tovarov bez energií sa tak ako v predchádzajúcich mesiacoch prejavil pokračujúci pokles cien tovarov strednodobej spotreby. Ceny služieb boli ovplyvnené spomalením alebo stagnáciou medziročného tempa rastu cien vo všetkých sektoroch služieb. Na medziročnej báze došlo v októbri k ďalšiemu prehĺbeniu poklesu cien priemyselných výrobcov hlavne v dôsledku opätovného poklesu cien energií. Medziročný pokles cien produktov priemyselnej výroby sa mierne spomalil.

Hrubý domáci produkt v SR v treťom štvrtroku 2009 podľa revidovaných údajov Štatistického úradu SR medziročne poklesol o 4,8 % v stálych cenách v porovnaní s poklesom o 5,5 % v predchádzajúcom štvrtroku. Z hľadiska sezónne očisteného medzištvrtročného vývoja HDP vzrástol v treťom štvrtroku o 1,6 %, čo potvrdzuje pokračovanie mierneho oživovania ekonomickej aktivity z druhého štvrtroku. Z produkčného hľadiska súvisel vývoj HDP s poklesom pridanej hodnoty najmä v službách, zatiaľ čo pridaná hodnota v pôdohospodárstve a stavebníctve rástla a v priemysle stagnovala. Na strane použitia HDP bol pokles ekonomiky ovplyvnený znížením domáceho aj zahraničného dopytu. Kladne k rastu HDP však prispel čistý export, čo súviselo so zmiernením poklesu vývozov a s naďalej nízkymi dovozmi.

Vplyvom vývoja produktivity práce a miezd zaznamenali jednotkové náklady práce na medziročnej báze aj v treťom štvrtroku rast. V porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom sa však ich dynamika výrazne spomalila vplyvom miernejšieho poklesu reálnej produktivity práce spojeného s miernejším rastom kompenzácií na zamestnanca. Vysoká dynamika jednotkových nákladov práce súvisí s politikou firiem, ktoré sa pri výraznom prepade produktivity práce snažia o zachovanie zamestnanosti. Preto s postupným obnovovaním rastu ekonomiky by sa mala ich dynamika zmierňovať. V ďalšom období bude na zachovanie udržateľného rastu potrebný umiernený rast jednotkových nákladov práce, aby nedochádzalo k negatívnemu vplyvu mzdových

nákladov na konkurencieschopnosť SR a na vývoj inflácie.

Aj keď v priebehu tretieho štvrtroka došlo v porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom k miernemu oživeniu ekonomickej aktivity, nezamestnanosť aj v tomto období naďalej rástla. Vplyv hospodárskej krízy na rast nezamestnanosti sa čiastočne tlmil rôznymi schémami skracovania pracovného času a obmedzovaním prepúšťania. Obnovenie ekonomického rastu sa tak najprv premietne do nárastu počtu odpracovaných hodín a až s určitým oneskorením do opätovného rastu zamestnanosti a poklesu nezamestnanosti. Celkové oslabenie ekonomickej aktivity slovenskej ekonomiky súviselo aj s pretrvávajúcim medziročným poklesom ziskovosti nefinančných korporácií. Finančné korporácie však už zaznamenali mierny medziročný nárast kladného hospodárskeho výsledku.

Záporné saldo bežného účtu sa v októbri v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom zhoršilo. Medzimesačný nárast deficitu bežného účtu bol najmä dôsledkom nárastu deficitu bilancie bežných transferov a nižšieho prebytku obchodnej bilancie. Naopak pozitívny vplyv na vývoj salda bežného účtu mal pokles deficitu bilancie služieb a bilancie výnosov. Vo vývoji indexu priemyselnej produkcie pokračoval aj v októbri naďalej pozitívny trend. Zlepšenie dynamiky je najmä dôsledkom bázičného efektu, keďže medzimesačne produkcia stagnovala. Pozitívne vplýval na priemysel aj naďalej rastúci zahraničný dopyt. Novembrový konjunkturálny prieskum v priemysle opäť potvrdil očakávania rastúcej produkcie a mierne zvyšovanie ukazovateľa súčasného dopytu. Tieto výsledky spolu so zlepšujúcim sa externým prostredím poukazujú na mierny rast priemyselnej produkcie v SR v krátkodobom horizonte. V rámci stavebnej produkcie došlo v októbri k prehĺbeniu medziročného poklesu vplyvom klesajúceho dopytu, ako aj bázičného efektu vysokej produkcie koncom predchádzajúceho roka. Novembrové konjunkturálne prieskumy potvrdzujú nedostatočnú úroveň dopytu. Po prvýkrát boli zaznamenané prevládajúce očakávania rastúcej produkcie, zatiaľ však nemusí ísť o trvalý vývoj.

Tržby za vybrané odvetvia dovedna dosiahli v októbri v porovnaní predchádzajúcim mesiacom mierne spomalenie medziročného poklesu v dôsledku zmiernenia medziročného poklesu tržieb v priemysle. Medziročná dynamika tržieb subjek-

tov v odvetví predaja a údržby motorových vozidiel zaznamenala v porovnaní so septembrom zrýchlenie medziročného poklesu v dôsledku pretrvávajúceho vplyvu bázičného efektu vysokých tržieb koncom roka 2008. Prejavila sa aj opatrnosť spotrebiteľov v období zníženej ekonomickej aktivity aj napriek poklesu cien motorových vozidiel. Indikátor ekonomického sentimentu v novembri medzimesačne vzrástol. Vývoj indikátora pozitívne ovplyvnilo predovšetkým zvýšenie dôvery v priemysle a nárast optimizmu bol zaznamenaný aj v oblasti služieb a stavebníctva. Pokles zaznamenal indikátor spotrebiteľskej dôvery a indikátor dôvery v maloobchode.

Medziročná dynamika nominálnych miezd v priemere za vybrané odvetvia sa v októbri v porovnaní so septembrom znížila, pričom dosiahla zápornú hodnotu. Prvýkrát v histórii bol zaznamenaný pokles nominálnej mzdy. Zamestnanosť v priemere za vybrané odvetvia v októbri medziročne výrazne poklesla, pričom v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom sa jej dynamika nezmenila. Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v októbri 12,4 % a v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom mierne poklesla.

V októbri došlo k poklesu objemu všetkých druhov vkladov. Najvýraznejšie sa znížili najlikvidnejšie vklady splatné na požiadanie. Rovnaký vývoj bol zaznamenaný v sektore domácností aj v sektore nefinančných spoločností. Predovšetkým v sektore domácností bol vývoj ovplyvnený rastúcim rozdielom v úročení krátkodobých vkladov a dlhodobých vkladov. Z tohto dôvodu domácnosti presúvali svoje peňažné prostriedky z vkladov v M3 do dlhodobých vkladov (s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky). V rámci úverov pokračovalo mierne zvyšovanie úverov súkromnému sektoru, pričom mierny rast úverov domácnostiam bol sprevádzaný poklesom úverov ostatným sektorom (nefinančné spoločnosti, ostatní finanční sprostredkovatelia). Klientske úrokové sadzby ani v októbri neodzrkadľovali vývoj na medzibankovom trhu eurozóny. Úrokové sadzby z úverov nefinančným spoločnostiam, ako aj domácnostiam sa mierne zvýšili. V sektore domácností sa úrokové sadzby zo spotrebiteľských úverov dostali na najvyššiu úroveň v tomto roku, keď banky pravdepodobne výraznejšie sprísnilo podmienky vo forme zvýšenia marže v dôsledku zvýšeného vnímania rizika. Úroky z vkladov boli viac-menej stabilné.

2 VONKAJŠIE EKONOMICKÉ PROSTREDIE¹

2.1 EUROZÓNA

Medziročná miera inflácie v eurozóne meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HICP) dosiahla v novembri 0,5 %. V októbri bola ešte inflácia mierne záporná (-0,1 %). Na medziročnej báze klesali ceny v Írsku (o 2,8 %), Portugalsku (o 0,8 %) a na Malte (o 0,1 %). Najrýchlejší cenový rast dosiahli Grécko (2,1 %), Slovinsko (1,8 %) a Luxembursko (1,7 %). Na medziročný rast cien v eurozóne vplývali ceny v kategórii alkohol a tabak (4,5 %), rozličné tovary a služby (2,2 %) a vzdelávanie (1,6 %). Naopak, medziročný pokles cien v eurozóne zaznamenali ceny potravín, ktoré sa znížili o 1,2 %, bývanie o 1,0 % a pošty a telekomunikácií o 0,7 %. V rovnakom období minulého roka vzrástli spotrebiteľské ceny na medziročnej báze v eurozóne o 2,1 %.

Počas prvej novembrovej dekády sa výmenný kurz eura k americkému doláru posilňoval, v druhej dekáde výmenný kurz USD/EUR osciloval okolo úrovne 1,49 a následne sa euro na konci mesiaca opätovne posilnilo. Začiatkom novembra vývoj výmenného kurzu ovplyvnili zverejnené údaje o náraste nezamestnanosti v USA na rekordnú dvojcifernú hodnotu, ako aj oslabenie indexu akti-

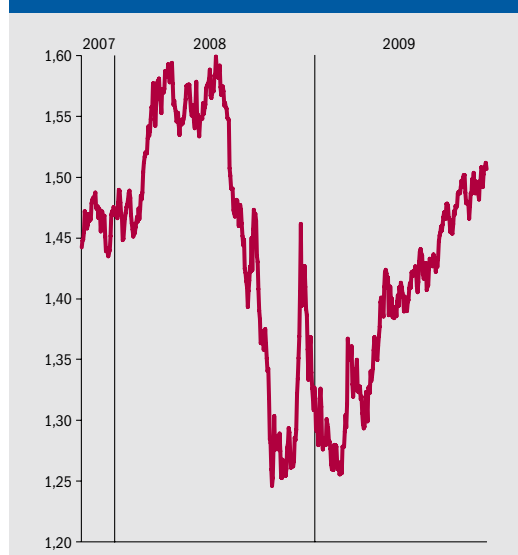
vity v sektore služieb. Súčasne kurz eura podporili očakávania, že úrokové sadzby v USA ostanú dlhodobo nízke. Mierne, dočasné posilnenie dolára súviselo s nárastom averzie k riziku v súvislosti s oznámením spoločnosti Dubai World, že má problémy so splácaním dlhu. Na medzimesačnej báze sa výmenný kurz eura zhodnotil k americkému doláru o 1,5 %. Oproti východisku roka sa spoločná európska mena posilnila o 8,3 % (v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2008 sa výmenný kurz eura k americkému doláru sa posilnil o 18,0 %).

Rada guvernérov ECB na svojom decembrovom zasadnutí (3. 12. 2009) rozhodla, že úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie a úrokové sadzby pre jednodňové refinančné a jednodňové sterilizačné operácie zostanú nezmenené na úrovni 1,00 %, resp. 1,75 % a 0,25 %. Zároveň Rada guvernérov ECB zverejnila detaily refinančných operácií v horizonte do 7. apríla 2010.²

2.2 VÝVOJ V POĽSKU, ČESKEJ REPUBLIKE A MAĎARSKU

V novembri sa inflácia meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien v Českej republike

Graf 1 Výmenný kurz USD/EUR

Zdroj: ECB, NBS.

Graf 2 Indexy kurzov mien V4 voči euru (29. 12. 2006 = 100)

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Poznámka: Pokles hodnoty predstavuje apreciaciu.

¹ Kapitola o vývoji medzinárodnej ekonomiky je doplnená aj o tabulkovo grafický prehľad uvedený v časti Štatistické údaje, Externé prostredie.

² Podrobnejšie informácie o detailoch refinančných operácií v horizonte do 7. apríla 2010 sú dostupné na www.ecb.int

zrýchliła, keď cenový pokles 0,6 % vystriedal medziročný rast o 0,2 %. Rovnako v Maďarsku sa inflácia zvýšila o 1 percentuálny bod na 5,2 %. V oboch krajinách rýchlejšie rástli najmä ceny energií, v Maďarsku navyše aj ceny nespracovaných potravín. V Poľsku cenový rast stagnoval na úrovni 3,8 %.

Začiatkom novembra kurzy okolitých mien korigovali depreciačný trend z predchádzajúceho mesiaca. Posilňovanie kurzov trvalo približne do polovice novembra. Potom však dochádzalo k ich opätovnému oslabovaniu vplyvom rastúcej averzie na medzinárodných trhoch. V porovna-

ní s koncom októbra sa kurz poľského zlotého oproti euru posilnil o takmer 2,3 % a česká koruna o 1,2 %. Maďarský forint zaznamenal mierne znehodnotenie o takmer 0,18 %.

V novembri zmenila svoje kľúčové úrokové sadzby iba jedna centrálna banka v regióne. S účinnosťou od 24. novembra znížila Magyar Nemzeti Bank svoju základnú úrokovú sadzbu o 0,5 percentuálneho bodu na 6,5 %. Zároveň rozšírila úrokový koridor refinančných a sterilizačných nástrojov okolo základnej úrokovej sadzby na +/-1 percentuálny bod.

Box 1

ŠTVŔTROČNÁ SPRÁVA O MEDZINÁRODNEJ EKONOMIKE – SEPTEMBER 2009³

Pokles globálnej ekonomiky pravdepodobne dosiahol v predchádzajúcich štvrtrokoch svoje dno. V druhom štvrtroku hrubý domáci produkt OECD ešte stagnoval, v treťom štvrtroku však došlo k obnoveniu jeho rastu. Podobne aj v USA došlo k hospodárskemu rastu po predchádzajúcom poklese ekonomickej aktivity z predchádzajúcich štvrtrokov. Po piatich štvrtrokoch prepadu HDP vzrástlo aj hospodárstvo eurozóny. Stabilizáciu ekonomiky naznačuje aj vývoj hrubého domáceho produktu v Českej republike a Poľsku (štvrtročný rast). Pomerne výrazný prepad hospodárstva naďalej pretrváva v Maďarsku, štvrtročné poklesy ekonomiky sa však zmierňujú.

Bázický efekt súvisiaci s vývojom cien ropy a potravinových komodít naďalej tlmil vývoj spotrebiteľských cien. Protiinflačne však pôsobil aj útlm ekonomickej aktivity a dopytu. V krajinách OECD dosiahla v septembri inflácia záporné hodnoty a v porovnaní s koncom prechádzajúceho štvrtroka sa pokles cien mierne prehĺbil. Postupné odznievanie bázic-

kého efektu vývoja cien ropy sa premietlo do postupného spomaľovania poklesu cien v USA a eurozón. Ceny energií a nespracovaných potravín sa podieľali na spomalení cenového vývoja v Českej republike a Poľsku. V Maďarsku sa v treťom štvrtroku inflácia zrýchliła v dôsledku zvyšovania nepriamych daní.

V priebehu 3. štvrtroka a v nasledujúcich mesiacoch (do začiatku decembra) tak FED, ako aj ECB nepristúpili k zmene svojich kľúčových úrokových sadzieb. ECB pokračovala aj v tomto období vo využívaní niektorých neštandardných menovo-politických opatrení na podporu likvidity tak v eurách, ako aj v USD a CHF. Začiatkom decembra Rada guvernérov rozhodla o detailoch týkajúcich sa realizácie refinančných operácií do 7. apríla 2010. Mierne znížila svoju kľúčovú úrokovú sadzbu ČNB (o 0,25 percentuálneho bodu). Naopak k razantnému zníženiu sadzby pristúpila MNB (v piatich krokoch o 3 percentuálne body). NBP sadzby nezmenila, rozšírila však portfólio refinančných nástrojov a ponúkla aj dlhšie lehoty splatnosti týchto operácií.

³ Viac v prílohe 1.

3 EKONOMICKÝ VÝVOJ V SR

3.1 CENOVÝ VÝVOJ

3.1.1 SPOTREBITEĽSKÉ CENY

V novembri sa spotrebiteľské ceny merané HICP na medzimesačnej báze zvýšili o 0,3 % pri raste cien tovarov o 0,4 % a medzimesačnej stagnácii cien služieb. HICP inflácia zaznamenala mierne nižšiu hodnotu, ako boli očakávania NBS v dôsledku medzimesačnej stagnácie cien služieb, ako aj poklesu cien priemyselných tovarov bez energií.

Medziročná miera inflácie sa v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom zrýchlila o 0,1 percentuálneho bodu a dosiahla hodnotu 0,0 %. Takýto vývoj bol spôsobený predovšetkým výraznejším spomalením medziročného poklesu cien energií a potravín. Ceny priemyselných tovarov bez energií a ceny služieb naopak spomalili svoju dynamiku, ktorá však neprevážila vývoj v ostatných zložkách inflácie. V cenách energií sa najviac prejavilo výrazné spomalenie medziročného poklesu cien pohonných látok. V cenách spracovaných potravín sa prejavil nárast cien cigariet v dôsledku nárastu spotrebných daní od februára 2009, ale aj spomalenie medziročného poklesu cien mlieka, mliečnych výrobkov a olejov a tukov. Medziročný pokles cien nespracovaných potravín sa zmiernil v dôsledku spomalenia medziročného tempa poklesu cien mäsa, ovocia a zeleni-

ny. V cenách priemyselných tovarov bez energií sa tak ako v predchádzajúcich mesiacoch prejavil pokračujúci pokles cien tovarov strednodobej spotreby, a to hlavne cien odevov a obuvi. Ceny služieb boli ovplyvnené spomalením alebo stagnáciou medziročného tempa rastu cien vo všetkých sektoroch služieb (doprava, bývanie, rekreačné a osobné služby, pošty a telekomunikácie, ostatné služby).

Priemerná medziročná miera inflácie za 12 mesiacov od decembra 2008 do novembra 2009 dosiahla 1,2 % a oproti predchádzajúcemu mesiacu sa znížila o 0,3 percentuálneho bodu.

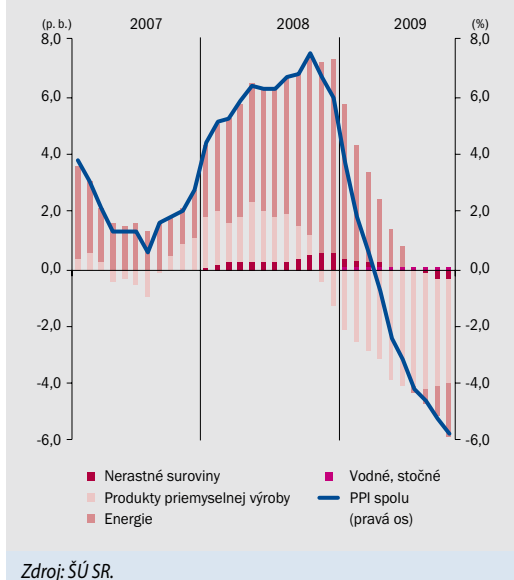
V nasledujúcom mesiaci by mal HICP zaznamenať kladnú medziročnú dynamiku vplyvom pokračujúceho rastu cien cigariet a spomaľovania medziročného poklesu v cenách priemyselných tovarov bez energií, energií, ako aj cien nespracovaných potravín.

Index spotrebiteľských cien (CPI) v novembri na medzimesačnej báze vzrástol o 0,3 % pri raste regulovaných cien o 0,1 % a raste jadrovej inflácie o 0,2 %. Vplyv zmeny nepriamych daní (spotrebné dane na cigarety) dosiahol v novembri 0,1 percentuálneho bodu. Medziročná dynamika spotrebiteľských cien dosiahla 0,4 % (rovnako ako v októbri 2009).

Tab. 1 Vývoj cien výrobcov v októbri 2009 (%)

	Medzimesačná zmena		Medziročná zmena			
	Sep-tember 2009	Októ-ber 2009	Októ-ber 2008	Sep-tember 2009	Októ-ber 2009	Priemer od začiatku 2009
Ceny priemyselných výrobcov (tuzemsko)	0,0	0,2	7,5	-5,2	-5,8	-2,1
- ceny produktov priemyselnej výroby	-0,1	0,1	1,3	-7,0	-6,8	-6,2
- ceny nerastných surovín	0,5	1,3	26,1	-14,5	-14,8	0,6
- ceny energií	0,2	0,2	15,7	-2,5	-4,3	3,2
- ceny vodného a stočného	0,5	0,4	7,4	4,8	5,0	4,5
Ceny priemyselných výrobcov (export)	-0,2	-0,3	-0,2	-9,8	-10,0	-10,7
- ceny produktov priemyselnej výroby	-0,3	-0,5	-1,1	-9,4	-9,7	-10,3
Ceny stavebných prác	0,2	0,1	6,3	1,5	1,6	2,9
Ceny stavebných materiálov	-0,6	-1,1	2,2	-9,1	-10,0	-5,1
Ceny poľnohospodárskych výrobkov	-	-	-11,0	-27,7	-22,4	-27,5
- ceny rastlinných výrobkov	-	-	-23,5	-30,5	-22,8	-35,2
- ceny živočíšnych výrobkov	-	-	0,8	-23,4	-21,9	-20,6

Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 3 Vývoj príspevkov hlavných zložiek k medziročným zmenám PPI

3.1.2 CENY VÝROBCOV

Ceny priemyselných výrobcov pre tuzemsko vzrástli v októbri v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom o 0,2 % v dôsledku medzimesačného rastu cien všetkých základných zložiek. Na medziročnej báze však došlo k ďalšiemu prehĺbeniu poklesu cien priemyselných výrobcov hlavne v dôsledku opätovného poklesu cien energií. Medziročný pokles cien produktov priemyselnej výroby sa mierne spomalil.

Prehĺbenie medziročného poklesu cien energií v októbri oproti septembru bolo spôsobené ďalším poklesom cien výroby plynu a rozvodu plyných palív potrubím (o 1,7 percentuálneho bodu

na -26,6 %), ako aj spomalením medziročného rastu cien dodávok pary a rozvodu studeného vzduchu (o 3,3 percentuálneho bodu na 1,9 %) a výroby elektrickej energie (o 1,2 percentuálneho bodu na 6,2 %).

Spomalený medziročný pokles cien produktov priemyselnej výroby v októbri v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom bol spôsobený hlavne menším poklesom cien rafinovaných ropných produktov (o 4,2 percentuálneho bodu na -30,5 %) a elektrických zariadení (o 1,1 percentuálneho bodu na -3,8 %).

V októbri 2009 došlo k ďalšiemu zmierneniu medziročného poklesu cien poľnohospodárskych výrobkov (o 5,3 percentuálneho bodu na -22,4 %) hlavne v dôsledku nižšieho poklesu cien olejní, surového kravského mlieka a jatočnej hydiny.

Pri relatívne stabilizovaných dynamikách vývoja svetovej ceny ropy a potravín doznieva pokles cien energií, v dôsledku čoho možno očakávať zmiernenie medziročného poklesu cien priemyselných výrobcov v novembri 2009 oproti predchádzajúcemu mesiacu.

Podľa aktuálnych agrárnych trhových informácií stále vysoká ponuka obilnín sa začala od začiatku novembra 2009 riešiť aj intervenčnými nákupmi. Nákupné ceny repky olejnej a slnečnice sa relatívne stabilizovali. V najbližšom období možno očakávať zmiernenie medziročného poklesu aktuálne nízkyh nákupných cien obilnín a olejní. V rámci produktov živočíšnej výroby sa predpokladá mierny rast cien jatočného hovädzieho dobytku a stabilizácia cien jatočných

Tab. 2 Bežný účet platobnej bilancie (mil. EUR)

	September	Október	
	2009	2009	2008
Obchodná bilancia	256,8	225,3	2,5
Vývoz	3 688,0	3 810,9	4 435,7
Dovoz	3 431,2	3 585,6	4 433,2
Bilancia služieb	-139,5	-78,9	-189,2
Bilancia výnosov	-197,8	-155,0	-119,5
z toho: výnosy z investícií	-293,6	-251,1	-232,4
z toho: reinvestovaný zisk ⁴	-93,3	31,3	-46,5
Bežné transfery	-7,3	-146,3	-92,9
Bežný účet spolu	-87,8	-154,9	-399,1

Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

4 V roku 2009 došlo k metodickej zmene vo vykazovaní údajov týkajúcich sa dividend a reinvestovaného zisku. Zatiaľ čo v minulosti bola odhadnutá výška reinvestovaného zisku, ktorá spolu s údajom za dividendy vyjadrovala ziskovosť podnikov so zahraničnou účasťou, od roku 2009 je primárne odhadnutá ziskovosť a reinvestovaný zisk tvorí dopočet po zohľadnení výšky dividend. Preto v mesiacoch, v ktorých je výška dividend nižšia ako celková ziskovosť, dochádza k odlevu zdrojov vo forme reinvestovaného zisku a v mesiacoch, v ktorých je výška dividend vyššia ako celková ziskovosť, sa zaznamenal prílev reinvestovaného zisku.

ošípaných. Nákupná cena surového kravského mlieka postupne rastie. V novembri 2009 možno celkovo očakávať ďalšie zmiernenie medziročného poklesu cien poľnohospodárskych výrobkov.

3.2 VÝVOJ REÁLNEJ EKONOMIKY A TRHU PRÁCE

3.2.1 OBCHODNÁ BILANCIA

Dosiahnuté saldo bežného účtu sa v októbri v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom zhoršilo. Medzimesačný nárast deficitu bežného účtu bol najmä dôsledkom nárastu deficitu v bilancii bežných transferov (nárast platieb do rozpočtu EÚ). K zhoršeniu salda prispel aj nižší prebytok obchodnej bilancie. Naopak pozitívny vplyv na vývoj salda bežného účtu mal pokles deficitu bilancie služieb (zlepšený vývoj príjmov za poskytnuté služby osobnej leteckej dopravy bol ovplyvnený

septembrovým výpadkom príjmov po krachu Sky Europe) a bilancie výnosov, čím sa čiastočne tlmil medzimesačný nárast deficitu bežného účtu.

V októbri pokračovali záporné medziročné dynamiky vývozu a dovozu, pričom medziročné poklesy sa v porovnaní so septembrom zmenili iba minimálne. Dynamika vývozu sa mierne spomalila a dynamika dovozu sa mierne zrýchlila. V prípade vývozu bol nárast objemov v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom ovplyvnený zlepšeným zahraničným dopytom (najmä v automobilovom priemysle) a čiastočne aj sezónnosťou (október je vo vývoze jeden z najsilnejších mesiacov). Vývoz medziročne poklesol o 18,1 % pri súčasnom medziročnom poklese dovozu o 21,8 %.

Dosiahnuté saldo obchodnej bilancie v októbri, ako aj objemy vývozu a dovozu boli v súlade s očakávaniami NBS.

Box 2

PLATOBNÁ BILANCIA ZA JANUÁR AŽ SEPTEMBER 2009⁵

Za január až september 2009 sa saldo bežného účtu platobnej bilancie aj napriek vplyvu ekonomickej krízy medziročne zlepšilo o 1 835,8 mil. €, pričom dosiahnutý deficit bol vo výške 1 266,2 mil. €. Medziročný pokles deficitu bol podporený najmä lepším vývojom obchodnej bilancie a bilancie výnosov a v menšej miere aj bilancie bežných transferov. Naopak vyšší deficit bilancie služieb zmiernoval celkové zlepšenie negatívneho salda bežného účtu.

V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2008 poklesol vývoz za prvých deväť mesiacov roku 2009 o 25,4 %, ale dovoz až o 27,9 %.

Za deväť mesiacov roku 2009 poklesol v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku najvýraznejšie vývoz strojov a dopravných zariadení, pričom tvoril takmer polovicu celkového poklesu vývozu. Medziročný pokles vývozu skupiny strojov a dopravných zariadení bol spôsobený najmä medziročne nižším vývozom podskupiny dopravných zariadení zapríčineným poklesom vývozu osobných automobilov. Pokles vývozu skupiny strojov sa čiastočne spomaloval medziročným nárastom vývozu televíznych pri-

jímačov. Okrem strojov a dopravných zariadení sa výrazne znížil aj objem vývozu v skupine chemických výrobkov a polotovarov. Nižší vývoz bol ovplyvnený tak medziročným poklesom vývozu polotovarov, ako aj nižším vývozom chemických výrobkov, ktorý mohol byť ovplyvnený klesajúcimi cenami ropných produktov. Medziročný pokles vývozu bol zaznamenaný aj v skupine hotových výrobkov a surovín.

Najvyšší medziročný pokles dovozu bol zaznamenaný podobne ako vo vývoze v skupine strojov a dopravných zariadení. Nižší dovoz súvisel s výrazným poklesom vývozu, čo sa prejavilo najmä v poklese dovozu komponentov pre automobilový priemysel. V podskupine strojov poklesol najvýraznejšie dovoz komponentov pre elektrotechnický priemysel a strojov na automatické spracovanie údajov. Výrazný medziročný pokles dovozu sa dosiahol aj v skupine chemických výrobkov a polotovarov, pričom aj on významne podporil medziročný pokles celkového dovozu. Pokles dovozu surovín bol podobne ako v prípade vývozu výrazne ovplyvnený cenovým vývojom ropy na svetových trhoch, čo sa prejavilo najmä poklesom dovozu

⁵ Viac v prílohe 2.

nespracovanej ropy. Najnižší medziročný pokles dovozu sa zaznamenal v skupine hotových výrobkov, kde poklesol najmä dovoz osobných automobilov.

Na medziročnom náraste deficitu služieb sa podieľali najmä nižšie príjmy všetkých troch ich hlavných podskupín. Medziročné zlepšenie bilancie výnosov bolo dôsledkom poklesu deficitu bilancie výnosov z investícií, ktorý prevýšil pokles prebytku bilancie kompenzácií pracovníkov. Medziročné zníženie deficitu bežných transferov bolo zapríčinené pozitívnym vývojom v bilancii súkromných transferov, ktorý bol dôsledkom výrazného poklesu platieb a vyšším

čerpaním z fondov EÚ v bilancii vládnych transferov.

Za deväť mesiacov roku 2009 dosiahol kapitálový a finančný účet platobnej bilancie prebytok vo výške 2 115,5 mil. € (v rovnakom období roku 2008 bol zaznamenaný prebytok vo výške 4 062,9 mil. €). Nižší prílev bol spôsobený tým, že medziročná zmena minuloročného prílevu na odlev v bilancii priamych a portfóliových investícií, ktorú zapríčinil najmä odlev ostatného kapitálu v priamych investíciách a rastu záujmu rezidentov o zahraničné dlžobné cenné papiere, prevýšila medziročne vyšší prílev v ostatných investíciách.

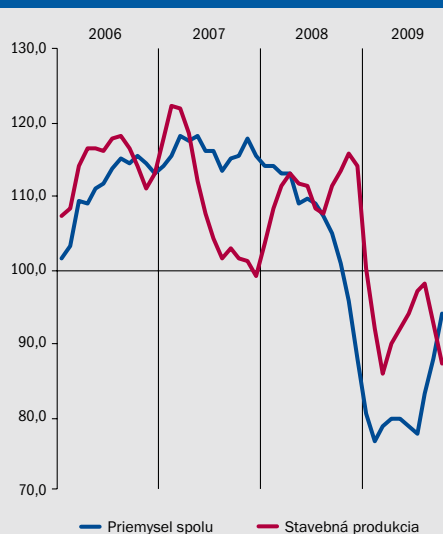
3.2.2 PRODUKČIA A TRŽBY

V októbri sa opäť zmiernila záporná medziročná dynamika indexu priemyselnej produkcie (IPP) na úroveň -3,8 % (september -5,6 %). Zlepšenie dynamiky je najmä dôsledkom bázického efektu, keďže medzimesačne produkcia stagnovala⁶. Dlhodobejší vývoj hovorí o približne 27-percentnom znížení produkcie od prvej polovice roka 2008 do decembra 2008, po ktorom nasledovalo zotavenie produkcie na súčasnú úroveň 10 % pod priemerom daného porovnávacieho obdobia. Naďalej možno tvrdiť, že príčinou zotavovania je mierne rastúci dopyt v eurozóne a v EÚ, ktorý podľa súčasných ukazovateľov pretrváva aj vo 4. štvrtroku 2009.⁷

K zmierňovaniu zápornej dynamiky IPP prispela najmä výroba dopravných prostriedkov (-10,1 % v októbri; -19,1 % v septembri) a výroba elektriny a plynu (-3,2 %; -14,8 %). Negatívny vplyv mal pokles produkcie elektroniky (-13,4 %; -1,3 %) aj napriek tomu, že produkcia tohto odvetvia má rastúci trend (v roku 2009 je zatiaľ produkcia v priemere o 5,2 % nad úrovňou roka 2008)⁸. Momentálne negatívne dynamiky sú spôsobené výnimočnou aktivitou odvetvia koncom roka 2008. Novembrový konjunkturálny prieskum v priemysle⁹ opäť potvrdil očakávania rastúcej produkcie a mierne zvyšovanie ukazovateľa súčasného dopytu. Tieto výsledky spolu so zlepšujúcim sa externým prostredím poukazujú na mierny rast priemyselnej produkcie v SR v krátkodobom horizonte. Pri konzervatívnom odhade nezmenenej úrovne produkcie v novembri dosiahne medziročná dynamika úroveň 6 – 7 %.

V stavebnej produkcii sa v októbri prehýbil medziročný pokles na úroveň -22 % (v septembri -16,9 %), pričom sa opäť prejavil klesajúci dopyt (druhý po sebe nasledujúci medzimesačný pokles približne o 7 %¹⁰) a bázický efekt vysokej produkcie koncom roka 2008. Negatívna medziročná dynamika je výsledkom najmä trvalého poklesu výstavby budov (v októbri o 24,9 %) a v menšej miere aj poklesu výroby v segmente inžinierskych stavieb (13,3 %).

Graf 4 Vývoj indexu priemyselnej a stavebnej produkcie (3-mesačné kľzavé priemery) (index, ROMR = 100)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Poznámka: Index priemyselnej produkcie je očistený od vplyvu počtu pracovných dní.

6 ŠÚ SR, Priemyselná produkcia v októbri 2009 pri zohľadnení sezónnych vplyvov.

7 ECB, Monthly Bulletin, December 2009.

8 Revízia údajov IPP za referenčné obdobie október 2009 výrazným spôsobom zmiernila predtým zverejnený medziročný rast produkcie v tomto odvetví.

9 ŠÚ SR, Konjunkturálne prieskumy, november 2009.

10 ŠÚ SR, Stavebná produkcia v októbri 2009, sezónne očistené údaje.

Tab. 3 Produkcia a tržby					
Štatistická klasifikácia ekonomických činností SK NACE Rev. 2	mil. EUR, b. c.	Indexy			
	Október 2009	Október 2008	Jan.-Dec. 2008	Sep. 2009	Október 2009
Index priemyselnej produkcie ^{1), 2)}	-	98,8	103,3	94,4	96,2
Stavebná produkcia ²⁾	511,8	116,3	112,0	83,1	78,0
Tržby ³⁾					
Priemysel spolu	5 486,9	99,1	105,9	80,4	83,2
Stavebníctvo	865,1	.	.	86,6	80,1
Veľkoobchod okrem motorových vozidiel	2 014,1	113,9	113,7	73,7	72,2
Maloobchod okrem motorových vozidiel	1 515,5	.	.	88,3	87,2
Predaj a údržba vozidiel	313,2	.	.	75,6	70,4
Ubytovanie, činnosti reštaurácií a pohostinstiev	99,1	.	.	77,9	78,9
Doprava, skladovanie	474,5	.	.	86,1	83,6
Vybrané trhové služby	670,6	.	.	90,5	92,1
Informácie a komunikácia	420,9	.	.	97,5	101,1
Tržby za vlastné výkony a tovar spolu za vybrané odvetvia	11 859,6	.	.	81,6	81,9

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.
 1) Očistené od vplyvu počtu pracovných dní (údaje v časovom rade sú priebežne spätne revidované).
 2) Index – rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100 (stále ceny).
 3) Index – rovnaké obdobie predchádzajúceho roka = 100 (bežné ceny).

Tab. 4 Vývoj miezd vo vybraných odvetviach (index, ROMR = 100)				
	Priemerná mesačná nominálna mzda		Priemerná mesačná reálna mzda ¹⁾	
	September 2009	Október 2009	September 2009	Október 2009
Priemysel	101,8	100,9	101,2	100,5
z toho: Priemyselná výroba	101,8	101,0	101,2	100,6
Stavebníctvo	97,3	95,5	96,7	95,1
Predaj a opravy vozidiel	96,9	97,8	96,3	97,4
Veľkoobchod	102,6	93,0	102,0	92,6
Maloobchod	105,6	100,7	105,0	100,3
Ubytovanie	101,4	99,5	100,8	99,1
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	101,7	101,6	101,1	101,2
Doprava a skladovanie	100,9	97,1	100,3	96,7
Informácie a komunikácia	101,5	97,1	100,9	96,7
Vybrané trhové služby	103,7	106,0	103,1	105,6
Priemer za vybrané odvetvia	101,4	99,1	100,8	98,8
Spotrebiteľské ceny	100,6	100,4	-	-

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.
 1) Index reálnej mzdy = index nominálnej mzdy / index spotrebiteľských cien.
 Poznámky: ŠÚ SR prešiel od roku 2009 na novú klasifikáciu ekonomických činností SK NACE.

Novembrové konjunkturálne prieskumy potvrdzujú nedostatočnú úroveň dopytu. Po prvýkrát boli zaznamenané prevládajúce očakávania rastúcej produkcie, ale zatiaľ to nemusí byť trvalý jav.

Tržby za vybrané odvetvia spolu v októbri dosiahli v porovnaní so septembrom mierne spomalenie medziročného poklesu v dôsledku spomalenia medziročného poklesu tržieb priemyslu (najmä výroby dopravných prostriedkov), spomalenia po-

Tab. 5 Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach (index, ROMR = 100)

	Zamestnanosť	
	September 2009	Október 2009
Priemysel	81,9	82,1
z toho: Priemyselná výroba	80,9	80,9
Stavebníctvo	99,8	99,2
Predaj a opravy vozidiel	90,2	89,4
Veľkoobchod	73,9	73,3
Maloobchod	96,0	95,7
Ubytovanie	91,6	95,4
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	78,0	78,3
Doprava a skladovanie	99,2	98,9
Informácie a komunikácia	101,3	101,5
Vybrané trhové služby	90,8	91,9
Priemer za vybrané odvetvia	88,0	88,1

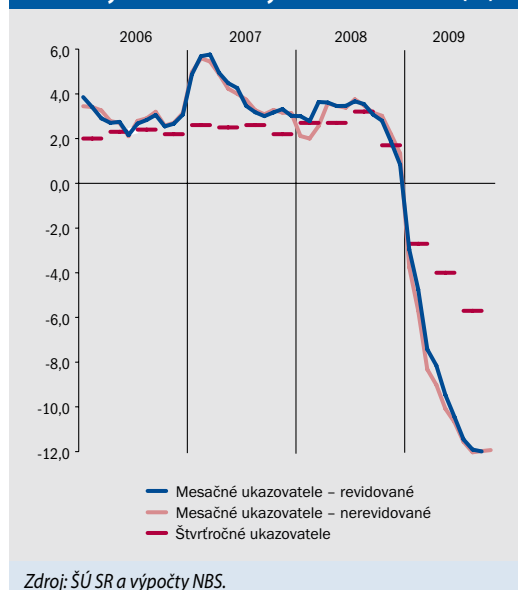
Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

klesu tržieb vybraných trhových služieb a mierneho medziročného rastu tržieb v odvetví informácií a komunikácie. Naopak zrýchlenie medziročného poklesu zaznamenalo odvetvie stavebníctva, predaja motorových vozidiel, dopravy, skladovania, maloobchodu a veľkoobchodu.

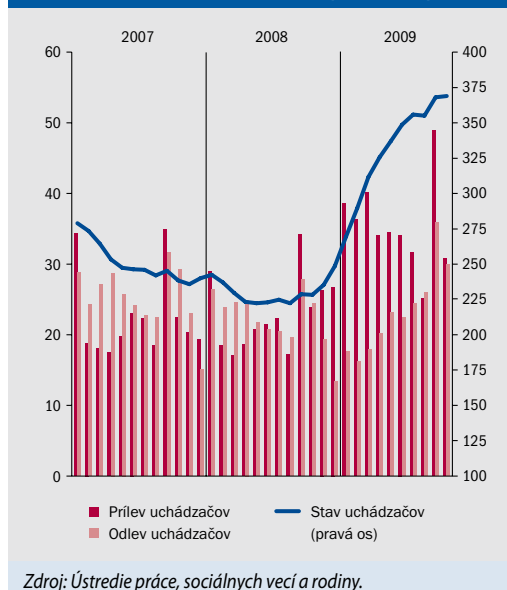
Tržby v maloobchode v októbri zaznamenali v bežných cenách mierne zrýchlenie medziročného poklesu v porovnaní so septembrom v dôsledku spomalenia medziročného rastu tržieb

v maloobchode v nešpecializovaných predajniach a mierneho zrýchlenia poklesu maloobchodu s ostatným tovarom pre domácnosť.

Medziročná dynamika tržieb subjektov v odvetví predaja a údržby motorových vozidiel v októbri zaznamenala zrýchlenie medziročného poklesu (štvrtý mesiac po sebe) v porovnaní so septembrom. Naďalej sa prejavuje bázický efekt vysokých tržieb koncom roka 2008 a opatrnosť spotrebiteľov v období zníženej ekono-

Graf 5 Vývoj zamestnanosti, porovnanie mesačných a štvrťročných ukazovateľov (%)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Graf 6 Prílev, odlev a celkový stav uchádzačov o zamestnanie (tis. osôb)

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny.

mickej aktivity aj napriek poklesu cien motorových vozidiel.

3.2.3 MZDY, ZAMESTNANOSŤ A NEZAMESTNANOSŤ

V októbri v porovnaní so septembrom dynamika nominálnych miezd v priemere za vybrané odvetvia medziročne poklesla. Zároveň bol prvýkrát v histórii zaznamenaný pokles nominálnej mzdy. V rámci jednotlivých odvetví pokles nominálnej mzdy zaznamenal veľkoobchod, stavebníctvo, informácia a komunikácia, doprava a skladovanie, predaj a oprava motorových vozidiel a ubytovanie. Rýchlejšou dynamikou ako v predchádzajúcom mesiaci rástla nominálna mzda iba vo vybraných trhových službách (nehnutelnosti, prenájom a lízing, pracovné a cestovné agentúry, právne činnosti, atď.). Na základe vývoja v októbri indikujú vybrané odvetvia v priemere za 4. štvrťrok 2009 oproti predchádzajúcemu štvrťroku pokles nominálnych miezd za celú ekonomiku (-0,9 % oproti 2,5 % v 3. štvrťroku 2009).

V októbri zamestnanosť medziročne v priemere za vybrané odvetvia výrazne poklesla, ale v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom sa jej dynamika takmer nezmenila a dosiahla 11,9 %. Medziročná dynamika zamestnanosti poklesla najviac (tak ako v predchádzajúcom mesiaci) vo veľkoobchode, v činnostiach reštaurácií a pohostinstiev a v priemysle. Mesačné údaje v priemere za október vo vybraných odvetviach poukazujú na približne rovnaký vývoj zamestnanosti vo 4. štvrťroku v porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom.

Podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny celkový počet nezamestnaných v októbri medzištvrtročne vzrástol o 961 osôb na 367-tisíc osôb. Miera evidovanej nezamestnanosti dosiahla v októbri 12,4 % a v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom poklesla o 0,1 percentuálneho bodu. Prílev uchádzačov o zamestnanie dosiahol 30,7 tis. osôb, čo bolo približne na rovnakej úrovni ako odlev uchádzačov.

Box 3

VÝVOJ REÁLNEJ EKONOMIKY V 3. ŠTVRŤROKU 2009¹¹

Hrubý domáci produkt (HDP) v 3. štvrťroku 2009 podľa revidovaných údajov Štatistického úradu SR medziročne poklesol o 4,8 % v stálych cenách v porovnaní s poklesom o 5,5 % v 2. štvrťroku 2009. Z hľadiska sezónne očisteného medzištvrtročného vývoja HDP vzrástol v treťom štvrťroku o 1,6 %. Ekonomika tak pokračovala v miernom medzištvrtročnom raste.

Z produkčného hľadiska súvisel vývoj HDP s poklesom pridanej hodnoty najmä v službách, zatiaľ čo pridaná hodnota v pôdohospodárstve a stavebníctve rástla a v priemysle stagnovala.

Na strane použitia HDP bol pokles ekonomiky ovplyvnený poklesom domáceho dopytu o 6,2 % v stálych cenách. Z jednotlivých komponentov domáceho dopytu zaznamenali pokles všetky jeho zložky. Po raste v predchádzajúcom štvrťroku sa znížila konečná spotreba domácností aj verejnej správy. Výrazný pokles investícií zo začiatku roka sa však zmiernil. Čistý export prispel kladne k rastu HDP, čo súviselo so zmiernením poklesu vývozov a s naďalej nízkymi dovozmi.

Priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca hospodárstva SR v 3. štvrťroku 2009 medziročne vzrástla o 2,5 % na 722,5 € a oproti predchádzajúcemu štvrťroku zaznamenala spomalenie o 0,3 percentuálneho bodu. Dynamika reálnej mzdy v 3. štvrťroku 2009 vzrástla o 1,3 %. Nominálne kompenzácie na zamestnanca (metodika ESA 95) medziročne vzrástli o 4,8 % a v porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom sa ich dynamika spomalila o 1,6 percentuálneho bodu.

Pokles ekonomiky sa naďalej prejavuje aj v poklese počtu pracujúcich osôb. Zamestnanosť podľa metodiky národných účtov (ESA 95) poklesla v 3. štvrťroku 2009 o 3,7 % (pokles o 1,3 % v 2. štvrťroku). Z hľadiska štruktúry pracujúcich bol vývoj celkovej zamestnanosti ovplyvnený poklesom počtu zamestnancov, pričom počet podnikateľov medziročne vzrástol. Z hľadiska sezónne očisteného medzištvrtročného vývoja poklesla zamestnanosť v 3. štvrťroku 2009 o 1,3 %.

Zamestnanosť vyjadrená počtom odpracovaných hodín v 3. štvrťroku 2009 medziročne poklesla o 8,8 %. V 3. štvrťroku 2009 však nastal

¹¹ Viac v prílohe 3.

obrat v ich medzištvrtročnom vývoji a v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami sa zaznamenal rast. Pokračovanie medzištvrtročného rastu odpracovaných hodín očakávame aj v ďalších obdobiach.

Produktivita práce v 3. štvrtroku 2009 na medziročnej báze poklesla v nominálnom vyjadrení o 2,1 %, v reálnom o 1,2 %, čo súviselo hlavne s poklesom HDP. V porovnaní s 2. štvrtkom sa však pokles produktivity práce zmiernil, čo bolo ovplyvnené hlavne väčším poklesom zamestnanosti.

Jednotkové náklady práce v metodike ECB v 3. štvrtroku 2009 medziročne vzrástli o 6,0 % a v porovnaní s 2. štvrtkom 2009 sa ich dynamika výrazne spomalila o 5,2 percentuálneho bodu. Dôvodom spomalenia jednotkových nákladov práce je miernejší pokles reálnej produktivity práce v 3. štvrtroku 2009 spojený s miernejším rastom kompenzácií na zamestnanca.

Podľa výberového zisťovania pracovných síl vzrástol počet nezamestnaných v 3. štvrtroku 2009 medziročne o 38,9 %. Rast počtu nezamestnaných sa premietol do miery nezamestnanosti, ktorá v 3. štvrtroku 2009 predstavovala 12,5 % a v porovnaní s 2. štvrtkom 2009 vzrástla o 1,2 percentuálneho bodu.

Pokles ekonomiky v 3. štvrtroku 2009 bol v súlade s očakávaniami NBS ovplyvnený najmä klesajúcim domácim dopytom. V nasledujúcich štvrtkoch predpokladáme pokračujúci mierny medzištvrtročný rast ekonomickej aktivity. Tento trend vývoja súvisí s očakávaným oživením svetovej ekonomiky a s rastom zahraničného dopytu. Pokles ekonomiky sa v 3. štvrtroku 2009 prejavil aj v ukazovateľoch trhu práce. Nominálne kompenzácie na zamestnanca by mali v nasledujúcich obdobiach pokračovať v spomaľovaní rastu, čo by malo byť sprevádzané poklesom zamestnanosti.

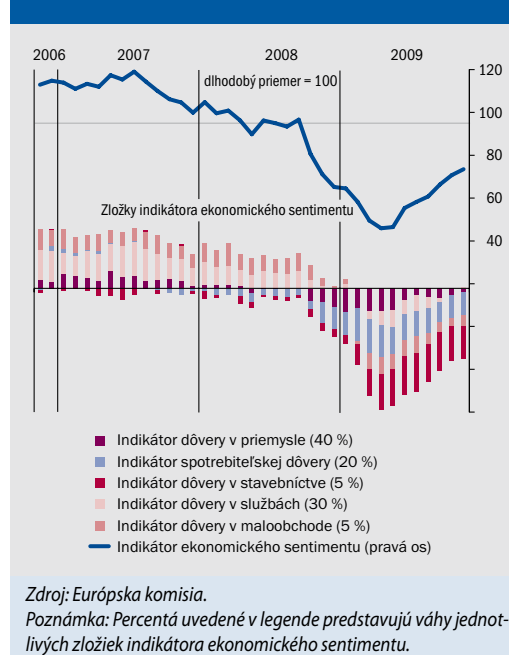
3.2.4 INDIKÁTOR EKONOMICKEHO SENTIMENTU

V novembri vzrástol indikátor ekonomickeho sentimentu v porovnaní s októbrom o 2,8 percentuálneho bodu na úroveň 73,5 a oproti rovnakému obdobiu minulého roka bola jeho hodnota vyššia o 2,3 percentuálneho bodu. Vývoj indikátora pozitívne ovplyvnilo predovšetkým zvýšenie dôvery v priemysle a nárast optimizmu bol zaznamenaný aj v oblasti služieb a stavebníctva. Pokles zaznamenal indikátor spotrebiteľskej dôvery a indikátor dôvery v maloobchode.

K nárastu optimizmu v priemysle prispeli predovšetkým pozitívne očakávania vývoja priemyselnej produkcie na nasledujúce tri mesiace. V oblasti stavebníctva prispelo k zvýšeniu dôvery najmä očakávané spomaľovanie znižovania zamestnanosti v nasledujúcich troch mesiacoch a priaznivý vývoj indikátora dôvery v službách ovplyvnili predovšetkým optimistické hodnotenia súčasnej úrovne dopytu. Za nepriaznivým vývojom dôvery v maloobchode bolo pesimistickejšie hodnotenie súčasnej ekonomickej situácie.

V porovnaní s predchádzajúcim mesiacom sa zhoršila dôvera spotrebiteľov pri hodnotení očakávanej finančnej situácie domácností a ne-

Graf 7 Indikátor ekonomickeho sentimentu

zamestnanosti. Očakávania týkajúce sa predpokladaného hospodárskeho vývoja v SR a odhadovaných úspor boli v novembrovom prieskume približne na úrovni predchádzajúceho mesiaca.

Oproti ostatnému prieskumu poklesol indikátor spotrebiteľskej dôvery o 0,6 percentuálneho bodu, v medziročnom porovnaní bola jeho úroveň nižšia o 2,1 percentuálneho bodu.

3.3 MENOVÉ AGREGÁTY A ÚROKOVÉ SADZBY

V októbri poklesol menový agregát M3¹² na analytické účely medzimesačne o 126 mil. € (medziročne nárast o 1 209,2 mil. €), avšak jeho medziročná dynamika sa v porovnaní a minulým mesiacom zrýchlila o 0,7 percentuálneho bodu na -3,4 %.

V októbri pokračoval pokles príspevku tuzemských PFI k menovému agregátu M3 eurozóny oproti predchádzajúcemu mesiacu, keď sa znížil medzimesačne o 229 mil. €. Dynamika medziročného rastu príspevku M3 sa mierne zvýšila o 0,9 percentuálneho bodu na 5,5 %. Súviselo to s bázičným efektom spred roka, keď sa menový agregát M3 výrazne znížil v dôsledku odlevu zdrojov z podielových fondov peňažného trhu po krachu Lehman Brothers.

V rámci jednotlivých komponentov M3 sa znížil objem všetkých druhov vkladov. Najlikvidnejšie vklady splatné na požiadanie poklesli najvýraznejšie. Vklady s dohodnutou splatnosťou zaznamenali len mierny pokles. Rovnaký vývoj sa zaznamenal pri obidvoch najdôležitejších sektoroch (domácnosti a nefinančné spoločnosti). Malý presun vkladov bol do ostatných nemenových inštitúcií, medzi ktoré zaraďujeme ostatných finančných sprostredkovateľov, finančné pomocné inštitúcie, poisťovne a penzijné fondy. Pokles vkladov nefinančných spoločností sa zrýchlil v októbri v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom. Znížili sa najmä krátkodobé vklady, zatiaľ čo ostatné druhy vkladov sa takmer vôbec nezmenili. Pri domácnostiach bol vývoj rozdielny. Celkovo vklady zaznamenali mierny pokles, avšak v rámci štruktúry sa jednotlivé druhy vkladov vyvíjali odlišne. Krátkodobé vklady mierne vzrástli po štyroch mesiacoch klesania. Vklady s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov zaznamenali výrazný pokles. Tieto vklady sa znižujú už deväť mesiacov, ale v októbri bol pokles najvýraznejší. V posledných troch mesiacoch je tento vývoj spôsobený tvarom výnosovej krivky, keď rozdiel medzi úročením krátkodobých vkladov a dlhodobých vkladov sa výraznejšie zvýšil. Z toho dôvodu domácnosti presúvajú svoju peňažnú prostriedky z vkladov v M3 do dlhodo-

bých vkladov (s dohodnutou splatnosťou nad 2 roky), ktoré sú súčasťou protipoložiek M3. Časť prostriedkov (vkladov) domácnosti investovali aj do podielových fondov iných ako peňažného trhu.

V rámci protipoložiek menového agregátu M3 pokračoval mierny rast úverov súkromnému sektoru, avšak pomalšie ako v predchádzajúcim mesiaci. Stav úverov sa zvýšil medzimesačne o 43 mil. €. V októbri pokračovali tendencie z predchádzajúceho obdobia. Mierny rast úverov domácnostiam bol sprevádzaný poklesom úverov ostatným sektorom (nefinančné spoločnosti, ostatní finanční sprostredkovatelia). Výrazný pokles bol zaznamenaný pri pohľadávkach voči verejnej správe.

Úvery nefinančným spoločnostiam zaznamenali v októbri len mierny pokles o 7 mil. €, keď sa zastavilo znižovanie najmä krátkodobých úverov. V rámci nich sa mierne zvýšili prevádzkové úvery, čo dokumentuje nárast objemu novoposkytnutých prevádzkových úverov. Napriek spomaleniu poklesu úverov nefinančným spoločnostiam sa medziročná dynamika úverov prehĺbila a dosiahla v októbri hodnotu -1,5 %.

Úvery ostatným finančným sprostredkovateľom pokračovali v poklese, ktorý sa ešte mierne prehĺbil oproti predchádzajúcim dvom mesiacom. Medziročná dynamika úverov dosiahla zápornú hodnotu 27 %.

Úvery domácnostiam pokračovali aj v októbri v raste a ich stav sa medzimesačne zvýšil o 107 mil. €. Stav všetkých druhov úverov sa mierne zvýšil. Najvýraznejšie však vzrástli úvery na nehnuteľnosti (o 74 mil. €), spotrebiteľské úvery sa zvýšili rovnako ako predchádzajúci mesiac (o 22 mil. €) a ostatné zaznamenali prírastok 11 mil. €. Miernejšie prírastky úverov sa prejavili v ďalšom spomaľovaní dynamiky rastu všetkých druhov úverov. Tá dosiahla pri úveroch na nehnuteľnosti 12,1 %, pri spotrebiteľských úveroch 14,8 % a pri ostatných úveroch 10,2 %. Postupné zvyšovanie stavu úverov v ďalších mesiacoch dokumentuje aj štatistika novoposkytnutých úverov. Tá naznačuje snahu bánk úverovať domácnosti najmä na kúpu nehnuteľností, keďže tento druh úverov je pomerne dobre zabezpečený.

V rámci pohľadávok peňažných finančných inštitúcií (PFI) sa v októbri výraznejšie zvýšil

12 V dôsledku zmeny metodiky vykazovania menových agregátov v roku 2009 sa stali časové rady jednotlivých menových agregátov, ako aj ich medziročné dynamiky nekonzistentné s ich časovými radmi a dynamikami v minulých rokoch.

Príspevok M3 Slovenska k menovému agregátu M3 eurozóny (ovplyvnený zmenou metodiky) v októbri medziročne vzrástol o 1 815 mil. € na 37 558 mil. € a jeho dynamika dosiahla 5,5 % (4,6 % v septembri). Úroveň medziročnej dynamiky rastu menových agregátov a ich protipoložiek je počítaná z vykázaných koncomesačných stavov vrátane netransakcií, ktoré zahŕňajú všetky pohyby v stavoch bilančných položiek vyplývajúce zo zmien ocenenia obchodovateľných nástrojov, zníženia/odpisania hodnoty úveru, kurzových rozdielov, reklasifikácií a iných zmien.

Tab. 6 Mesačné čisté predaje otvorených podielových fondov¹⁾ v SR (mil. EUR)

Rok	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Máj	Jún	Júl	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Kumu- latív
2006	58,4	14,3	39,2	-54,0	-3,6	-12,5	1,8	-61,8	-14,8	39,6	81,3	47,8	135,7
2007	129,9	8,9	28,7	50,0	60,4	71,2	69,6	72,1	43,2	23,0	41,6	65,8	664,4
2008	101,3	70,3	-22,1	19,4	24,3	29,6	-32,5	-52,0	-157,2	-648,0	-179,9	-96,3	-938,4
2009	-75,9	-108,5	-45,6	13,2	46,1	-12,3	8,8	46,7	64,1	24,5	48,1 ²⁾	.	9,3

Zdroj: Výpočty NBS z údajov Slovenskej asociácie správcovských spoločností (SASS) za roky 2006 – 2008, resp. údaje SASS z Mesačného prehľadu čistých predajov a aktív pod správou správcovských spoločností na Slovensku za rok 2009.

1) Denominované v domácej mene (v eurách, resp. do roku 2008 v slovenských korunách) a v cudzej mene spolu.

2) Výpočet NBS za aktuálny mesiac z údajov SASS Týždenné údaje o otvorených podielových fondoch.

objem cenných papierov v držbe PFI. Rast objemu cenných papierov bol vyšší ako rast objemu pohľadávok súkromnému sektoru, takže pohľadávky peňažných finančných inštitúcií zaznamenali mierny pokles. Na strane protipoložiek M3 pokračovalo znižovanie vkladov verejnej správy, ako aj čistých zahraničných aktív.

Na základe týždenných údajov Slovenskej asociácie správcovských spoločností (SASS) dosiahli mesačné čisté predaje otvorených podielových fondov (OPF) v SR spolu za všetky kategórie fondov (denominované v € aj v cudzej mene) v novembri výšku 48,1 mil. €¹³. Prílev zdrojov do OPF oproti predchádzajúcemu mesiacu bol

vyšší, v jednotlivých týždňoch mesiaca dosiahol 9,4 až 15,3 mil. € a kumulatívne čisté predaje boli po prvýkrát v roku 2009 kladné. Návrat dôvery v kolektívne investovanie na Slovensku je však veľmi opatrný, nedosiahol úrovne z predkrízových rokov, pričom investori naďalej preferujú predovšetkým konzervatívne stratégie.

Najvyššie kladné prírastky v novembri dosiahli fondy peňažného trhu (32,4 mil. €), zmiešané fondy (7,3 mil. €) a iné/zaistené fondy (4,0 mil. €). Kladné čisté predaje vykázali aj dlhopisové fondy a akciové fondy (rovnako 1,5 mil. €), fondy fondov (0,8 mil. €) a špeciálne fondy nehnuteľností (0,6 mil. €). Žiadna kategória fondov nevykázala záporné mesačné čisté predaje.

Box 4**POHĽADÁVKY FAKTORINGOVÝCH SPOLOČNOSTÍ, LÍZINGOVÝCH SPOLOČNOSTÍ A SPOLOČNOSTÍ SPLÁTKOVÉHO FINANCOVANIA**

Objem pohľadávok faktoringových a lízingových spoločností a spoločností splátkového financovania voči súkromnému sektoru dosiahol 4 445,4 mil. € ku koncu tretieho štvrťroka 2009. Ich záporná medziročná dynamika sa prehĺbila o 5,1 percentuálneho bodu na -7,5 %, keď oproti predchádzajúcemu štvrťroku poklesli o 108 mil. €. Najviac k poklesu celkových pohľadávok prispeli pohľadávky z finančného lízingu, ktoré majú podiel viac ako 50 % a ich objem oproti predchádzajúcemu štvrťroku poklesol o 59,4 mil. €. V rámci pohľadávok z poskytnutých úverov a pôžičiek zaznamenali pohľadávky z predaja na splát-

ky a z poskytnutých spotrebiteľských úverov pokles o 13,7 mil. €, ostatné pohľadávky v porovnaní s predchádzajúcim štvrťrokom poklesli o 34,9 mil. €.

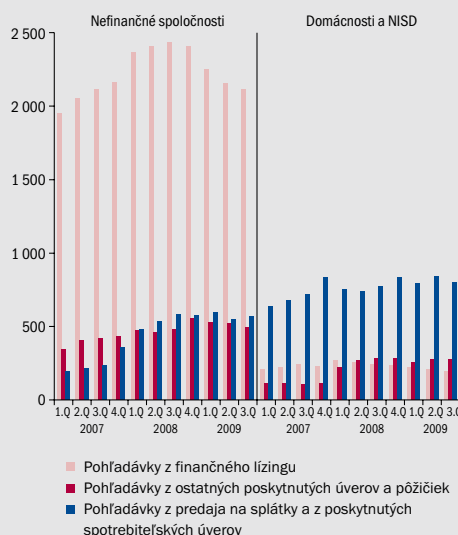
Objem pohľadávok voči nefinančným spoločnostiam sa ku koncu tretieho štvrťroka 2009 znížil o 49 mil. € a ich medziročná dynamika sa spomalila o 4,1 percentuálneho bodu na -9,2 %. Hlavným dôvodom prehĺbenia medziročného poklesu bolo zníženie objemu pohľadávok z finančného lízingu (pokles o 40,9 mil. €). V kategórii ostatných pohľadávok zaznamenali výrazné zníženie

13 Skutočnosť, že údaje SASS z pravidelných týždenných štatistík a údaje jednotlivých správcov OPF (openiazoch.zoznam.sk) sú niekedy za rôzne obdobia (SASS vystavuje dáta vždy k piatku, ale niektorí jej členovia k štvrtku), ako aj rôzne vykazované počty podielových fondov spôsobujú rozdielnu výšku mesačných aj kumulatívnych čistých predajov. Zlučovanie podielových fondov a ich konverzia na euro ku koncu roka 2008 priniesla jednak významný pokles počtu podielových fondov (z cca 550 na 460), jednak výrazný pokles počtu fondov v cudzej mene, resp. rast počtu fondov v domácej mene euro. V máji 2009 sa spoločnosť BNP Paribas Asset Management (fondy PARVEST) stala pridruženým členom SASS, v júni priduli fondy ING (L) Invest SICAV a celkový počet otvorených podielových fondov vzrástol nad 570. Výrazná volatilita počtu fondov naďalej pokračuje, keďže v auguste bola z databázy SASS vyradená väčšina fondov PARVEST, v septembri niektoré fondy Pioneer Investments Austria GmbH a počet fondov sa znížil pod 500.

objemu ostatné pohľadávky, avšak tento pokles bol do značnej miery kompenzovaný nárastom objemu pohľadávok z predaja na splátky a z poskytnutých spotrebiteľských úverov.

V sektore domácností zaznamenali pohľadávky faktoringových a lízingových spoločností a spoločností splátkového financovania v porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom zápornú medziročnú dynamiku -2,5 % (5,0 % v druhom štvrtroku) pri poklese objemu o 59 mil. €. K poklesu pohľadávok voči domácnostiam najviac prispeli pohľadávky z poskytnutých úverov a pôžičiek (pokles o 40,7 mil. €), najmä pohľadávky z predaja na splátky a z poskytnutých spotrebiteľských úverov.

Graf A Vývoj pohľadávok faktoringových spol., lízingových spol. a spol. splátkového financovania (v mil. EUR)

Zdroj: NBS.

Kľúčové sadzby ECB zostali v októbri na nezmenenej úrovni. Trhové sadzby reprezentované 3-M EURIBOR-om a EONIA boli približne na rovnakej úrovni ako v predchádzajúcom mesiaci. Zapríčinila to predovšetkým likviditná situácia na medzibankovom trhu. Po dlhodobom tendri z konca septembra sa prejavil znížený dopyt v pravidelných refinančných operáciách. ECB pokračovala aj v kupovaní krytých dlhopisov (covered bonds). Klientske úrokové sadzby neodzrkadľovali vývoj na medzibankovom trhu eurozóny. Mierne sa zvýšili pri úveroch, pri vkladoch boli viac-menej stabilné.

Klientske úrokové sadzby z úverov nefinančným spoločnostiam v októbri mierne vzrástli. Zvýšilo sa najmä úročenie prevádzkových úverov. Mierne vzrástla aj úroková miera z investičných úverov. Opačný vývoj bol zaznamenaný pri ostatných úveroch. Úročenie prečerpaní bežných účtov zostalo nezmenené. Pri členení úverov podľa veľkosti stagnovali úrokové sadzby z úverov malým a stredným podnikom a úročenie úverov veľkým podnikom mierne vzrástlo.

Úrokové miery z úverov domácnostiam mali v októbri prevažne rastúci trend. Zvýšilo sa úročenie spotrebiteľských úverov a prečerpaní bežných účtov. Úrokové sadzby zo spotrebiteľských úverov sa

dostali na najvyššiu úroveň v tomto roku. Pravdepodobne banky výraznejšie sprísnil podmienky vo forme zvýšenia marže v dôsledku zvýšenému vnímaniu rizika. Úrokové sadzby z úverov poskytnutých podnikateľom – živnostníkom pokračovali v rastúcej tendencii z predchádzajúcich mesiacov, keď výraznejšie vzrástlo úročenie prevádzkových aj investičných úverov. Úrokové sadzby z úverov na nehnuteľnosti zostali piaty mesiac stabilné.

Úrokové sadzby z vkladov nefinančných spoločností zaznamenali mierny pokles. Ten sa prejavil najmä pri krátkodobých vkladoch. Naopak mierne vzrástli úrokové miery z dlhodobých viazaných vkladov, ich objem je však zanedbateľný. Úročenie vkladov splatných na požiadanie a vkladov s dohodnutou splatnosťou do 2 rokov má už od augusta 2008 klesajúci trend. Tieto sadzby klesli v danom období o 0,77, resp. 3,44 percentuálneho bodu.

Úrokové sadzby z vkladov domácností zostali aj v októbri stabilné. Mierne vzrástli úrokové miery z dlhodobých vkladov s dohodnutou splatnosťou (najmä nad 2 roky). Tento vývoj bol sprevádzaný aj rastom objemu nových vkladov v týchto druhoch vkladov. Úročenie ostatných druhov vkladov (predovšetkým krátkodobých) sa mierne znížilo.

ŠTVRŤROČNÁ SPRÁVA O MEDZINÁRODNEJ EKONOMIKE – SEPTEMBER 2009

GLOBALNA EKONOMIKA

V treťom štvrtroku 2009 došlo v rámci vývoja globálnej ekonomiky k zastaveniu jej poklesu a pravdepodobne k dosiahnutiu dna recesie. Globálna ekonomika sa tak dostala do fázy postupnej stabilizácie. Najvýraznejší rast zaznamenávajú rozvíjajúce sa ekonomiky. Rovnako aj vyspelé ekonomiky v treťom štvrtroku zaznamenali rast, avšak predpokladá sa, že ich oživenie bude trvať dlhšie. Napriek tomuto vývoju naďalej pretrvávajú obavy z ďalšieho vývoja, dĺžky trvania a priebehu ekonomického oživenia.

V treťom štvrtroku 2009 v krajinách OECD vzrástol HDP o 0,8 %, kým v predchádzajúcom štvrtroku stagnoval. Na medziročnej báze globálna ekonomika poklesla o 3,3 % v porovnaní s poklesom 4,6 % v druhom štvrtroku 2009. Indikátory ekonomického sentimentu signalizujú postupné oživovanie dôvery a ekonomickej aktivity.

Spotrebiteľské ceny v treťom štvrtroku 2009 opäť poklesli, čo súviselo najmä s základným efektom cien komodít. V septembri bola v kraji-

nách OECD zaznamenaná dočasne negatívna inflácia, ktorá dosiahla na medziročnej báze -0,3 % oproti -0,1 % v júni. Ceny energií v septembri medziročne poklesli o 13,9 % (oproti 15,5 % medziročnému poklesu v júni 2009). Ceny potravín zaznamenali v septembri na medziročnej báze pokles o 0,4 % (oproti 1,8 % medziročnému rastu v júni). Jadrová inflácia v septembri dosiahla 1,5 % oproti 1,7 % v júni.

Riziká globálneho ekonomického vývoja zostávajú naďalej vysoké, ale vyvážené. Stabilizácia globálnej ekonomiky sa dosiahla aj vďaka realizácii protikrizových opatrení vo viacerých krajinách. Dochádza aj k rýchlejšiemu zlepšovaniu ekonomickej dôvery, ako sa predpokladalo. Negatívne môže vývoj globálnej ekonomickej aktivity naďalej ovplyvňovať prehĺbenie finančnej krízy, rast cien komodít, výraznejšie protekcionistické opatrenia a nepriaznivý vývoj na trhu práce.

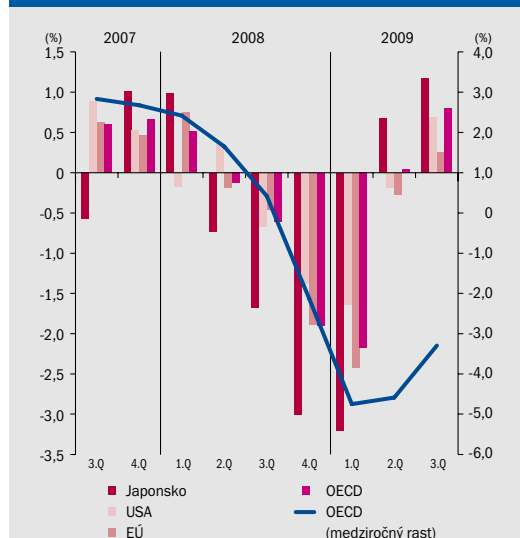
KOMODITY

Cena ropy v treťom štvrtroku 2009 opäť mierne vzrástla. Priemerná cena ropy v treťom štvrtroku dosiahla 68 USD/barel v porovnaní s 59 USD/barel v predchádzajúcom štvrtroku. Na začiatku decembra dosiahla cena ropy úroveň 79 USD/barel, čo oproti začiatku roka 2009 predstavovalo nárast o 83 %.

Vývoj cien ropy mal v treťom štvrtroku podobný priebeh ako v predchádzajúcom štvrtroku, kde dochádzalo k stabilizácii cien a zníženiu volatility na trhoch. V priebehu tretieho štvrtroka cena ropy oscilovala medzi 60 až 73 USD/barel. V októbri a novembri vplyvom stabilizácie globálnej ekonomiky a zlepšených vyhládok na ekonomicke oživenie došlo k nárastu cien ropy nad 75 USD/barel.

Ceny ostatných svetových komodít v treťom štvrtroku zaznamenávali tak ako v predchádzajúcom štvrtroku postupný nárast. Začiatkom júla došlo k nárastu cien, ale v ďalšom priebehu štvrtroka boli ceny relatívne stabilné. K opätovnému

Graf 8 Štvrťročný rast HDP

Zdroj: OECD.

rastu dochádzalo v októbri a novembri. Pozitívne správy o vývoji svetovej ekonomiky mali výraznejší vplyv na ceny kovových komodít. Ceny agrokomodít boli relatívne stabilizované a nevykazovali taký rast ako ceny kovových komodít.

SPOJENÉ ŠTÁTY AMERICKÉ

Vývoj ekonomickej aktivity v USA zaznamenal v treťom štvrtroku obrat, keď výraznejšie poklesy HDP vystriedal jeho rast. HDP v treťom štvrtroku anualizovane vzrástol o 2,8 % oproti poklesu o 0,7 % v druhom štvrtroku. Na medziročnej báze sa pokles ekonomiky v treťom štvrtroku 2009 zmiernil na 2,5 %, keď v predchádzajúcom štvrtroku záporný rast dosiahol 3,8 %.

Pozitívny príspevok k rastu HDP mala najmä spotreba domácností. Výrazný rast zaznamenali predovšetkým tovary dlhodobej spotreby. Tento vývoj priaznivo ovplyvnili realizované fiškálne opatrenia zamerané na podporu spotreby domácností a na podporu predaja automobilov. Pozitívny príspevok k rastu mali aj súkromné investície, kde najvýraznejší rast zaznamenali práve investície do stavebníctva. Pozitívny príspevok k rastu HDP mali takisto výdavky federálnej vlády, i keď dynamika ich rastu sa oproti predchádzajúcej štvrtke spomalila. V dôsledku stabilizácie v rámci globálneho obchodu došlo v USA k zvýšeniu exportov, ale v dôsledku obnovenia domáceho dopytu došlo zároveň aj k rastu importov. Čistý export tak mal v treťom štvrtroku negatívny príspevok k rastu HDP, čo predstavuje zmenu oproti druhému štvrtroku, keď čistý export prispieval kladne k HDP.

V priebehu tretieho štvrtka 2009 sa dynamika poklesu spotrebiteľských cien postupne spomalovala a v septembri ich pokles na medziročnej báze dosiahol 1,3 % (-1,4 % v júni). Pokles cien bol zapríčinený najmä základným efektom súvisiacim s vývojom cien komodít. Jadrová inflácia sa v treťom štvrtroku 2009 spomalila, v porovnaní s druhým štvrtkom však zostala naďalej stabilná. V septembri dosiahla jadrová inflácia 1,5 % oproti 1,7 % v júni.

Federálny výbor pre operácie na voľnom trhu (FOMC) v treťom štvrtroku v rámci svojich dvoch zasadnutí zachoval nezmenenú cieľovú sadzbu federálnych fondov, ktorá je tak naďalej na hra-

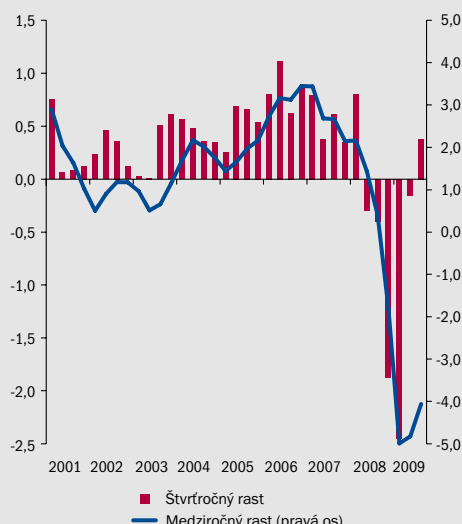
nici blízkej nule. Federálny výbor konštatoval zlepšenie ekonomickej aktivity v USA, ale naďalej signalizuje snahu zachovať sadzbu federálnych fondov na výnimočne nízkych úrovniach v dlhodobejšom horizonte. Na zasadnutí v novembri 2009 FOMC rovnako ponechal cieľovú sadzbu nezmenenú.

EUROZÓNA

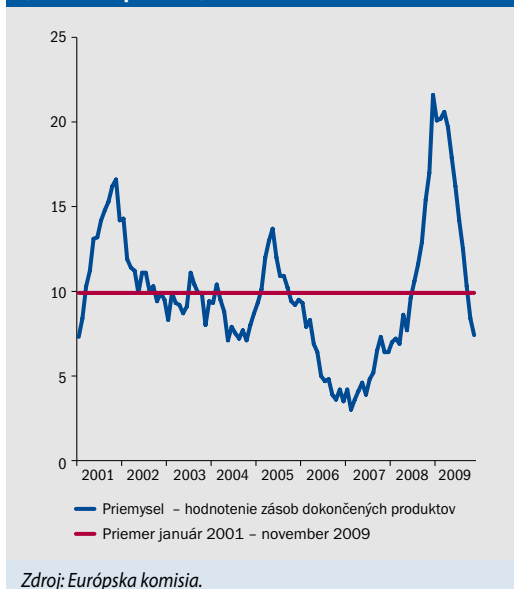
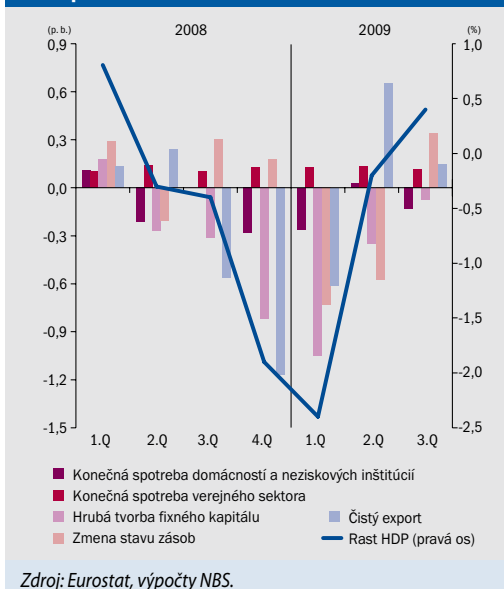
Po piatich štvrtkoch poklesu HDP naznačil jeho vývoj v treťom štvrtroku 2009 postupnú stabilizáciu ekonomiky eurozóny. Hrubý domáci produkt v porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom vzrástol o 0,4 %. (pokles o 0,2 % v 2. štvrtroku 2009). Súčasne sa zmiernil aj medziročný pokles ekonomiky na 4,1% (v druhom štvrtroku HDP poklesol o 4,8 %).

K oživeniu ekonomiky prispeli najmä zásoby. Tie síce aj v treťom štvrtroku poklesli, ale v menšej miere ako v predchádzajúcom štvrtroku. Kým v prvých dvoch štvrtkoch pokles zásob tlmil ekonomický rast, v treťom štvrtroku sa tento vývoj obrátil. Hodnotenie úrovne stavu zásob v priemysle naznačuje, že dosiahli historicky nízke úrovne, keď výrazne poklesli v porovnaní s maximami, ktoré dosahovali koncom roka 2008. V nasledujúcom období tak možno očakávať obnovenie cyklu zásob a ich postupný nárast.

Graf 9 Eurozóna: ekonomický rast (stále ceny roku 2000) (%)

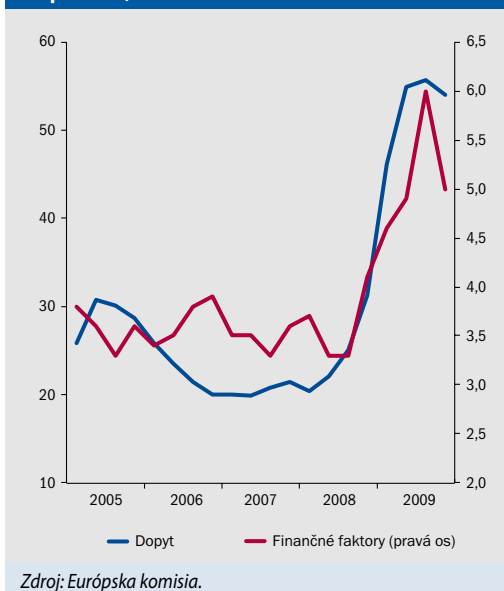
Zdroj: Eurostat.

Graf 10 Hodnotenie stavu zásob v priemysle (saldo odpovedí)

Graf 11 Eurozóna: Príspevky jednotlivých komponentov k štvrtročnému rastu HDP

Po piatich štvrtrokoch poklesu došlo v treťom štvrtroku k nárastu exportu eurozóny. Oživenie vývozu sprevádzal aj rast importov, jeho dynamika bola však nižšia. V porovnaní s druhým štvrtrokom sa síce kladný príspevok čistého exportu znížil, naďalej však pôsobil priaznivo na vývoj hospodárstva. Ekonomika benefitovala aj z realizácie podporných opatrení vlád zameraných na elimináciu nepriaznivých vplyvov ekonomickej krízy, lebo konečná spotreba verejnej správy aj naďalej kladne prispievala k ekonomickému rastu.

Prepad investičného dopytu tlmil ekonomický rast aj v treťom štvrtroku. Jeho záporný príspevok sa však v porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom výraznejšie znížil. Obmedzujúco pôsobí na oživenie investičného dopytu nízka úroveň využitia výrobných kapacít, ktorá v novembrových prieskumoch dosiahla 70,7 %. V porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom, keď sa využitie výrobných kapacít odhadovalo na 69,5 %, došlo k miernemu zlepšeniu, celkovo sa však úroveň tohto ukazovateľa nachádza na historických minimách (dlhodobý priemer od roku 1990 dosahuje viac ako 81 %).

Menej priaznivý obrat nastal pri konečnej spotrebe domácností. Kým v druhom štvrtroku mala na vývoj HDP viac-menej neutrálny vplyv, v treťom štvrtroku tlmila vývoj ekonomiky. Súviselo to s pretrvávajúcimi nepriaznivými podmienkami

Graf 12 Faktory limitujúce produkciu (saldo odpovedí)

na trhu práce, s pomalším rastom disponibilného dôchodku, opatrným spotrebným správaním domácností, vysokou spotrebiteľskou nedôverou a pravdepodobne aj s postupným odznievaním stimulov v podobne šrotovného v niektorých krajinách.

V rámci jednotlivých odvetví ekonomiky sa najvýraznejšie zrýchlila tvorba pridanej hodnoty

v priemysle vrátane spracovateľského priemyslu. Kým v predchádzajúcom štvrtroku sa pridaná hodnota v priemysle znížila o 1,5 %, v treťom štvrtroku vzrástla o 2,0 % (v spracovateľskom priemysle pridaná hodnota vzrástla o 2,2 % v porovnaní s poklesom o 0,9 % v druhom štvrtroku).

Zlepšenie situácie v priemysle pravdepodobne súvisí s priaznivejším vývojom dopytu. Kým počas predchádzajúcich piatich štvrtrokov sa hodnotenie dopytu ako faktora limitujúceho produkciu neustále zhoršovalo, v hodnotení na štvrtý štvrtrok došlo k miernemu zlepšeniu. Posledné prieskumy v priemysle naznačujú aj priaznivejšie vnímanie finančných faktorov vo vzťahu k obmedzeniam, ktoré predstavujú pre produkciu.

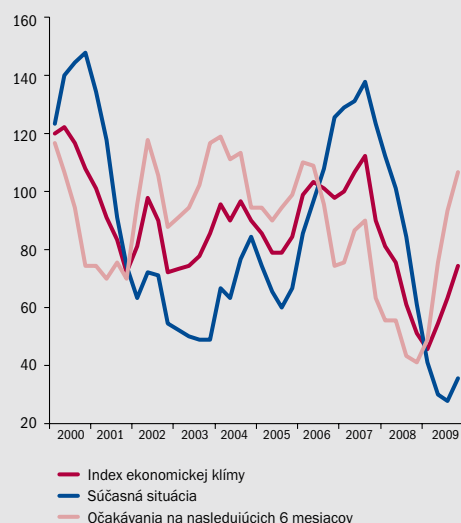
Viacere indikátory monitorujúce ekonomickú aktivitu aj naďalej zaznamenávali postupné zlepšenie. Vzrástol indikátor ekonomického sentimentu, ako aj indikátory dôvery. Opätovne sa zlepšil aj IFO index ekonomickej klímy, predovšetkým v dôsledku ďalšieho nárastu očakávaní budúceho vývoja. Po ôsmich štvrtrokoch však vo štvrtom štvrtroku došlo aj k zvýšeniu hodnotenia súčasnej ekonomickej situácie.

Aj keď v priebehu tretieho štvrtroka došlo k miernemu nárastu ekonomickej aktivity, nezamest-

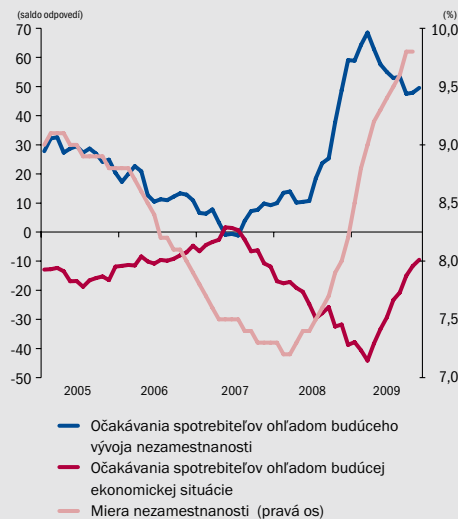
nanosť aj v tomto období naďalej rástla. Ku koncu tretieho štvrtroka dosiahla 9,8 % v porovnaní s 9,4 % v júni. V októbri miera nezamestnanosti stagnovala na septembrovej úrovni. Očakávania spotrebiteľov týkajúce sa budúceho vývoja nezamestnanosti síce od marca 2009 postupne klesali, ale v októbri a novembri zaznamenali mierny nárast.

Vplyv hospodárskej krízy na rast nezamestnanosti bol pomerne výrazný. Čiastočne ho tlmili rôzne schémy skracovania pracovného času a obmedzovanie prepúšťania. Obnovenie ekonomickeho rastu sa tak najprv premietne do nárastu počtu odpracovaných hodín a až s určitým oneskorením do opätovného rastu zamestnanosti a poklesu nezamestnanosti.

Cenový vývoj v priebehu tretieho štvrtroka aj naďalej ovplyvňovali bázické efekty cien energií a potravín a spolu s obmedzeným dopytom aj naďalej tlmil cenový rast. Po tom, čo v júni dosiahla inflácia po prvýkrát mierne zápornú hodnotu (-0,1 %), pokles cien sa v júli v dôsledku kulminácie bázického efektu pohonných hmôt výraznejšie prehĺbil (-0,7 %). V ďalších mesiacoch štvrtroka však tento vplyv postupne odznieval a tlmiaci vplyv cien energií sa postupne zmierňoval. Ku koncu štvrtroka sa tak

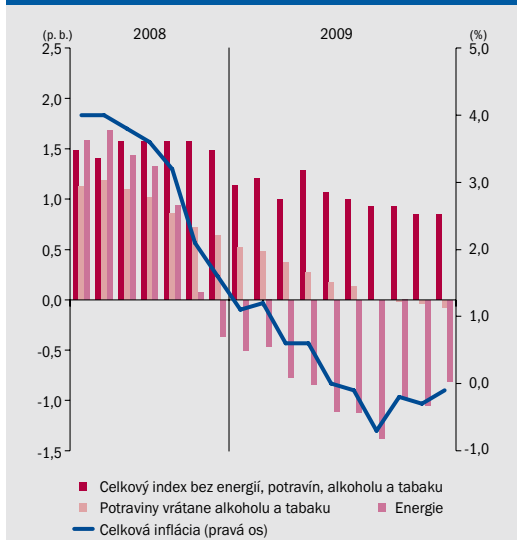
Graf 13 IFO index ekonomickej klímy

Zdroj: Ifo Institute for Economic Research.

Graf 14 Miera nezamestnanosti a očakávania spotrebiteľov ohľadom budúceho vývoja počas nasledujúcich 12 mesiacov

Zdroj: Eurostat, Európska komisia.

Graf 15 Eurozóna: Medziročná miera celkovej inflácie (HICP) a príspevky vybraných komponentov

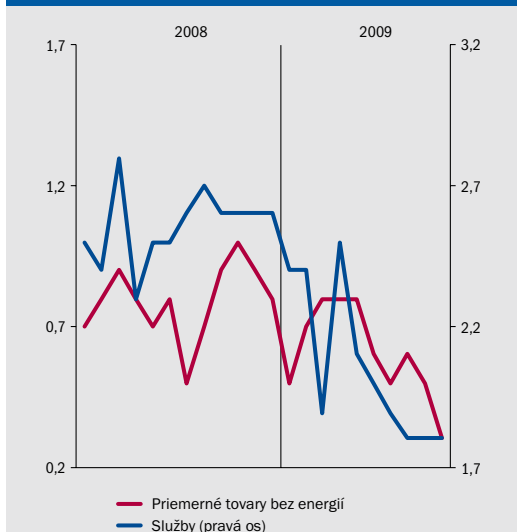
Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

medziročný pokles cenovej hladiny znížil na -0,3 %. V priebehu štvrtroka sa však naopak prehlboval tlmiaci vplyv cien potravín. Postupne sa spomaľoval aj cenový rast trhových zložiek inflácie. V októbri bola inflácia aj naďalej mierne záporná, no pokles cien sa spomalil na -0,1 %. Opäť to bolo ovplyvnené postupným odznieva-

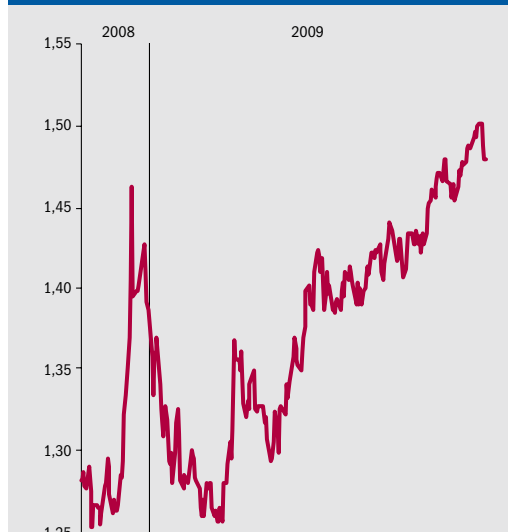
ním základného efektu vývoja cien energií. Podľa rýchleho odhadu Eurostatu sa inflácia v novembri už posunula späť do kladných hodnôt a dosiahla 0,5 %.

V priebehu tretieho štvrtroka poklesla aj jadrová inflácia (o 0,2 percentuálneho bodu na 1,1 %) v dôsledku spomalenia medziročného rastu všetkých jej komponentov, najmä však spracovaných potravín. Ďalšie spomalenie na 1,0 % zaznamenala aj v októbri.

Cenový rast trhových zložiek inflácie sa v priebehu tretieho štvrtroka a aj v októbri naďalej spomaľoval. Rast cien priemyselných tovarov sa v septembri v porovnaní s júnom znížil o 0,1 percentuálneho bodu na 0,5 % a ďalej poklesol aj v októbri na 0,3 %. Spomalenie cenového rastu ovplyvnili predovšetkým tovary krátkodobej a strednodobej spotreby. Spomalil sa aj cenový rast služieb, ktorý v septembri dosiahol 1,8 % v porovnaní s 2,0 % v júni. V októbri ceny služieb stagnovali na septembrovej úrovni. Zníženie inflácie v službách súviselo predovšetkým s ďalším spomalením cenového rastu služieb, ktoré súvisia s trávením dovolenky (zájazdy, hotely a reštaurácie, služby v doprave). V cenách týchto služieb sa prejavujú oneskorené efekty nízkych cien energií a potravín, ale aj nízky dopyt. Znížil sa aj cenový rast služieb súvisiacich s bývaním, údržbou a opravou domov.

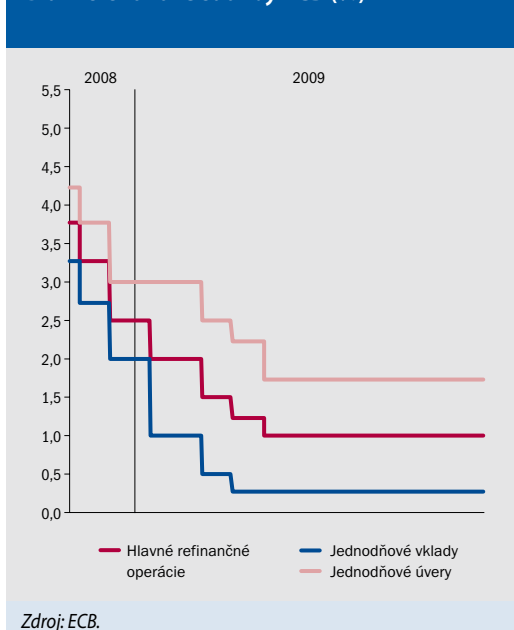
Graf 16 Eurozóna: Ceny tovarov a služieb (%)

Zdroj: Eurostat.

Graf 17 Vývoj výmenného kurzu USD/EUR

Zdroj: ECB.

Graf 18 Úrokové sadzby ECB (%)

Zdroj: ECB.

Postupná stabilizácia finančných trhov sa odrazila aj v ďalšom poklese volatility výmenného kurzu EUR/USD. Vývoj výmenného kurzu v treťom štvrtroku, ale aj v priebehu októbra a novembra charakterizoval viac-menej apreciačný trend eura, prerušený dočasnými výkyvmi. Postupné zhodnocovanie eura oproti doláru mohlo byť podporené vyšším sklonom investorov k riziku, obavami z diverzifikácie devízových rezerv, ale aj očakávaniami pretrvávania nízkej úrovne úrokových sadzieb v USA a využívaním amerického dolára ako financujúcej meny v carry trade obchodoch. Ku koncu tretieho štvrtroka sa posilnilo euro oproti doláru v porovnaní s koncom júna o 3,6 % a do konca novembra o ďalšie 2,6 %.

V priebehu tretieho štvrtroka a ani v ďalších mesiacoch až do decembra nepristúpila Rada guvernérov ECB k zmene úrokových sadzieb. Kľúčové úrokové sadzby tak naďalej zotrvali na úrovni 1,0 % pre hlavné refinančné operácie, 1,75 % pre jednodňové refinančné operácie a 0,25 % pre jednodňové sterilizačné operácie. V porovnaní s októbrom 2008 bola úroveň sadzby pre hlavné refinančné operácie nižšia o 325 bázických bodov. ECB aj naďalej realizovala opatrenia na zabezpečenie eurovej likvidity, ale aj likvidity v USD a CHF. V súlade s májovými rozhodnutiami realizovala tri dlhodobšie refinančné operácie so splatnosťou 12 mesiacov (v júni, septembri

a decembri). Rovnako uskutočňovala aj program nákupu krytých dlhopisov. Na svojom poslednom menovo-politickom zasadnutí v roku 2009 (3. decembra) rozhodla o detailoch týkajúcich sa realizácie refinančných operácií do 7. apríla 2010.¹⁴

VÝVOJ V POĽSKU, ČESKEJ REPUBLIKE A MAĎARSKU

V treťom štvrtroku 2009 sa vo všetkých ekonomikách regiónu plne prejavovali vplyvy súčasnej hospodárskej krízy. Nedostatočný domáci a zahraničný dopyt, slabé využívanie výrobných kapacít, rastúca nezamestnanosť, to všetko sprevádzalo útlm ekonomickej aktivity. Rast hrubého domáceho produktu v Poľsku sa spomalil o 0,3 percentuálneho bodu na 1 %. Ovplyvnil to pomalší rast spotreby domácností a nižší kladný príspevok čistého exportu. Medziročne rástla len spotreba vlády a zároveň sa znížil prepád investícií. Poľská ekonomika si ako jediná spomedzi všetkých krajín EÚ zachovala kladný hospodársky rast. V Českej republike sa medziročne zmiernil hospodársky pokles o 0,6 percentuálneho bodu na 4,1 %. Podieľala sa na tom tak vyššia spotreba domácností, ako aj vlády. Zásoby a hrubá tvorba fixného kapitálu aj naďalej prispievali k celkovému HDP negatívne. Vplyv čistého exportu bol v treťom štvrtroku zanedbateľný. V Maďarsku sa naopak prepád ekonomiky prehĺbil o 0,8 percentuálneho bodu na 8 %. Bolo to ovplyvnené ďalším prepádom spotreby domácností, poklesom vládnej spotreby, ako aj nižším investičným dopytom. K tvorbe hrubého domáceho produktu tak významnejšie prispieval iba čistý export.

Medzikvartálne dosiahol HDP v Poľsku rast 0,5 %, pričom si zachoval rovnakú dynamiku ako v druhom štvrtroku 2009. V Českej republike sa hrubý domáci produkt oproti predchádzajúcemu štvrtroku zrýchlil o 0,5 percentuálneho bodu na 0,8 %. V Maďarsku sa štvrtročný prepád ekonomiky zmiernil o 0,2 percentuálneho bodu na 1,8 %.

V porovnaní s júnom sa v Poľsku medziročná HICP inflácia na konci tretieho štvrtroka 2009 spomalila o 0,2 percentuálneho bodu na 4 %. Rast spotrebiteľských cien pravdepodobne kulminoval v júli (4,5 %) a v ďalších mesiacoch

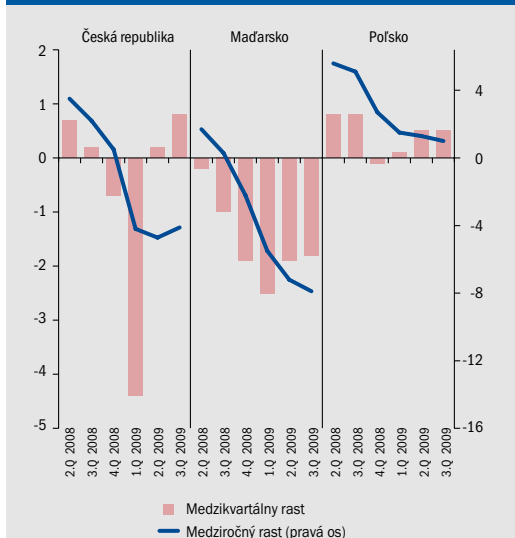
¹⁴ Podrobnejšie informácie o menovo-politických rozhodnutiach, neštandardných menovopolitických opatreniach, ako aj o detailoch uskutočňovania refinančných operácií ECB do 7. apríla 2010 sú dostupné na www.ecb.int

inflácia klesala. Spomalenie rastu cien nastalo vo všetkých sledovaných položkách s výnimkou priemyselných tovarov bez energií. V ich cenách sa mierne prejavilo znehodnocovanie kurzu poľského zlotého z predchádzajúcich období. Na cenovú hladinu naďalej proinflačne pôsobili administratívne úpravy cien spojených s bývaním, úpravy cien energií a spotrebných daní na alkohol a tabak. K ďalšiemu zrýchľovaniu inflácie však už tieto faktory neprispievali. Pokračujúce spomaľovanie inflácie v Českej republike sa v treťom štvrtroku 2009 zmenilo na pokles cenovej hladiny (naposledy zaznamenaný v auguste 2003). V porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom tak inflácia v septembri klesla o 1,1 percentuálneho bodu na -0,3 % a ešte viac sa vzdialila od dolnej hranice tolerančného pásma inflačného cieľa Českej národnej banky. Prehĺbenie poklesu zaznamenali ceny priemyselných tovarov. K inflácii kladne prispieval len rast cien služieb a energií. V Maďarsku došlo v rovnakom období k zrýchleniu inflácie o 1,1 percentuálneho bodu na 4,8 %. Za rastom inflačných tlakov stojí predovšetkým zvýšenie sadzby DPH z 20 % na 25 %. Súčasne sa zaviedla (popri existujúcich sadzbach 0 % a 5 %) nová zvýhodnená sadzba 18 % (mliečne a pekárske výrobky, teplo, služby spojené s ubytovaním). Vzástli aj spotrebné dane na alkohol, cigarety a pohonné hmoty. Zmeny v daňovej sústave sú súčasťou širšej reformy, ktorej cieľom je zvýšiť dôraz na spotrebné

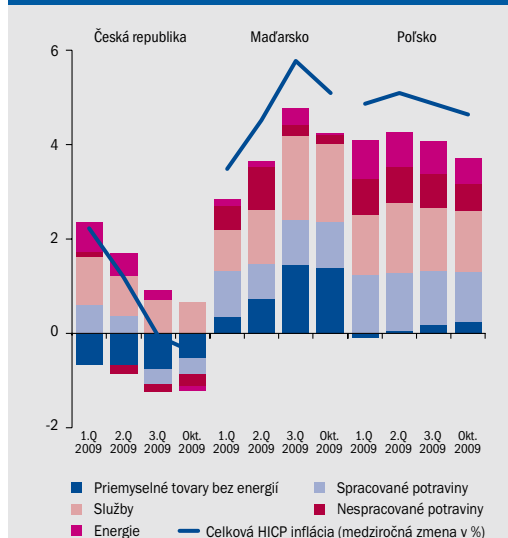
dane. Inflačné tlaky plynúce z daňových úprav však boli v podstatnej miere tlmené slabým spotrebiteľským dopytom.¹⁵ V porovnaní s druhým štvrtkom rástli rýchlejšie ceny všetkých sledovaných položiek okrem nespracovaných potravín (ich relatívne prudký rast na konci druhého štvrtroka bol spôsobený úpravami váh týchto položiek). V októbri zaznamenala inflácia v Poľsku mierne spomalenie (o 0,2 percentuálneho bodu na 3,8 %), v Českej republike sa prehĺbil pokles cien (o 0,3 percentuálneho bodu na -0,6 %) a v Maďarsku sa inflácia zmiernila o 0,6 percentuálneho bodu na 4,2 %.

V treťom štvrtroku 2009 sa kurzy poľského zlotého, českej koruny a maďarského forintu oproti euru naďalej zhodnocovali. Ich posilňovanie však bolo miernejšie ako v predchádzajúcich mesiacoch. V auguste a v septembri tak došlo k čiastočnej stabilizácii mien. Devízový trh v regióne ovplyvňovali najmä externé faktory. Na priaznivý vývoj kurzov vplývalo predovšetkým znižovanie rizikovej averzie investorov, vývoj na svetových finančných trhoch a pokračujúca stabilizácia globálnej ekonomiky.

Poľský zlotý zaznamenal v júli relatívne prudké zhodnotenie, za ktorým stálo jednak zaostávanie vývoja za ostatnými menami v regióne, ale aj priaznivý vývoj niektorých domácich ukazovateľov. V nasledujúcom období sa kurz poľ-

Graf 19 Rast HDP (%)

Zdroj: Eurostat.

Graf 20 Príspevky k HICP inflácii (p. b.)

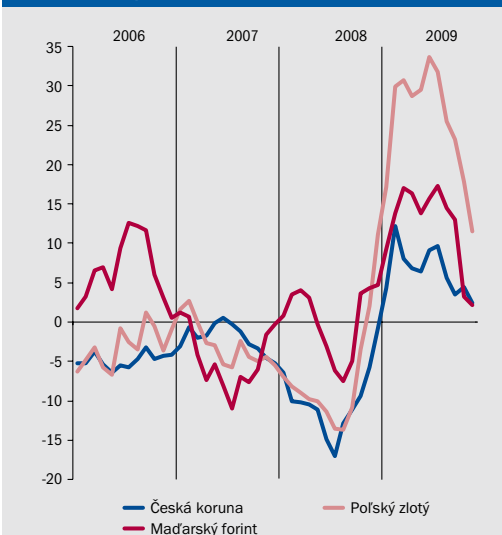
Zdroj: Eurostat, výpočet NBS.

¹⁵ Podľa odhadov maďarskej centrálnej banky sa zvýšenie DPH premietlo do spotrebiteľských cien približne len na 65 % (Quarterly Report on Inflation, Magyar Nemzeti Bank, November 2009).

**Graf 21 Kurzy mien V4 voči euru
(29.12.2006=100)**

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Poznámka: Záporné hodnoty predstavujú apreciáciu.

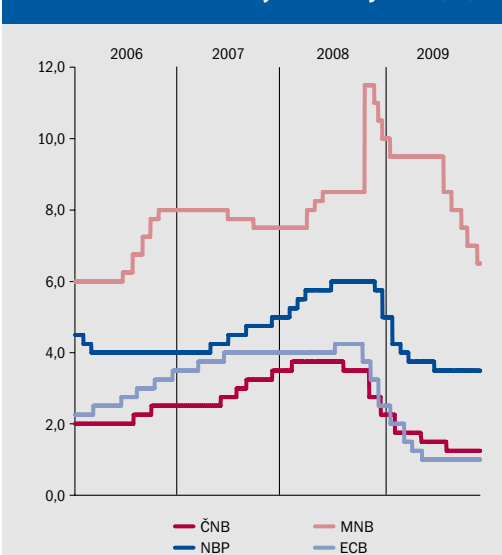
**Graf 22 Kurzy mien V4 voči euru (medziročná
zmena v %)**

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Poznámka: Záporné hodnoty predstavujú apreciáciu.

ského zlotého ustálil a v závere tretieho štvrtroka mierne deprecioval, čiastočne vplyvom zvýšenej neistoty týkajúcej sa plánovaného fiškálneho vývoja v roku 2010. Rovnako aj česká koruna ťažila z priaznivejšieho sentimentu na svetových trhoch. Záujem o investičné aktíva denominované v korunách spôsoboval, že sa česká koruna s výnimkou čiastočných korekcií mierne zhodnocovala až k hodnote takmer 25 CZK/EUR. Na prelome septembra a októbra došlo k vyjadreniam niektorých predstaviteľov Českej národnej banky o nadhodnotenom kurze, čo korunu čiastočne oslabilo. V priebehu tretieho štvrtroka sa kurz maďarského forintu pohyboval v súlade s ostatnými menami v regióne. Napriek relatívne prudkej recesii sa maďarský forint oproti euru mierne posilnil. Dôvera v maďarské aktíva sa prejavila aj vo zvýšenom záujme o dlhopisy v štátnych aukciách. Oproti druhému štvrtroku sa tak poľský zlotý v závere septembra zhodnotil o takmer 5 %, česká koruna o približne 2,8 % a maďarský forint o 0,7 %. Medziročne však kurzy naďalej vykazovali deprecáciu.

Od júla až do začiatku decembra 2009 zmenili svoje kľúčové úrokové sadzby centrálny banky Česka a Maďarska. Česká národní banka na augustovom zasadnutí znížila dvojtýždňovú repo sadzbu o 0,25 percentuálneho bodu. Magyar

Graf 23 Kľúčové sadzby NCB krajín V4 (%)

Zdroj: Národné centrálny banky, ECB.

Nemzeti Bank menila základnú úrokovú sadzbu celkovo päťkrát; prvýkrát v júli, keď rozhodla o znížení kľúčových sadzieb o 1 percentuálny bod, a ďalej v auguste, septembri, októbri a v novembri zhodne o 0,5 percentuálneho bodu na 6,5 %. K uvoľňovaniu menovej politiky pristúpili obe centrálny banky najmä kvôli stimulácii domácej ekonomiky a dopytu. Tieto kroky umožňo-

vali aj slabé inflačné tlaky, najmä v prípade Českej republiky. Narodowy Bank Polski ponechal svoju kľúčovú úrokovú sadzbu na 3,5 %. V septembri však ohlásil nové refinančné nástroje pre

komerčné banky na podporu úverovej aktivity: repo operácie s dvanásťmesačnou splatnosťou, diskontný úver a nákup bankových dlhopisov poľskou centrálnou bankou na voľnom trhu.

ŠTVRŤROČNÁ SPRÁVA O VÝVOJI PLATOBNEJ BILANCIE

PLATOBNÁ BILANCIA ZA JANUÁR AŽ SEPTEMBER 2009

Za január až september 2009 sa saldo bežného účtu platobnej bilancie medziročne zlepšilo o 1 835,8 mil. €, pričom dosiahnutý deficit bol vo výške 1 266,2 mil. €. Medziročný pokles deficitu bol spôsobený najmä lepším vývojom obchodnej bilancie a bilancie výnosov a v menšej miere aj bilancie bežných transferov. Naopak vyšší deficit bilancie služieb zmiernoval celkový pokles negatívneho salda bežného účtu. V porovnaní s vývojom v prvom polroku pokračovalo v treťom štvrtroku zlepšovanie salda obchodnej bilancie, ktoré bolo kompenzované rastom deficitu bilancie výnosov. Vplyv finančnej a hospodárskej krízy na vývoj bežného účtu za prvých deväť mesiacov roku 2009 sa prejavil medziročným zlepšením bilancie výnosov (nižšia ziskovosť podnikov v druhom štvrtroku), ako aj poklesom objemov vývozu a dovozu tovarov a služieb. Negatívny vplyv krízy na saldo zahraničného obchodu sa na strane dovozu eliminoval existujúcou dovoznou náročnosťou, poklesom cien surovín, nižším dovozom plynu, ako aj poklesom stavu

zásob v ekonomike a nižším dovozom investícií a tovarov na konečnú spotrebu. Uvedené faktory umožnili medziročné zlepšenie salda obchodnej bilancie.

V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2008 poklesol vývoz za prvých deväť mesiacov roku 2009 o 25,4 % a dovoz o 27,9 %. Dynamiky vývozu a dovozu sa aj v treťom štvrtroku vyvíjali negatívne, avšak za celých deväť mesiacov v porovnaní s prvým polrokom sa zmiernil prepád dynamiky vývozu o 2,8 percentuálneho bodu a prepád dynamiky dovozu o 1,8 percentuálneho bodu. Zmiernenie prepádu dynamiky vývozu najviac ovplyvnil nižší medziročný pokles vývozu osobných automobilov. V prípade dovozu zmiernenie prepádu dynamiky dovozu súviselo so zlepšovaním vývozu, čo sa prejavilo nižším poklesom dovozu polotovarov (najmä pre automobilový priemysel). Vývoj vývozu bol najmä v auguste a septembri pozitívne ovplyvnený zlepšeným vývojom zahraničného dopytu.

Za deväť mesiacov roku 2009 poklesol v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku

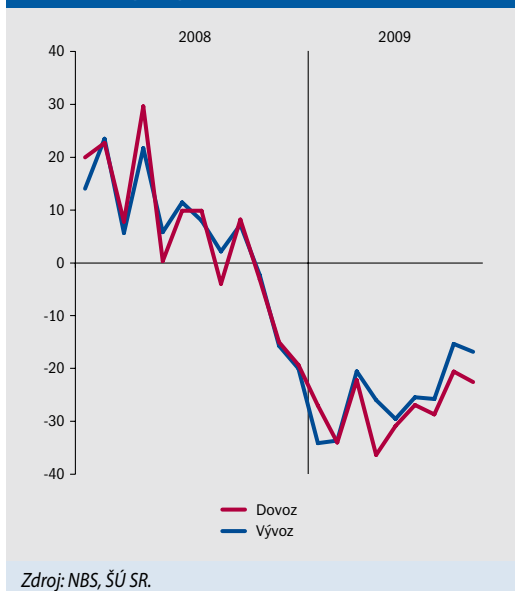
Tab. 7 Bežný účet platobnej bilancie (mil. EUR)

	Január – September		
	2009	2008	2009 – 2008
Obchodná bilancia	780,5	-254,0	1 034,5
Vývoz	28 410,9	38 069,9	-9 659,0
Dovoz	27 630,4	38 323,9	-10 693,5
Bilancia služieb	-929,4	-322,0	-607,4
Bilancia výnosov	-787,3	-1 898,7	1 111,4
z toho: výnosy z investícií	-1 601,3	-2 858,0	1 256,7
z toho: reinvestovaný zisk ¹⁾	27,7	-418,2	445,9
Bežné transfery	-330,0	-627,4	297,4
Bežný účet spolu	-1 266,2	-3 102,0	1 835,8
Podiel salda obchodnej bilancie na HDP v %	1,7	-0,5	2,2
Podiel salda bežného účtu na HDP v %	-2,7	-6,2	4,0

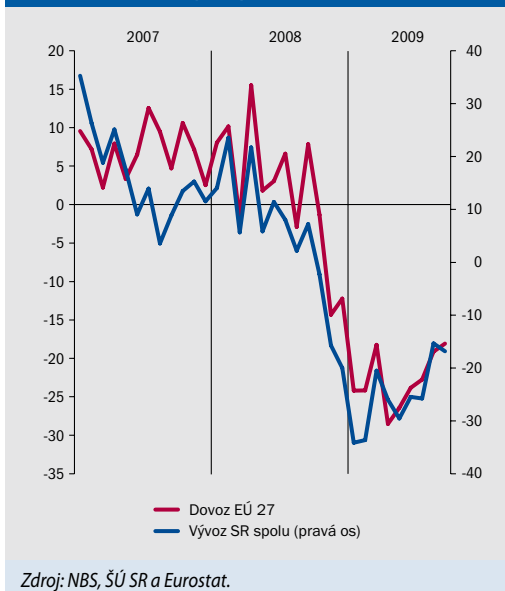
Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

1) V roku 2009 došlo k metodologickej zmene vo vykazovaní údajov týkajúcich sa dividend a reinvestovaného zisku. Zatiaľ čo v minulosti bola odhadnutá výška reinvestovaného zisku, ktorá spolu s údajom za dividendy vyjadrovala ziskovosť podnikov so zahraničnou účasťou, od roku 2009 je primárne odhadnutá ziskovosť a reinvestovaný zisk tvorí dopočet po zohľadnení výšky dividend. Preto v mesiacoch, v ktorých je výška dividend nižšia ako celková ziskovosť, dochádza k odlevu zdrojov vo forme reinvestovaného zisku a v mesiacoch, v ktorých je výška dividend vyššia ako celková ziskovosť, je zaznamenaný prílev reinvestovaného zisku.

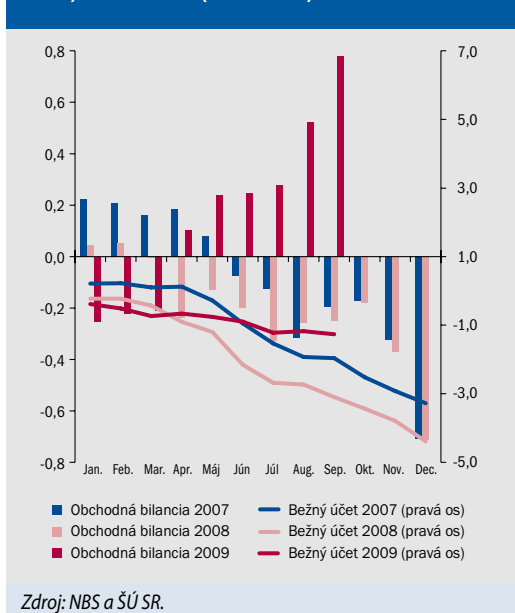
Graf 24 Medziročné dynamiky vývozu a dovozu (v %)

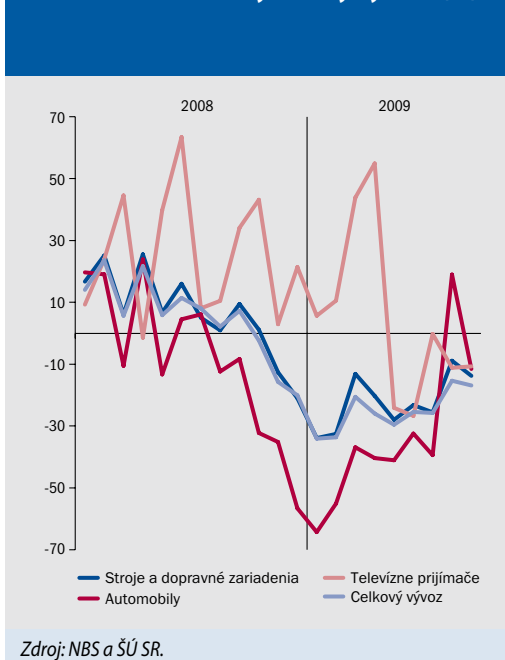
Graf 25 Medziročné dynamiky vývozu SR a dovozu EÚ 27 (v %)

Graf 26 Vývoj obchodnej bilancie a bežného účtu, kumulatív (mld. EUR)

Graf 27 Medziročné dynamiky vývozu (%)

najvýraznejšie vývoz strojov a dopravných zariadení, pričom tvoril takmer polovicu celkového poklesu vývozu. Medziročný pokles vývozu skupiny strojov a dopravných zariadení bol spôsobený najmä nižším vývozom podskupiny dopravných zariadení zapríčineným poklesom vývozu osobných automobilov. Nižší vývoz

dopravných zariadení bol dôsledkom nižšieho dopytu po osobných automobiloch, pričom na celkovom poklese vývozu skupiny strojov a dopravných zariadení sa nižší vývoz tejto skupiny tovarov podieľal takmer 69 % (za prvý polrok 73 %). Zníženie príspevku dopravných zariadení na medziročnom poklese celkovej

skupiny strojov a dopravných zariadení bolo zapríčinené najmä postupným zmiernovaním medziročného poklesu vývozu v podskupine dopravných zariadení. Medziročne nižší vývoz v podskupine strojov sa zaznamenal vo vývoze strojov na automatické spracovanie údajov, práčok, čerpadiel, hriadeľov a ložísk. Pokles vývozu podskupiny strojov bol čiastočne spomalený medziročným nárastom vývozu televíznych prijímačov o 2,5 %. Pozitívny vplyv rastu vývozu tejto skupiny tovarov bol však najmä dôsledkom vývoja v prvých štyroch mesiacoch roku, keďže od mája vývoz televíznych prijímačov medziročne klesal.

Okrem strojov a dopravných zariadení sa výrazne znížil aj objem vývozu v skupine chemických výrobkov a polotovarov. Nižší vývoz bol ovplyvnený tak medziročným poklesom vývozu polotovarov (železa a ocele a predmetov zo železa a ocele, v menšej miere aj medi, hliníka a výrobkov z nich), ako aj nižším vývozom chemických výrobkov, ktorý mohol byť ovplyvnený klesajúcimi cenami ropných produktov (najmä plastov, kaučuku a výrobkov z nich). V treťom štvrtroku sa v porovnaní s prvým polrokom zmiernil medziročný pokles vývozu oboch podskupín chemických výrobkov a polotovarov, pričom podobne ako v prípade vývozu strojov a dopravných zariadení súvisel s postupným zlepšovaním sa zahraničného dopytu. Medziročný pokles vývozu sa zaznamenal aj v skupine hotových výrobkov, kde poklesol najmä vývoz obuvi. Nižší vývoz surovín bol spôsobený najmä nižším vývozom spracovaných ropných olejov, ktorý súvisel najmä s cenovým vývojom.

Najvyšší medziročný pokles dovozu sa zaznamenal podobne ako vo vývoze v skupine strojov a dopravných zariadení. Pokles dovozu tej-

to skupiny tovarov predstavoval viac ako 43 % celkového poklesu dovozu. Nižší dovoz súvisel s výrazným poklesom vývozu, čo sa prejavilo najmä v poklese dovozu komponentov pre automobilový priemysel (v treťom štvrtroku však dovoz komponentov pre automobilový priemysel poklesol medziročne podstatne menej ako v prvom polroku) v podskupine dopravných zariadení. V podskupine strojov poklesol najvýraznejšie dovoz komponentov pre elektrotechnický priemysel a strojov na automatické spracovanie údajov. Medziročný pokles dovozu komponentov pre elektrotechnický priemysel pri súčasnom raste vývozu televíznych prijímačov je dôsledkom zníženia dovoznej náročnosti elektrotechnického priemyslu prostredníctvom výroby obrazoviek v SR.

Výrazný medziročný pokles dovozu sa dosiahol aj v skupine chemických výrobkov a polotovarov a aj on významne podporil medziročný pokles celkového dovozu. Nižší dovoz polotovarov sa sústredil do poklesu dovozu železa a ocele a výrobkov zo železa a ocele. V skupine chemických výrobkov sa nižší dovoz prejavil najviac pri dovoze plastov a kaučuku. V treťom štvrtroku sa v porovnaní s prvým polrokom zmiernil najmä medziročný pokles dovozu polotovarov, čo súviselo najmä s menším prepadom vývozu (dôsledok existujúcej dovoznej náročnosti). Pokles dovozu surovín bol podobne ako v prípade vývozu výrazne ovplyvnený cenovým vývojom ropy na svetových trhoch, čo sa prejavilo najmä poklesom dovozu nespracovanej ropy. Takisto sa zaznamenal aj pokles dovozu spracovaných ropných olejov a zemného plynu. Zatiaľ čo v prípade ropy bol pokles dovozu spôsobený nižšou cenou, v prípade plynu zapríčinila pokles nákupná stratégia dovozcov, ktorá sa prejavila nižším dovezeným množstvom plynu. Najnižší medziroč-

Tab. 8 Vývoz za január až september, medziročná zmena

	Medziročná zmena v mil. EUR		Príspevok k medziročnej zmene v p. b.	
	2009	2008	2009	2008
Suroviny	-825,6	485,8	-2,2	1,4
Chemické výrobky a polotovary	-3 615,4	649,2	-9,5	1,9
Stroje a dopravné zariadenia	-4 689,3	2 286,8	-12,3	6,7
Hotové výrobky	-528,7	312,4	-1,4	0,9
VÝVOZ SPOLU	-9 659,0	3 734,2	-25,4	10,9

Zdroj: Výpočty NBS z údajov ŠÚ SR.

Tab. 9 Dovozy za január až september, medziročná zmena

	Medziročná zmena v mil. EUR		Príspevok k medziročnej zmene v p. b.	
	2009	2008	2009	2008
Suroviny	-2 034,6	1 563,2	-5,3	4,5
Chemické výrobky a polotovary	-3 344,7	598,4	-8,7	1,7
Stroje a dopravné zariadenia	-4 632,3	782,6	-12,1	2,3
Hotové výrobky	-681,8	913,5	-1,8	2,7
z toho: poľnohospodárske a priemyselné výrobky	-125,8	312,7	-0,3	0,9
osobné autá	-528,4	447,6	-1,4	1,3
strojárenské a elektrotechnické spotrebné výrobky	-27,6	153,2	-0,1	0,4
DOVOZ SPOLU	-10 693,4	3 857,7	-27,9	11,2

Zdroj: Výpočty NBS z údajov ŠÚ SR.

ný pokles dovozu bol zaznamenaný v skupine hotových výrobkov, kde poklesol najmä dovoz osobných automobilov. Na rozdiel od ostatných skupín tovarov sa v porovnaní s prvým polrokom v skupine hotových výrobkov prehĺbil medziročný pokles dovozu. Prehĺbenie poklesu bolo zapríčinené najmä nižším dovozom osobných automobilov v dôsledku postupného vyčerpania vplyvu šrotovného.

Bilancia služieb dosiahla za január až september 2009 deficit 923,4 mil. €, čo znamenalo zhoršenie oproti rovnakému obdobiu roku 2008 o 601,9 mil. €. Na medziročnom náraste deficitu sa podieľali najmä nižšie príjmy všetkých troch hlavných podskupín služieb. Hlavnými príčinami vyššieho deficitu bilancie „iných služieb spolu“ bol pokles príjmov za poskytované sprostredkovateľské služby, ako aj pokles príjmov pri súčasnom výraznejšom raste platieb za služby spojov a služby výpočtovej techniky. Medziročné zhoršenie bilancie služieb cestovného ruchu bolo najmä dôsledkom slabej zimnej turistickej sezóny, čo sa prejavilo výraznejším poklesom príjmov za poskytované služby cestovného ruchu najmä v prvom štvrtroku (v druhom a treťom štvrtroku bolo zaznamenané postupné zvyšovanie príjmov). V prípade dopravných služieb zapríčinili medziročne nižší prebytok najmä nižšie príjmy za tranzit plynu a ropy (o 148,5 mil. €) a nižšie príjmy za poskytnuté služby nákladnej automobilovej dopravy a leteckej osobnej dopravy, ktoré mohli byť ovplyvnené finančnou a hospodárskou krí-

zou. V treťom štvrtroku sa zásluhou vyšších príjmov (nárast počtu návštevníkov) zmiernil medziročný pokles služieb cestovného ruchu. Naopak vyšší medziročný pokles príjmov v bilancii „iných služieb celkom“ (vyššie platby za finančné služby) umožnil prehĺbenie medziročného nárastu deficitu bilancie služieb.

Medziročné zlepšenie bilancie výnosov za prvých deväť mesiacov roku 2009 o 1 111,4 mil. € bolo dôsledkom poklesu deficitu bilancie výnosov z investícií, ktorý prevýšil pokles prebytku bilancie kompenzácií pracovníkov. Nižší prebytok bilancie kompenzácií pracovníkov súvisel s vplyvom hospodárskej krízy, ktorá negatívnym spôsobom ovplyvnila zamestnanosť slovenských občanov v zahraničí. Nižší deficit výnosov z investícií bol najmä výsledkom nižšej výplaty dividend podnikmi so zahraničnou majetkovou účasťou, čo mohlo súvisieť s očakávaniami nižšej ziskovosti v tomto roku ovplyvnenými finančnou a hospodárskou krízou. Medziročné zlepšenie bilancie výnosov z investícií takisto podporili nižšie platby úrokov z portfóliových investícií a ostatných krátkodobých úrokov v dôsledku znižujúcich sa úrokových sadzieb. Významným faktorom, ktorý tiež ovplyvnil vývoj bilancie výnosov bola metodická zmena¹⁶ týkajúca sa spôsobu odhadu reinvestovaného zisku. Zvýšenie deficitu bilancie výnosov v treťom štvrtroku v porovnaní s druhým štvrtkom súviselo s rastom celkovej ziskovosti vyplývajúcej z postupného oživovania ekonomiky.

¹⁶ V roku 2009 došlo k metodickej zmene vo vykazovaní údajov týkajúcich sa dividend a reinvestovaného zisku. Zatiaľ čo v minulosti bola odhadnutá výška reinvestovaného zisku, ktorá spolu s údajom za dividendy vyjadrovala ziskovosť podnikov so zahraničnou účasťou, od roku 2009 je primárne odhadnutá ziskovosť a reinvestovaný zisk tvorí dopočet po zohľadnení výšky dividend. Preto v mesiacoch, v ktorých je výška dividend nižšia ako celková ziskovosť, dochádza k odlevu zdrojov vo forme reinvestovaného zisku a v mesiacoch, v ktorých je výška dividend vyššia ako celková ziskovosť, je zaznamenaný prílev reinvestovaného zisku.

Tab. 10 Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie (mil. EUR)

	Január – September	
	2009	2008
Kapitálový účet	401,8	624,0
Priame investície	-665,7	1 029,0
SR v zahraničí	-298,9	-73,0
z toho: majetková účasť v zahraničí	-678,1	-73,0
reinvestovaný zisk	23,8	-29,9
V SR	-366,8	1 102,0
z toho: majetková účasť v SR	745,7	418,2
z toho: neprivatizačné	745,7	418,2
reinvestovaný zisk	-51,5	448,1
Portfóliové investície a finančné deriváty	-1 365,6	1 586,7
SR v zahraničí	-2 045,6	185,9
v SR	680,0	1 400,8
Ostatné dlhodobé investície	-883,6	152,7
Aktíva	-859,5	-315,3
Pasíva	-24,1	468,0
Ostatné krátkodobé investície	4 628,6	670,5
Aktíva	-3 377,4	-640,6
Pasíva	8 006,0	1 311,2
KAPITÁLOVÝ A FINANČNÝ ÚČET	2 115,5	4 062,9

Zdroj: NBS.

Medziročné zníženie deficitu bežných transferev o 296,2 mil. € bolo zapríčinené pozitívnym vývojom v bilancii súkromných transferev, ktorý bol dôsledkom výrazného poklesu platieb (jednostranné prevody právnických osôb, neinvestičné dotácie), a vyšším čerpaním z fondov EÚ v bilancii vládnych transferev.

Za deväť mesiacov roku 2009 dosiahol kapitálový a finančný účet platobnej bilancie prebytok vo výške 2 115,5 mil. € (v rovnakom období roku 2008 bol zaznamenaný prebytok vo výške 4 062,9 mil. €). Nižší prílev je dôsledkom skutočnosti, že medziročná zmena minuloročného prílevu na odlev v bilancii priamych a portfóliových investícií, zapríčinená najmä odlevom ostatného kapitálu v priamych investíciách a rastu záujmu rezidentov o zahraničné dlhové cenné papiere, prevýšila medziročne vyšší prílev v ostatných investíciách.

Saldo priamych zahraničných investícií (PZI) znamenalo za január až september 2009 odlev

zdrojov vo výške 665,7 mil. €, čo predstavuje medziročný pokles čistého prílevu zdrojov o 1 694,7 mil. € v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2008. Medziročná zmena salda priamych investícií bola ovplyvnená najmä vývojom na strane pasív v druhom štvrtroku, kde sa napriek zvýšeniu majetkovej účasti zahraničnými investormi zaznamenal odlev zdrojov zapríčinený vývojom ostatného kapitálu (zvýšenie pohľadávok a zníženie záväzkov voči materským podnikom) a zmenou metodiky odhadu reinvestovaného zisku. Celkový odlev zdrojov zosilnel v rámci aktív vyšším záujmom rezidentov o investovanie v zahraničí vo forme PZI.

Čistý odlev prostriedkov v oblasti portfóliových investícií dosiahol 1 365,6 mil. €, zatiaľ čo v rovnakom období minulého roka bol zaznamenaný čistý prílev 1 586,7 mil. €. Medziročná zmena prílevu na odlev bola najmä dôsledkom nárastu záujmu rezidentov o zahraničné dlhové cenné papiere, ktorý sa však v treťom štvrtroku výraznejšie znížil. V prvom

Tab. 11 Prílev kapitálu v rámci ostatných investícií v členení podľa sektorov (mil. EUR)

	Január – September 2009	Január – September 2008	medziročná zmena
Banky	-11 469,9	1 089,9	-12 559,8
Podniky	-43,9	-272,8	228,9
Vláda + NBS	15 258,8	6,1	15 252,7
Spolu	3 745,0	823,2	2 921,8

Zdroj: NBS.

polroku sa na strane pasív medziročne nižší čistý prílev zo začiatku roku, ktorý bol spôsobený nižším záujmom nerezidentov o vládne cenné papiere, čiastočne kompenzoval emisiou eurobondov vydanou v máji. V treťom štvrtroku sa naopak záujem nerezidentov o vládne dlhové cenné papiere mierne zvýšil.

V položke ostatné investície sa za január až september 2009 zaznamenal prílev zdrojov vo výške 3 745,0 mil. €, zatiaľ čo v rovnakom období minulého roku bol zaznamenaný prílev 823,2 mil. €. Medziročný nárast o 2 921,8 mil. € vyplynul najmä z vývoja v sektore vlády a NBS, kde prílev zdrojov prevýšil odlev zaznamenaný v sektore bánk. Prílev zdrojov vo vládnom sektore vyplynul z politiky centrálnej banky po vstupe do eurozóny, ktorá na splnenie záväzkov voči bankovému sektoru nepoužila svoje pôvodné devízové rezervy, ale požičala si prostriedky z eurosystému prostredníctvom Target 2. V bankovom sektore sa odlev prejavil najmä medziročným poklesom krátkodobých vkladov nerezidentov na účtoch slovenských bánk, ktorý súvisel so zavedením eura (strata významu účtov v eurách) a čiastočne súvisel aj s finančnou krízou.

Devízové rezervy NBS za prvých deväť mesiacov roku 2009 poklesli o 575,8 mil. € (bez kurzových rozdielov).

ZAHRANIČNÁ ZADLŽENOSŤ SR K 30. SEPTEMBRU 2009

Celkový hrubý zahraničný dlh ku koncu septembra 2009 v porovnaní so začiatkom roka 2009 vzrástol o 15,8 mld. USD (9,4 mld. €), pričom dosiahol 68,3 mld. USD, (resp. 46,7 mld. €). Celkový dlhodobý zahraničný dlh ku koncu septembra 2009 vzrástol o 3,3 mld. USD, pri náras-

te celkového krátkodobého zahraničného dlhu o 12,5 mld. USD.

V celkovom dlhodobom zahraničnom dlhu vzrástli zahraničné pasíva vlády SR a NBS o 1,4 mld. USD a dlhodobý zahraničný dlh komerčného sektora vzrástol v hodnotenom období spolu o 1,9 mld. USD.

V rámci krátkodobého zahraničného dlhu bol vykázany protichodný vývoj, keď krátkodobé pasíva vlády SR a NBS vzrástli na 23,1 mld. USD najmä z dôvodu pasívneho zostatku na účte NBS-ECB-TARGET2 pri poklese krátkodobých pasív komerčných bánk o 11,7 mld. USD. Pokles sa týkal v prevažnej miere položky hotovosť a vklady, a to predovšetkým z dôvodu zavedenia € a stiahnutia finančných prostriedkov materských bánk na svoje účty v zahraničí. Krátkodobý zahraničný dlh podnikateľských subjektov vzrástol pri porovnaní s východiskom roka o 1,1 mld. USD.

Celkový hrubý zahraničný dlh na obyvateľa SR ku koncu septembra dosiahol 12 705 USD (k 31. 12. 2008 to bolo 9 764 USD). Podiel celkového krátkodobého zahraničného dlhu na celkovom hrubom zahraničnom dlhu SR k ultimu septembra 2009 dosiahol úroveň 58,0 %.

Čistá zahraničná zadlženosť vypočítaná ako rozdiel hrubej zahraničnej zadlženosti vo výške 68,3 mld. USD (pasíva NBS a vlády, pasíva komerčných bánk a pasíva podnikovej sféry – mimo majetkovej účasti) a zahraničných aktív vo výške 49,7 mld. USD (devízové rezervy NBS, zahraničné aktíva komerčných bánk, zahraničné aktíva podnikovej sféry – mimo majetkovej účasti) dosiahla ku koncu septembra 2009 dlžnícku pozíciu 18,6 mld. USD, pričom v porovnaní s východiskom roka 2009 vzrástla o 6,1 mld. USD.

Tab. 12 Zahranicičný dlh SR

	mil. USD			mil. EUR		
	31.12.2008	30.6.2009	30.9.2009	31.12.2008	30.6.2009	30.9.2009
Celkový zahraničný dlh SR	52 526,5	63 429,1	68 345,3	37 286,0	44 877,0	46 674,5
Dlhodobý zahraničný dlh	25 414,7	26 858,7	28 682,9	18 040,6	19 002,9	19 588,2
Vláda a NBS ¹⁾	10 313,3	10 985,1	11 742,9	7 320,9	7 772,1	8 019,5
Komerčné banky	3 334,6	3 589,0	3 921,8	2 367,0	2 539,3	2 678,3
Podnikateľské subjekty	11 766,8	12 284,6	13 018,2	8 352,7	8 691,5	8 890,4
Krátkodobý zahraničný dlh	27 111,8	36 570,4	39 662,4	19 245,4	25 874,1	27 086,3
Vláda a NBS	0,0	21 208,2	23 093,9	0,0	15 005,1	15 771,3
Komerčné banky	15 321,6	2 880,2	3 664,7	10 876,1	2 037,8	2 502,7
Podnikateľské subjekty	11 790,2	12 482,0	12 903,8	8 369,3	8 831,2	8 812,3
Zahranicičné aktíva	40 007,8	45 467,2	49 733,6	28 399,6	32 168,7	33 964,1
Čistá zahraničná zadlženosť	12 518,7	17 961,9	18 611,7	8 886,4	12 708,3	12 710,4
SKK/USD a SKK/EUR	21,385	-	-	30,126	-	-
Krížový kurz EUR/USD	-	1,4134	1,4643	-	-	-

Zdroj: NBS.

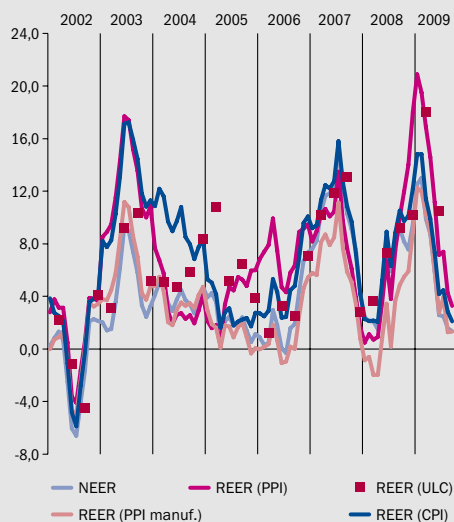
1) Vrátať vládnych agentúr a obcí.

NOMINÁLNY A REÁLNY EFEKTÍVNY VÝMENNÝ KURZ

Medziročné zhodnotenie nominálneho efektívneho kurzu¹⁷ sa v septembri 2009 spomalilo na 1,4 % z 9,5 % v decembri minulého roku. Prijatím spoločnej meny postupne odznieva vplyv apreciácie slovenskej koruny oproti euru. Na druhej strane najväčšou mierou k posilneniu indexu NEER prispela apreciácia oproti českej korune vo výške 1,0 percentuálneho bodu.

Pokles zhodnocovania NEER viedol k spomaleniu medziročnej apreciácie reálneho efektívneho kurzu (REER) na báze indexu spotrebiteľských cien (CPI) z 12,2 % na 2,1 %, REER na báze indexu cien priemyselných výrobcov (PPI) z 18,0 % na 3,3 % a REER na báze indexu cien priemyselnej výroby (PPI manuf.) z 8,9 % na 1,3 %. Na vývoj REER na báze CPI a PPI pôsobil depreciačne aj pokles inflačného diferenciálu oproti relevantným zahraničným obchodným partnerom SR. Vo väčšine zahraničných ekonomík klesla inflácia meraná uvedenými cenovými indexmi v priebehu uplynulých troch štvrtrokov roka 2009 menej ako na Slo-

Graf 28 Vývoj indexov NEER a REER
(9 obchodných partnerov) (medziročná
zmena v %)

Zdroj: NBS.

Poznámka: + zhodnotenie, - znehodnotenie indexov.

vensku, čo viedlo k výraznejšiemu spomaleniu zhodnocovania REER v porovnaní s NEER.

17 Metodika výpočtu indexov nominálneho a reálneho efektívneho výmenného kurzu SR (NEER a REER) bola prevzatá od MMF. Výpočet REER je založený na báze indexu spotrebiteľských cien (CPI), indexu cien priemyselných výrobcov (PPI), resp. indexu cien priemyselnej výroby bez cien nerastných surovín, elektrickej energie, plynu, pary a teplej vody (PPI manufacturing) a indexu jednotkových nákladov práce (ULC). Rok 1999 predstavuje východiskový rok pre výpočty, rovnako zvolené váhy zodpovedajú štruktúre zahraničného obchodu SR v roku 1999 podľa deviatich našich najvýznamnejších obchodných partnerov (spolu tvorili zhruba 70 % celkového obratu): Nemecko, Česká republika, Taliansko, Rakúsko, Francúzsko, Holandsko, Spojených štátov amerických, Veľkej Británie a Švajčiarska.

Tab. 13 Vývoj indexov NEER a REER (medziročná zmena v %)

Pre 9 partnerov na báze deflátor:	NEER	REER (CPI)	REER (PPI)	REER (PPI manuf.)	REER (ULC) ²⁾
December 2002	2,1	4,1	3,6	3,4	4,1
December 2003	3,2	11,3	10,8	4,7	5,2
December 2004	4,7	8,3	4,1	4,7	8,4
December 2005	1,1	2,7	6,0	0,0	3,9
December 2006	7,4	10,1	9,5	5,4	7,1
December 2007	4,2	4,2	1,7	0,8	2,8
December 2008	9,5	12,2	18,0	8,9	10,2
Jún 2009 ¹⁾	2,6 / 1,3	4,2 / 0,9	7,2 / -1,0	2,7 / -1,6	10,5 ^(b)
Júl 2009 ¹⁾	2,5 / 0,6	4,5 / 0,1	7,4 / -2,7	3,9 / -1,4	-
August 2009 ¹⁾	1,6 / 0,5	2,8 / -0,6	4,2 / -2,1	1,3 / -2,8	-
September 2009 ¹⁾	1,4 / 0,4	2,1 / -0,5	3,3 / -3,0	1,3 / -2,5	.

Zdroj: NBS.

1) Medziročná zmena/kumulatívna zmena od začiatku roka.

2) Medziročná zmena na báze štvrtročných údajov.

VÝVOJ REÁLNEJ EKONOMIKY V 3. ŠTVRŤROKU 2009¹⁸

HRUBÝ DOMÁCI PRODUKT

Hrubý domáci produkt (HDP) v 3. štvrťroku 2009 podľa revidovaných údajov Štatistického úradu SR medziročne poklesol o 4,8 % v stálych cenách v porovnaní s poklesom o 5,5 % v 2. štvrťroku 2009.

Z produkčného hľadiska súvisel vývoj HDP v 3. štvrťroku 2009 s poklesom pridanej hodnoty najmä v službách, pričom pridaná hodnota v priemysle stagnovala a v pôdohospodárstve a stavebníctve rástla. Nominálny objem vytvoreného HDP v 3. štvrťroku 2009 predstavoval 16,6 mld. €, čo bolo o 5,7 % menej ako pred rokom.

DOPYT

Štruktúra ekonomického rastu bola v 3. štvrťroku 2009 na strane použitia ovplyvnená poklesom domáceho dopytu (-6,2 % v stálych cenách), ako aj poklesom zahraničného dopytu¹⁹ (-15,0 %). Po raste v predchádzajúcom štvrťroku zaznamenala v aktuálnom období medziročný pokles konečná spotreba domácností a verejnej správy. Tvorba hrubého fixného kapitálu

pokračovala v poklese z druhého štvrťroku, ale mierne nižším tempom.

Tvorba hrubého fixného kapitálu prispela najviac k poklesu celkového domáceho dopytu. Jej prepad sa však oproti prechádzajúcemu obdobiu zmiernil na 11,4 %. Z hľadiska jednotlivých kategórií produkcie tento pokles spôsobili investície do ostatných stavieb. Investície do strojov a dopravných zariadení naopak medziročne vzrástli. Pokles investičnej aktivity bol zaznamenaný vo všetkých sektoroch. Vo väčšine sektorov došlo k zmierneniu poklesu investícií, ale v sektore finančných korporácií sa pokles v 3. štvrťroku prehĺbil.

Výdavky domácností na konečnú spotrebu medziročne poklesli o 0,3 % (v porovnaní s rastom o 0,5 % v minulom štvrťroku). Spomalenie spotreby domácností súviselo aj s vývojom na trhu práce (pokles zamestnanosti a spomalenie rastu miezd). V dôsledku mierneho poklesu súkromnej spotreby a pretrvávajúceho rastu úverov domácnostiam pokračoval aj rast podielu celkových pohľadávok peňažných finančných inštitúcií voči domácnostiam na konečnej spotrebe, ktorý vzrástol o 1,0 percentuálneho bodu na 35,5 % v porovnaní s predchádzajúcim štvrťkom.

Graf 29 Vývoj reálneho HDP podľa štvrťrokov (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 30 Vývoj domáceho a zahraničného dopytu (index, ROMR = 100)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

¹⁸ Nasledujúca analýza sa výrazne odlišuje od predchádzajúcich štvrťročných príloh v údajoch za minulé štvrťroky z dôvodu revízie údajov za HDP zverejnenej v decembri 2009.

¹⁹ Súčet konečnej spotreby domácností, konečnej spotreby verejnej správy, konečnej spotreby neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam a tvorby hrubého kapitálu.

Tab. 14 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia (index, ROMR = 100, stále ceny)

	2008					2009		
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	rok	1. Q	2. Q	3. Q
Hrubý domáci produkt	109,7	107,3	106,8	101,6	106,2	94,3	94,5	95,2
Domáci dopyt	109,5	107,2	107,3	101,1	106,0	96,1	93,3	93,8
Konečná spotreba	106,1	107,2	106,1	104,3	105,8	99,6	101,9	99,6
Konečná spotreba domácností	107,6	106,4	106,1	104,5	106,1	99,1	100,5	99,7
Konečná spotreba verejnej správy	101,0	110,3	106,1	104,0	105,3	101,3	106,9	99,2
Neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam	102,3	100,5	100,9	102,5	101,6	98,3	98,1	98,5
Tvorba hrubého fixného kapitálu	106,5	109,5	100,6	92,8	101,8	96,1	82,3	88,6
Vývoz výrobkov a služieb	110,8	108,2	102,9	92,4	103,2	74,8	79,7	85,0
Dovoz výrobkov a služieb	110,6	108,0	103,6	92,2	103,1	77,7	77,8	83,0

Zdroj: ŠÚ SR.

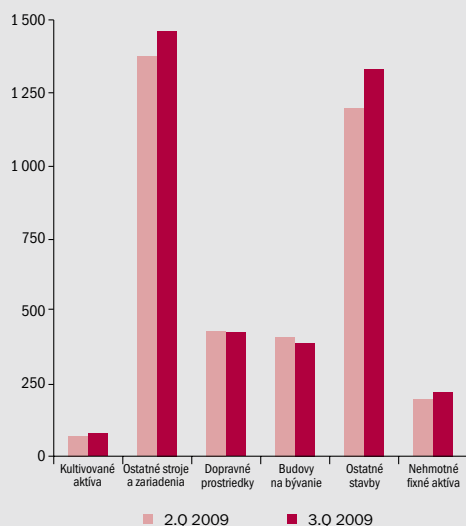
Tab. 15 Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu za 3. štvrťrok 2009 (bežné ceny)

	Tvorba hrubého fix. kapitálu (mil. EUR)	Podiel (%)	Index	
			2. Q 09 2. Q 08	3. Q 09 3. Q 08
			Hospodárstvo SR spolu	3 907,2
<i>v tom podľa sektorov:</i>				
Nefinančné korporácie	2 685,0	68,7	79,4	86,6
Finančné korporácie	47,6	1,2	63,0	61,1
Verejná správa	283,9	7,3	92,5	98,4
Domácnosti	880,5	22,5	91,4	93,3
Neziskové inštitúcie	10,1	0,3	85,9	66,3
<i>z toho podľa klasifikácie produkcie:</i>				
Stroje	1 887,4	48,3	80,7	122,0
v tom: ostatné stroje a zariadenia	1 461,3	37,4	81,7	129,3
dopravné zariadenia	426,0	10,9	77,6	102,2
Stavby	1 720,4	44,0	85,8	69,2
v tom: budovy na bývanie	389,2	10,0	96,0	89,2
ostatné stavby	1 331,2	34,1	82,8	64,9

Zdroj: ŠÚ SR.

Z hľadiska jednotlivých skupín spotrebných výdavkov v stálych cenách prispelo k poklesu spotreby zníženie výdavkov na hotely a reštaurácie a na rozličné služby, ako aj spomalenie rastu výdavkov na dopravu a rekreácie a kultúru. Prorastovo pôsobili najmä výdavky na potraviny, ktoré aj naďalej tvoria najväčšiu časť spotrebných výdavkov domácností spolu s výdavkami spojenými s bývaním.

V treťom štvrťroku 2009 sa vďaka oživeniu zahraničného dopytu zmiernil prepád nominálneho vývozu tovarov a služieb (-19,2 % v porovnaní s -26,3 % v 2. štvrťroku 2009). Vývoj v dovozoch však zaostával za zlepšením exportov (-23,5 % v porovnaní s -28,8 % v minulom štvrťroku) a prispel tak ku kladnému saldu čistého exportu v objeme 402 mil. €, a teda k zmierneniu poklesu ekonomiky.

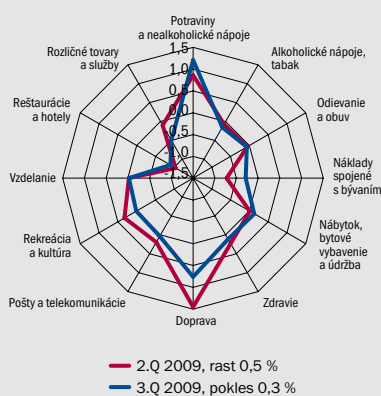
Graf 31 Členenie tvorby hrubého fixného kapitálu z hľadiska produkcie (mil. EUR)

Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 32 Štruktúra konečnej spotreby domácností v 3. štvrťroku 2009 (podiel v %)

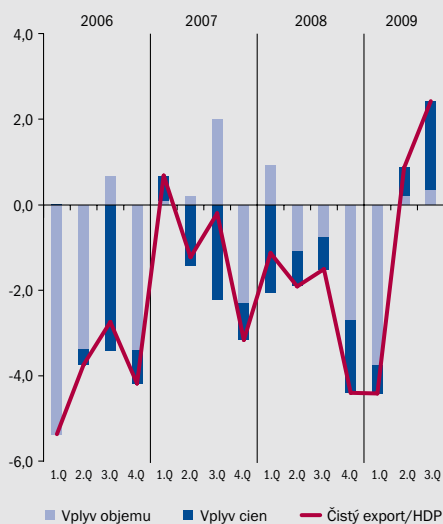

Zdroj: ŠÚ SR.

Poznámka: Jednotlivé položky konečnej spotreby nie sú aditívne.

Graf 33 Príspevky jednotlivých skupín spotrebných výdavkov k rastu konečnej spotreby domácností (p. b.)

Zdroj: Výpočty NBS z údajov ŠÚ SR.

Poznámka: Jednotlivé položky konečnej spotreby nie sú aditívne.

Graf 34 Podiel čistého exportu na HDP v bežných cenách (%)

Zdroj: Výpočty NBS z údajov ŠÚ SR.

Čistý vývoz v stálych cenách po zohľadnení vývoja cien na zahraničných trhoch dosiahol prebytok 741 mil. € (v predchádzajúcom štvrťroku 627 mil. €).

Vývoj cien v zahraničnom obchode vyjadrený deflátormi dovozu a vývozu výrobkov a služieb

súvisel predovšetkým s vývojom cien energetických surovín, ktoré medziročne poklesli, a s poklesom ostatných cien z dôvodu prepady dopytu v ostatných krajinách spôsobeného ekonomickou krízou. V aktuálnom štvrťroku bolo zaznamenané zmiernenie poklesu cien tak importných (-7,8 %), ako aj exportných (-4,9 %). V súvislosti

Tab. 16 Príspevky ceny a objemu k vývoju vývozu a dovozu (p. b.)

	<u>3.Q 08</u> <u>3.Q 07</u>	<u>4.Q 08</u> <u>4.Q 07</u>	<u>2008</u> <u>2007</u>	<u>1.Q 09</u> <u>1.Q 08</u>	<u>2.Q 09</u> <u>2.Q 08</u>	<u>3.Q 09</u> <u>3.Q 08</u>
Vývoz výrobkov a služieb (medziročný rast v %, bežné ceny)	4,6	-9,8	4,6	-29,2	-26,3	-19,2
Príspevok objemu	2,9	-7,6	3,2	-25,2	-20,3	-15,0
Príspevok ceny	1,6	-2,2	1,4	-3,9	-6,0	-4,2
Dovoz výrobkov a služieb (medziročný rast v %, bežné ceny)	6,3	-8,0	6,1	-25,5	-28,8	-23,5
Príspevok objemu	3,6	-7,8	3,1	-22,3	-22,2	-17,0
Príspevok ceny	2,7	-0,2	3,1	-3,3	-6,5	-6,5
Podiel čistého exportu na HDP (podiel v %, bežné ceny)	-1,5	-4,4	-2,3	-4,4	0,9	2,4
Príspevok objemu	-0,8	-2,7	-0,9	-3,8	0,2	0,4
Príspevok ceny	-0,8	-1,7	-1,3	-0,7	0,7	2,1
Terms of trade (index)	99,1	97,8	98,4	98,9	101,0	103,2

Zdroj: Výpočty NBS z údajov ŠÚ SR.

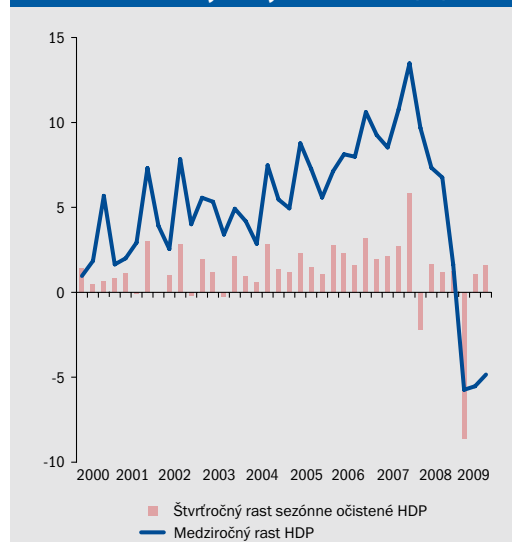
Poznámka: Vypočítané z hodnôt HDP v mil. EUR, príspevok dovozu výrobkov a služieb znižuje čistý export a HDP, odchýlky v medzisúčtoch sú v dôsledku zaokrúhľovania. Terms of trade sú počítané z medziročných zmien deflátorov vývozu a dovozu výrobkov a služieb.

Graf 35 Vývoj exportnej výkonnosti a dovozných náročností (%)

Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 36 Vývoj medziročných a medzikvartálnych dynamík HDP (%)

Zdroj: ŠÚ SR.

s cenovým vývojom zahraničného obchodu pokračovalo zlepšovanie výmenných relácií.

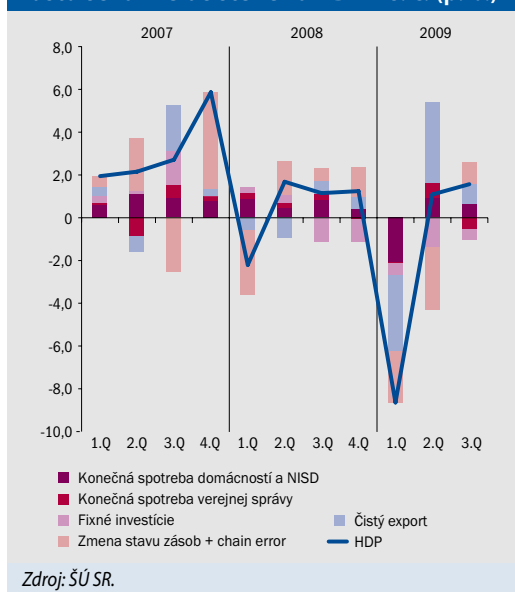
Exportná výkonnosť slovenskej ekonomiky sa v 3. štvrtroku 2009 mierne znížila o 1,7 percentuálneho bodu, keď podiel vývozov tovarov a služieb na HDP v bežných cenách dosiahol 67,4 %.

Súčasne však pokračoval výraznejší pokles dovozovej náročnosti o 3,3 percentuálneho bodu na úroveň 65,0%. Otvorenosť slovenskej ekonomiky meraná podielom vývozov a dovozov výrobkov a služieb na nominálnom HDP sa oproti predchádzajúcemu štvrtroku znížila o 5 percentuálnych bodov a dosiahla 132,4 %.

Tab. 17 Vývoj sezónne očisteného hrubého domáceho produktu podľa použitia (medzištvrtročné zmeny v %, stále ceny)

	2008				2009		
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q
Hrubý domáci produkt	-2,2	1,7	1,2	1,2	-8,6	1,1	1,6
Konečná spotreba	2,7	0,5	1,2	0,0	-0,9	1,0	-0,5
Konečná spotreba domácností a NISD	1,7	0,9	1,6	0,8	-3,9	1,7	1,2
Konečná spotreba verejnej správy	1,7	1,3	2,0	-0,4	-0,4	3,9	-2,9
Tvorba hrubého fixného kapitálu	0,9	1,4	-4,1	-4,1	-2,3	-5,2	-2,0
Vývoz výrobkov a služieb	2,0	-4,9	-1,3	-3,7	-17,7	3,6	2,9
Dovoz výrobkov a služieb	2,6	-4,2	-1,9	-4,5	-14,3	-1,1	1,9

Zdroj: ŠÚ SR.

Graf 37 Príspevky k medzištvrtročnému rastu sezónne očisteného HDP v s. c. (p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR.

Zo sezónne očistených údajov vyplýva, že v 3. štvrtroku 2009 HDP vzrástol o 1,6 % v porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom (rast o 1,1 % v 2. štvrtroku). Došlo tak k pokračovaniu mierneho oživovania ekonomickej aktivity.

K medzištvrtročnému rastu HDP prispel podobne ako v minulom štvrtroku hlavne čistý export vplyvom výraznejšieho rastu exportov. Dovozy tovarov a služieb zaznamenali v aktuálnom období mierny nárast po predchádzajúcich záporných dynamikách. Z hľadiska jednotlivých položiek domáceho dopytu pokračovala v raste iba konečná spotreba domácností, avšak miernejším tempom ako v predchádzajúcom

štvrtroku. Naďalej však pokračoval pokles investícií a takisto bolo zaznamenané výraznejšie zníženie konečnej spotreby verejnej správy. V nasledujúcom období očakávame pokračovanie mierneho rastového trendu ekonomiky v súvislosti s postupným oživením zahraničného dopytu.

PONUKA

Tvorba HDP v 3. štvrtroku 2009 súvisela so zmierením poklesu pridanej hodnoty, ktorej dynamika dosiahla -4,6 % v stálych cenách (v predchádzajúcom štvrtroku -5,1 %). Pokles hrubej produkcie o 10,4 % bol podobne ako v minulom štvrtroku čiastočne kompenzovaný výraznejším poklesom medzispotreby o 14,7 %, v ktorej sa prejavilo efektívne znižovanie nákladov podnikov. Pokles o 6,9 % zaznamenali aj čisté dane z produktov, bol však miernejší ako v 2. štvrtroku 2009.

Z hľadiska jednotlivých odvetví prispeli k poklesu pridanej hodnoty služby, a to hlavne obchod, hotely a reštaurácie a doprava a finančné sprostredkovanie. Pridaná hodnota v priemysle medziročne stagnovala. Pokles pridanej hodnoty v službách bol kompenzovaný výrazným rastom v pôdohospodárstve a mierne aj rastom v stavebníctve.

HRUBÝ NÁRODNÝ DÔCHODOK

Hrubý národný dôchodok²⁰ (HND) medziročne poklesol v 3. štvrtroku 2009 podľa revidovaných

²⁰ Hrubý národný dôchodok (HND) je jedným z používaných makroekonomických indikátorov na meranie výkonnosti ekonomiky pri využití národného konceptu, kým HDP je založený na domácom koncepte, ktorý predstavuje konečný výsledok činnosti rezidentských jednotiek vyprodukovaný v sledovanom období. HND sa vypočíta ako: HDP v trhových cenách mínus prvotné dôchodky platené rezidentmi nerezidentom plus prvotné dôchodky prijaté rezidentmi od nerezidentov. Hrubý národný disponibilný dôchodok (HNDD) je bilančná položka nefinančných národných účtov, pri jeho výpočte sa HND znižuje o bežné transfery platené nerezidentským jednotkám a zvyšuje sa o bežné transfery prijaté od nerezidentských jednotiek.

Tab. 18 Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek (index, ROMR = 100, stále ceny)

	2008					2009		
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	Rok	1.Q	2.Q	3.Q
Hrubá produkcia	109,2	110,7	105,7	102,0	106,7	85,9	86,8	89,6
Medzispotreba	108,5	112,6	104,7	101,6	106,6	81,8	81,6	85,3
Pridaná hodnota	110,7	107,9	107,1	102,6	106,9	93,0	94,9	95,4
Čisté dane z produktov ¹⁾	100,0	101,7	103,9	93,8	99,5	108,8	90,1	93,1

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, daň z dovozu, mínus subvencie.

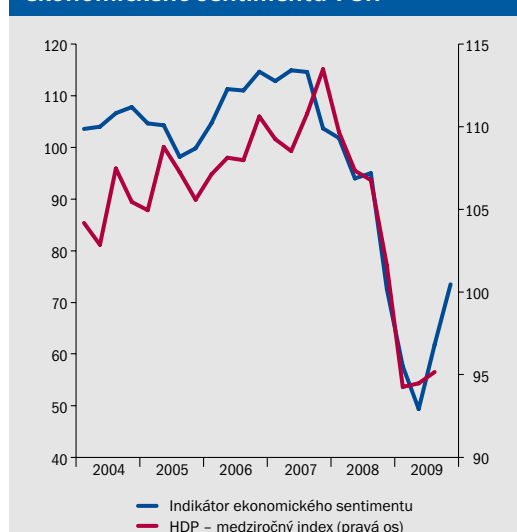
Tab. 19 Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví (index, ROMR = 100, stále ceny)

Odvetvie ekonomickej činnosti	1.Q 08	2.Q 08	3.Q 08	4.Q 08	2008	1.Q 09	2.Q 09	3.Q 09
	1.Q 07	2.Q 07	3.Q 07	4.Q 07	2007	1.Q 08	2.Q 08	3.Q 08
HDP	109,7	107,3	106,8	101,6	106,2	94,3	94,5	95,2
v tom:								
Pôdohospodárstvo	100,8	78,5	101,1	104,3	97,4	114,5	110,5	127,3
Priemysel	123,7	116,5	100,0	90,9	107,0	81,4	86,9	100,0
Stavebníctvo	99,8	97,5	100,7	120,6	105,6	87,9	108,1	105,0
Obchod, hotely a reštaurácie a doprava	111,6	110,1	115,9	115,3	113,2	84,8	92,7	83,5
Finančné sprostred. a nehnuteľnosti	106,0	107,2	118,4	112,0	111,1	115,7	108,5	91,2
Verejná správa, školstvo, zdravotníctvo a ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	95,0	99,1	99,0	88,7	95,2	106,8	92,7	99,5
Čisté dane z produktov ¹⁾	100,0	101,7	103,9	93,8	99,5	108,8	90,1	93,1

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň, daň z dovozu, mínus subvencie.

Graf 38 Vývoj HDP a indikátora ekonomického sentimentu v SR

Zdroj: ŠÚ SR, Európska komisia.

údajov Štatistického úradu SR o 4,7 % v bežných cenách. V porovnaní s predchádzajúcim obdobím došlo k spomaleniu poklesu o 1,3 percentuálneho bodu. Hrubý národný disponibilný dôchodok (HNDD) medziročne poklesol o 5,3 % v bežných cenách.

Z nižšieho objemu HND v porovnaní s HDP vyplýva, že v 3. štvrtroku 2009 bol prílev príjmov osôb pracujúcich v zahraničí (kompenzácie pracovníkov) do ekonomiky nižší ako odlev príjmov z ekonomickej aktivity na území domácej ekonomiky do zahraničia (výnosy z majetku, reinvestovaný zisk a úroky).

MZDY, PRODUKTIVITA PRÁCE

Priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca hospodárstva SR v 3. štvrtroku 2009 medziročne vzrástla o 2,5 % na 722,5 € a oproti

Tab. 20 Porovnanie HDP, HND a HNDD (mil. EUR, bežné ceny)

	1.Q 08	2.Q 08	3.Q 08	4.Q 08	2008	1.Q 09	2.Q 09	3.Q 09
Hrubý domáci produkt (HDP)	15 769	16 848	17 589	17 015	67 221	14 656	15 587	16 586
Hrubý národný dôchodok (HND)	15 777	16 162	17 243	16 229	65 411	14 690	15 190	16 437
Hrubý národný disponibilný dôchodok (HNDD)	15 466	16 542	17 274	16 733	66 015	14 544	15 470	16 365
HDP – indexy rastu	113,7	112,1	109,2	102,8	109,2	92,9	92,5	94,3
HND – indexy rastu	113,3	107,4	115,9	101,0	109,2	93,1	94,0	95,3
HNDD – indexy rastu	113,2	111,0	109,5	102,4	108,8	94,0	93,5	94,7
Podiel HND/HDP v %	100,1	95,9	98,0	95,4	97,3	100,2	97,5	99,1
Podiel HNDD/HDP v %	98,1	98,2	98,2	98,3	98,2	99,2	99,3	98,7

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

Tab. 21 Vývoj priemerných mesačných miezd a produktivity práce v hospodárstve SR (index, ROMR = 100)

	2008			2009		
	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q
Mzda nominálna	108,8	104,6	108,1	104,7	102,8	102,5
Mzda reálna	103,5	99,8	103,3	101,6	100,5	101,3
Produktivita práce, b. c.	105,9	102,9	106,5	95,6	96,4	100,0
Produktivita práce, s. c.	103,4	99,9	103,5	96,9	98,4	100,9
Reálna produktivita práce – reálna mzda (p. b.)	-0,1	0,1	0,2	-4,7	-2,1	-0,4
CPI (priemer za obdobie)	105,1	104,8	104,6	103,0	101,9	101,2

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS.

Poznámky: 1. ŠÚ SR 3. 11. 2009 zrevidoval údaj za HDP a jeho zložky.

2. Produktivita práce počítaná z údajov HDP a zamestnanosti podľa štvrtročného štatistického výkazníctva.

predchádzajúcemu štvrtroku zaznamenala spomalenie o 0,3 percentuálneho bodu. Dynamika reálnej mzdy v 3. štvrtroku 2009 vzrástla o 1,3 %.

Najvyšší rast nominálnej mzdy v 3. štvrtroku 2009 zaznamenali administratívne služby (10,6 %), umenie, zábava a rekreácia (9,0 %), vzdelávanie (6,8 %), ostatné činnosti (6,2 %), zdravotníctvo a sociálna pomoc (5,6 %) a verejná správa a obrana (4,1 %). Na druhej strane úroveň priemernej nominálnej mzdy spred roka nedosiahli činnosti v oblasti nehnuteľností, ubytovacie a stravovacie služby, obchod, doprava a skladovanie, poľnohospodárstvo a finančné a poisťovacie služby.

V 3. štvrtroku 2009 došlo k zlepšeniu relácie medzi rastom reálnej produktivity práce a reálnej mzdy, ale produktivita práce naďalej zaostáva za rastom miezd.

Graf 39 Vývoj reálnych miezd a reálnej produktivity práce (%)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS.

Tab. 22 Vývoj priemerných kompenzácií na zamestnanca a produktivity práce v hospodárstve SR (metodika ESA 95) (index, ROMR = 100)

	2008			2009		
	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q
Kompenzácie na zamestnanca, nominálne	105,3	105,4	108,1	106,5	106,4	104,8
Kompenzácie na zamestnanca, reálne	100,5	101,5	103,5	103,0	104,9	104,1
Produktivita práce, b. c.	105,8	100,7	106,3	93,3	93,7	97,9
Produktivita práce, s. c.	103,4	99,5	103,3	94,6	95,7	98,8
Reálna produktivita práce – reálne kompenzácie na zamestnanca (p. b.)	2,9	-2,0	-0,2	-8,4	-9,2	-5,3
ULC nominálne	101,9	105,8	102,5	112,6	111,1	106,0
Deflátor konečnej spotreby domácností	104,9	103,8	104,5	103,4	101,5	100,6

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS.

Poznámka: Produktivita práce počítaná z údajov HDP a zamestnanosti podľa metodiky ESA 95.

Tab. 23 Vývoj reálnej produktivity práce a reálnych kompenzácií na zamestnanca v 3. štvrtroku 2009 (index, ROMR = 100)

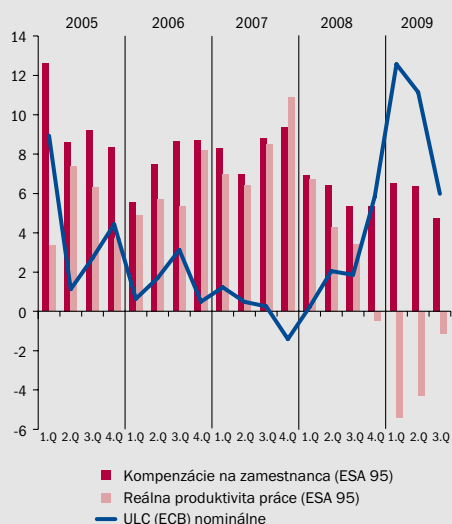
	Reálna produktivita práce	Reálne kompenzácie na zamestnanca
NH spolu	98,8	104,1
Pôdohospodárstvo a rybolov	146,4	94,9
Priemysel	116,3	98,0
Stavebníctvo	103,6	100,8
Obchod, hotely a reštaurácie a doprava	83,5	101,3
Finančné sprostredkovanie a nehnuteľnosti	90,6	110,5
Verejná správa, školstvo, zdravotníctvo a ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	98,3	113,1

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS.

V 3. štvrtroku 2009 nominálne kompenzácie na zamestnanca (metodika ESA 95) medziročne vzrástli o 4,8 % a v porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom sa ich dynamika spomalila o 1,6 percentuálneho bodu.

Produktivita práce počítaná podľa metodiky ESA 95 na medziročnej báze poklesla v nominálnom vyjadrení o 2,1 %, v reálnom o 1,2 %. Reálna produktivita práce v odvetvovom členení počítaná z údajov v ESA 95 zaznamenala v 3. štvrtroku 2009 pokles vo všetkých odvetviach okrem pôdohospodárstva, priemyslu a stavebníctva. Reálne kompenzácie na zamestnanca sa nevyvíjali v súlade s produktivitou práce vo väčšine odvetví a majú tak priestor na ďalšie spomaľovanie.

Jednotkové náklady práce v metodike ECB (ULC ECB) počítané ako podiel rastu nominálnych kompenzácií na zamestnanca k rastu reálnej produktivity práce.

Graf 40 Jednotkové náklady práce a ich komponenty v metodike ECB (medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS.

vity práce (HDP na celkovú zamestnanosť) z údajov v ESA 95 v 3. štvrtroku 2009 medziročne vzrástli o 6,0 % a v porovnaní s 2. štvrtkom 2009 sa ich dynamika výrazne spomalila o 5,2 percentuálneho bodu. Dôvodom spomalenia jednotkových nákladov práce bol miernejší pokles reálnej produktivity práce v 3. štvrtroku 2009 spojený s miernejším rastom kompenzácií na zamestnanca.

Nominálne kompenzácie prepočítané na odpracované hodiny medziročne vzrástli o 6,3 % pri

raste reálnej produktivity práce o 4,3 %. V porovnaní s 2. štvrtkom 2009 sa dynamika kompenzácií spomalila o 4,9 percentuálneho bodu a produktivita práce o 2 percentuálne body.

PRÍJMY A VÝDAVKY DOMÁCNOSTÍ

Podľa údajov ŠÚ SR dosiahli v 3. štvrtroku 2009 bežné príjmy domácností 13,7 mld. € pri medziročnom nominálnom raste o 0,7 %. Oproti

Tab. 24 Tvorba a použitie dôchodkov v sektore domácností (bežné ceny)

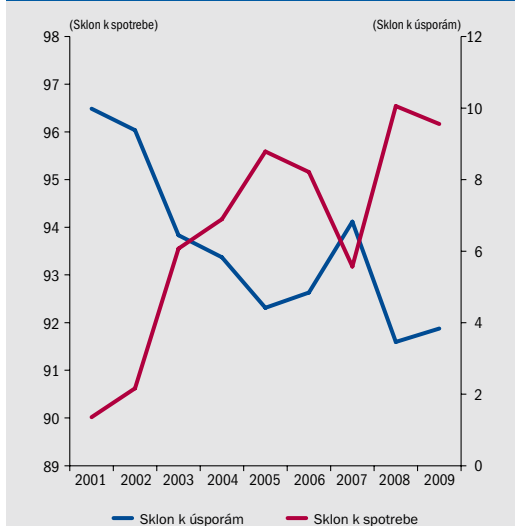
	mld. EUR		ROMR = 100		Podiel v %	
	3.Q 2008	3.Q 2009	$\frac{3.Q\ 08}{3.Q\ 07}$	$\frac{3.Q\ 09}{3.Q\ 08}$	3.Q 2008	3.Q 2009
Odmeny zamestnancov (všetky sektory)	6,3	6,2	7,0	-2,3	46,2	44,8
z toho: hrubé mzdy a platy	4,8	4,7	5,3	-2,7	35,4	34,2
Hrubý zmiešaný dôchodok	4,3	4,3	15,8	0,6	31,6	31,5
Dôchodky z majetku – príjmové	0,5	0,5	28,7	1,6	3,7	3,8
Sociálne dávky	2,0	2,2	7,6	8,9	14,7	15,9
Ostatné bežné transfery – príjmové	0,5	0,5	19,0	5,4	3,8	4,0
Bežné príjmy spolu	13,7	13,7	10,9	0,7	100,0	100,0
Dôchodky z majetku – výdavkové	0,2	0,2	11,2	-24,8	5,9	4,4
Bežné dane z dôchodkov, majetku atď.	0,6	0,6	11,6	-6,3	15,5	14,4
Sociálne príspevky	2,5	2,6	11,2	3,8	64,4	66,3
Ostatné bežné transfery – výdavkové	0,6	0,6	26,6	6,3	14,2	15,0
Bežné výdavky spolu	3,9	4,0	13,3	0,9	100,0	100,0
Hrubý disponibilný dôchodok	9,7	9,8	9,9	0,6	-	-
Úprava vyplývajúca zo zmien čistého majetku domácností v rezervách penzijných fondov	0,3	0,2	7,1	-16,9	-	-
Konečná spotreba domácností	9,6	9,6	11,3	-0,3	-	-
Hrubé úspory domácností	0,4	0,4	-17,4	13,1	-	-

Zdroj: ŠÚ SR.

Tab. 25 Vývoj hrubého disponibilného dôchodku (index, ROMR = 100, bežné ceny)

	2008			2009		
	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q
Hrubý disponibilný dôchodok	109,9	111,3	110,0	102,9	102,1	100,6
Konečná spotreba domácností	111,3	108,5	110,9	102,3	101,3	99,7
Hrubé úspory domácností	82,6	130,5	97,8	114,0	116,0	113,1
Podiel hrubých úspor na hrubom disponibilnom dôchodku (%)	3,9	14,5	7,4	3,8	7,6	4,4

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS.

Graf 41 Sklon domácností k úsporám a spotrebe (%)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS.

2. štvrtroku 2009 sa ich dynamika spomalila o 1,5 percentuálneho bodu. V rámci bežných príjmov najrýchlejšiu dynamiku rastu dosiahli sociálne dávky (8,9 %) a ostatné bežné transfery (5,4 %). Na druhej strane úroveň spreď roka nedosiahli odmeny zamestnancov a medziročne poklesli o 2,3 %.

Bežné výdavky domácností (výdavky, ktoré platí obyvateľstvo iným sektorom a priamo ich ne-spotrebúva) medziročne vzrástli o 0,9 % a do-

siahli 4,0 mld. €. V porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom sa ich dynamika spomalila o 1,5 percentuálneho bodu. Medziročný rast bežných výdavkov súvisel s rastom ostatných transferov a sociálnych príspevkov. Na druhej strane dôchodky z majetku a bežné dane z dôchodkov a majetku medziročne poklesli.

Po úhrade bežných výdavkov z bežných príjmov zostal domácnostiam na ďalšie použitie hrubý disponibilný dôchodok vo výške 9,8 mld. €, ktorý medziročne vzrástol o 0,6 %. Z disponibilného dôchodku použili domácnosti na konečnú spotrebu 97,8 %, zvyšok smeroval do hrubých úspor, ktoré medziročne vzrástli o 13,1 %.

ZAMESTNANOSŤ, NEZAMESTNANOSŤ

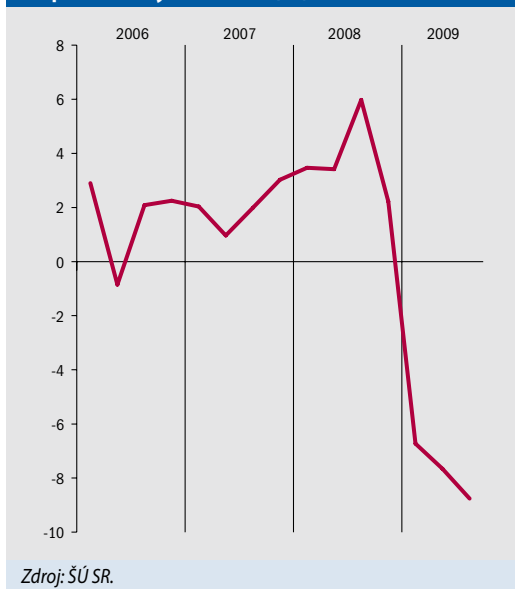
Zamestnanosť v 3. štvrtroku 2009 zaznamenala pokles podľa všetkých troch metodík zisťovania. Podľa štatistického zisťovania medziročne poklesla o 5,7 %, podľa metodiky národných účtov (ESA 95) o 3,7 % a podľa výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) o 4,3 %. Podľa štatistického výkazníctva existujú v rámci zamestnanosti aj kratšie pracovné úväzky, a preto výraznejší pokles zamestnanosti od začiatku roka 2009 môže v rámci tohto ukazovateľa indikovať prepúšťanie hlavne týchto zamestnancov. Z hľadiska štruktúry pracujúcich bol vývoj celkovej zamestnanosti (VZPS) v 3. štvrtroku 2009 ovplyvnený poklesom počtu zamestnancov o 6,2 %, pričom počet

Tab. 26 Vývoj zamestnanosti a nezamestnanosti (priemer za obdobie)

	2008			2009		
	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q
Zamestnanosť podľa štatistického výkazníctva	2 294,1	2 290,6	2 280,0	2 198,9	2 182,9	2 163,5
tis. osôb						
index ROMR = 100	103,2	101,7	102,6	97,3	96,0	94,3
Pracujúci podľa VZPS	2 472,9	2 466,0	2 433,8	2 388,2	2 378,5	2 366,9
tis. osôb						
index ROMR = 100	104,5	102,8	103,2	99,9	98,9	95,7
Zamestnanosť podľa ESA 95	2 262,6	2 251,0	2 237,1	2 199,9	2 197,9	2 178,3
tis. osôb						
index ROMR = 100	103,2	102,1	102,8	99,6	98,7	96,3
Nezamestnanosť podľa VZPS	244,1	234,4	257,5	281,0	302,1	339,0
tis. osôb						
index ROMR = 100	81,9	85,1	88,2	100,2	111,6	138,9
Miera nezamestnanosti podľa VZPS v %	9,0	8,7	9,6	10,5	11,3	12,5
Miera evidovanej nezamestnanosti v % ¹⁾	7,5	7,9	7,7	9,7	11,4	12,2

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Výpočty NBS z mesačných údajov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Graf 42 Vývoj zamestnanosti podľa odpracovaných hodín (%)

podnikateľov medziročne vzrástol o 8,8 %. Zamestnanosť vyjadrená počtom odpracovaných hodín v 3. štvrtroku 2009 medziročne poklesla

o 8,8 %. Sezónne očistené odpracované hodiny však medzištvrtročne vzrástli o 0,6 %, čo aj pri medzištvrtročnom poklese zamestnaných osôb môže byť signálom nabehnutia výroby hlavne v odvetviach priemyslu a stavebníctve.

Pokles zamestnanosti v 3. štvrtroku 2009 z hľadiska odvetvového členenia (metodika ESA 95) ovplyvnil hlavne pokles zamestnanosti v priemysle ako aj spomalenie rastu v nehnuteľnostiach a prenájme a v stavebníctve. Úroveň spred roka však nedosiahli ani poľnohospodárstvo, finančné sprostredkovanie a obchod. Na druhej strane medziročne najviac vzrástla zamestnanosť v školstve, stavebníctve a v nehnuteľnostiach a prenájme, v hoteloch a reštauráciách a v zdravotníctve.

Podľa výberového zisťovania pracovných síl počet nezamestnaných v 3. štvrtroku 2009 medziročne vzrástol o 38,9 %. Rast počtu nezamestnaných sa premietol do miery nezamestnanosti, ktorá v 3. štvrtroku 2009 predstavovala 12,5 % a v porovnaní s 2. štvrtkom 2009 vzrástla o 1,2 percentuálneho bodu. Podľa evidencie úradov

Tab. 27 Vývoj zamestnanosti podľa odvetví (metodika ESA 95) (index, ROMR = 100)

	2008			2009		
	3. Q	4. Q	Rok	1. Q	2. Q	3. Q
Spolu	103,2	102,1	102,8	99,6	98,7	96,3
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo	101,0	99,9	100,8	85,1	91,5	86,9
Priemysel	101,7	98,8	101,6	92,0	87,7	86,0
Ťažba nerastných surovín	95,7	94,2	97,8	89,5	90,6	86,7
Priemyselná výroba	102,3	99,2	102,2	91,8	87,2	85,3
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	93,6	93,7	93,5	95,6	94,8	97,0
Stavebníctvo	109,1	109,6	107,8	107,6	108,7	101,3
Obchod	104,3	103,2	104,4	102,9	99,7	99,5
Hotely a reštaurácie	103,5	105,0	106,8	97,8	102,7	101,2
Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	105,1	106,2	106,4	103,8	101,2	100,8
Finančné sprostredkovanie	103,9	104,3	104,0	102,3	97,3	94,7
Nehuteľnosti, prenájom a obchodné činnosti	109,0	104,9	104,9	105,8	109,5	101,8
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenia	101,0	101,8	100,7	101,4	101,4	100,5
Školstvo	100,5	99,7	99,0	101,8	101,9	102,2
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	99,1	99,6	98,1	102,7	105,9	101,2
Ostatné spoločenské služby	97,0	98,1	97,4	101,9	105,9	100,1

Zdroj: ŠÚ SR.

práce, sociálnych vecí a rodiny dosiahla miera nezamestnanosti v 3. štvrtroku 2009 v priemere 12,2 %, čo bolo o 0,8 percentuálneho bodu viac ako v predchádzajúcom štvrtroku.

FINANČNÉ HOSPODÁRENIE

Podľa predbežných údajov ŠÚ SR vytvorili nefinančné a finančné korporácie v 1. až 3. štvrtroku 2009 zisk v objeme 5 948,3 mil. €. Vytvorený zisk v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2008 poklesol o 31,1 % v dôsledku nižšej tvorby zisku v nefinančných korporáciách o 34,9 %. Kladný hospodársky výsledok finančných korporácií vzrástol o 9,5 %. V treťom štvrtroku v porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom poklesol kladný hospodársky výsledok nefinančných a finančných korporácií o 2,9 %, pričom zníženie ziskovosti nefinančných korporácií (o 5,9 %) bolo čiastočne kompenzované zvýšením zisku finančných korporácií (o 17,3 %).

Zisk nefinančných korporácií sa za prvé tri štvrtroky 2009 medziodčne znížil o 2 759,2 mil. € a dosiahol 5 151,5 mil. €. Celkovú ziskovosť nefinančných korporácií v 1. až 3. štvrtroku najvýznamnejšie ovplyvnil kladný hospodársky výsledok v priemyselnej výrobe, v dodávke elektriny a plynu, v obchode, v službách v oblasti nehnuteľností, v odborných, vedeckých a technických činnostiach, ako aj v informačných a komunikačných činnostiach. V rovnakom období dosiahli stratu podnikateľské subjekty v poľnohospodárstve,

lesníctve a rybolove, ako aj v ubytovacích a stravovacích službách.

Medziodčný pokles zisku nefinančných korporácií bol v rozhodujúcej miere ovplyvnený znížením kladného hospodárskeho výsledku v priemyselnej výrobe (pokles o 58,6 %) a v obchode (pokles o 49,6 %). Vývoj finančného hospodárenia súvisel s pretrvávajúcim vplyvom zníženej ekonomickej aktivity. V rámci priemyselnej výroby došlo k medziodčným prepadam ziskovosti hlavne v odvetviach výroby motorových vozidiel, návesov, prívesov a ostatných dopravných prostriedkov, výroby kovov a kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení, výroby ostatných nekovových minerálnych výrobkov, ako aj vo výrobe produktov z gumy a plastu. Kladnú medziodčnú dynamiku zisku dosiahli len informačné a komunikačné činnosti (21 %) a dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu (2,7 %).

Finančné korporácie dosiahli za prvé tri štvrtroky zisk 796,8 mil. €. V rámci finančných korporácií kladný hospodársky výsledok vytvorený v peňažných finančných inštitúciách predstavoval 449,9 mil. €, v poisťovacích korporáciách a penzijných fondoch 220,6 mil. € a u ostatných finančných sprostredkovateľov 126,3 mil. €. V porovnaní s 1. až 3. štvrtkom 2008 sa zisk finančných korporácií zvýšil o 69 mil. € v dôsledku nárastu zisku v poisťovacích korporáciách a penzijných fondoch o 123,4 mil. €, u ostatných finančných sprostredkovateľov

Tab. 28 Výsledky finančného hospodárenia (mil. EUR, bežné ceny)

	1. – 3. Q 2008	3. Q 2009	1. – 3. Q 2009	Index 3. Q 2009 3. Q 2008	Index 1. – 3. Q 2009 1. – 3. Q 2008
Hospodársky výsledok (pred zdanením)					
Nefinančné a finančné korporácie spolu	8 638,5	2 185,1	5 948,3	88,2	68,9
z toho					
Nefinančné korporácie	7 910,7	1 851,4	5 151,5	82,2	65,1
Finančné korporácie	727,8	333,7	796,8	148,3	109,5
v tom					
NBS	-103,0	84,3	132,8	.	.
Finančné korporácie bez NBS	830,8	249,4	664,0	89,9	79,9

Zdroj: ŠÚ SR a NBS.

Poznámka: Neauditovaný hospodársky výsledok.

Tab. 29 Hospodárenie nefinančných korporácií

	Výsledok hospodárenia pred zdanením	
	1. – 3. Q 2009 (v mil. EUR)	Index 1. – 3. Q 2009 1. – 3. Q 2008
Nefinančné korporácie spolu	5 151,5	65,1
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesníctvo, rybolov, chov rýb	-155,1	-
Priemysel spolu	2 351,0	64,9
<i>Ťažba a dobývanie</i>	73,0	68,6
<i>Priemyselná výroba</i>	893,1	41,4
Výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov	161,9	126,2
Výroba textílií a odevov	-11,2	-
Výroba kože a výroba kožených výrobkov	19,0	100,1
Spracovanie dreva a výrobkov z dreva	-9,2	-
Výroba papiera a papierových výrobkov, tlač a reprodukcia záznamových médií	71,0	61,3
Výroba koksu, rafinovaných ropných produktov	-10,1	-
Výroba chemikálií a chemických produktov, základných farmaceutických výrobkov a prípravkov	8,2	7,4
Výroba výrobkov z gumy a plastov	21,6	22,8
Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	75,7	33,6
Výroba kovov a kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	118,5	19,8
Výroba počítačových, elektronických, optických výrobkov a elektrických zariadení	249,9	258,5
Výroba strojov a zariadení inde nezaraďovaných	-4,9	-
Výroba motorových vozidiel, návesov, prívesov a ostatných dopravných prostriedkov	79,3	25,7
Výroba nábytku, iná výroba, oprava a inštalácia strojov a prístrojov	123,6	103,9
<i>Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu</i>	1 325,2	102,7
<i>Dodávka vody, čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov</i>	59,7	86,0
Stavebníctvo	441,7	88,1
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	1 059,0	50,4
Ubytovacie a stravovacie služby	-7,5	-
Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	69,7	27,3
Informácie a komunikácie	599,6	121,0
Činnosti v oblasti nehnuteľností; odborné, vedecké a technické činnosti; administratívne a podporné služby	709,8	97,4
Vzdelávanie	5,8	55,3
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	32,4	60,6
Umenie, zábava, rekreácia, ostatné činnosti	45,2	63,6

Zdroj: ŠÚ SR.

o 68,2 mil. €, ako aj v dôsledku poklesu zisku v peňažných finančných inštitúciách o 122,6 mil. €. NBS sa na celkovom hospodárskom výsledku finančných korporácií podieľala ziskom 132,8 mil. € (za prvé tri štvrtroky 2008 dosiahla stratu 103 mil. €).

VÝVOJ JEDNOTKOVÝCH NÁKLADOV PRÁCE V SR

Ukazovateľ jednotkových nákladov práce (ULC) možno považovať za jeden z indikátorov možných inflačných tlakov a/alebo vývoja konkurencieschopnosti krajiny, resp. odvetvia. Dáva do súvislosti súhrnný produkčný výkon ekonomiky (HDP) vo forme produktivity práce a náklady spojené s pracovnou silou (mzdy, odvody, odmeny, bonusy, odstupné a pod.) vo forme kompenzácií na zamestnanca.

ECB na výpočet jednotkových nákladov práce využíva nasledovnú metodiku $ULC = \text{kompenzácie na zamestnanca v nominálnom vyjadrení} / \text{reálna produktivita práce}$. Vývoj ULC teda hovorí, ako sa vyvíjajú náklady práce vo vzťahu k vytvorenej pridanej hodnote. Ich rast môže indikovať to, že rastúce požiadavky v oblasti kompenzácií nad rámec zmeny vyprodukovaného outputu sa môžu premietnuť do zvýšenia cien v neobchodovateľnom sektore alebo do straty konkurencieschopnosti v obchodovateľnom sektore.

Vzhľadom na to, že pri tomto koncepte ULC sa dáva do súvisu nominálna veličina s reálnou veličinou, ich kladná hodnota je prirodzená, normálna a nedá sa očakávať, že nominálne kompenzácie budú rásť rovnako, resp. zodpovedajúco reálnej produktivite práce. Preto pri hodnotení vývoja by sa mali ULC dávať do súvisu s relevantnými ukazovateľmi. Inými slovami, ak sa súčasne porovnávajú ULC s vývojom priemernej inflácie, je možné zistiť, do akej miery kopíroval vývoj nominálnych pracovných nákladov na zamestnanca vývoj priemerných spotrebiteľských cien v danom období. V prípade, ak prírastok priemernej inflácie je nižší ako prírastok ULC, znamená to, že možno hovoriť o kumulácii aktuálnym cenovým vývojom nevstrebáneho mzdového rastu, čo následne môže indikovať vznik inflačných tlakov. Takto vypočítaný ukazovateľ ULC sa môže využiť na posudzovanie konkurencieschopnosti ekonomiky, avšak takúto vypovedaciu schopnosť má iba v prípade, že je porovnávaný s relevantnými ULC iných krajín.

V rámci ECB sa vývoj ULC dáva do súvisu aj s vývojom deflátoru HDP, pričom medzera medzi týmito ukazovateľmi sa chápe ako vývoj ziskových marží. Ak je rast ULC rýchlejší ako rast deflátoru

HDP, dochádza k poklesu ziskových marží, čo môže mať negatívny dôsledok na vývoj konkurencieschopnosti alebo na domáci cenový vývoj, ak si podniky budú chcieť tento pokles marží neskôr kompenzovať.

VÝVOJ JEDNOTKOVÝCH NÁKLADOV PRÁCE V SR

Počas celého sledovaného obdobia nominálne kompenzácie rástli rýchlejším tempom ako reálna produktivita práce, čo sa prejavilo v kladných medziročných prírastkoch ULC. V rokoch, keď sa rozdiely v dynamikách oboch faktorov zmenšovali, prírastky ULC vykazovali klesajúcu tendenciu, t. j. klesal podiel mzdových nákladov na jednotku outputu (hlavne v roku 2007). V roku 2008 došlo k zrýchleniu rastu ULC najmä vplyvom spomalenia produktivity práce. Pokles ekonomickej aktivity sa v 1. polroku 2009 prejavil aj vo vývoji ULC, ktoré zaznamenali výrazný rast. Pod tento rast sa podpísal výrazný pokles produktivity práce, ktorý bol sprevádzaný relatívne rýchlym rastom kompenzácií na zamestnanca.

Z vývoja ULC v SR je zrejmých niekoľko faktov. Prepad produkcie sa neprejavil v adekvátnom poklese zamestnanosti (v dôsledku čoho by produktivita na zamestnanca nezaznamenala taký výrazný pokles a nedošlo by k nárastu ULC), resp. sa neprejavil v adekvátnom znížení kompenzácií.

V súvislosti s neistotou týkajúcou sa trvania a rozsahu globálnej ekonomickej a finančnej krízy podniky v SR pristupovali v politike zamestnanosti najprv k prepúšťaniu zamestnancov na dohodu, ku skracovaniu nadčasov, ako aj pracovného týždňa s cieľom udržať si trvalých a kvalifikovaných zamestnancov (používanie flexikont, skrátenie pracovného týždňa, atď.). Preto aj napriek prepadu HDP o viac ako 5 % došlo v prvom polroku k poklesu zamestnanosti iba o 0,8 %. Skracovanie pracovného týždňa súvisiace s obmedzením výroby hlavne v priemyselných odvetviach je zjavné aj z prepadu odpracovaných hodín, ktoré v 1. polroku 2009 poklesli o 7,2 %.

V 3. štvrtroku 2009 došlo k výraznému poklesu zamestnanosti, ktorý bol sprevádzaný miernejším poklesom HDP v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami. Z tohto titulu produktivita práce v 3. štvrtroku zaznamenala miernejší pokles ako v 1. polroku 2009. Zároveň sa spomalil aj rast kompenzácií na zamestnanca, čo pri miernom poklese produktivity práce viedlo k spomaleniu ULC.

Na základe predbežných údajov za vybrané odvetvia pokračuje pokles zamestnanosti aj naďalej. Vzhľadom na to, že sa zároveň očakáva postupné oživovanie ekonomickej aktivity, očakávame ďalšie spomaľovanie dynamiky ULC.

Pri hodnotení vývoja ULC v SR sa na ich raste okrem prepadu produktivity (v dôsledku už spomínanej politiky zamestnanosti, ako aj posunutej reakcie na trhu práce) podieľal aj relatívne dynamický vývoj kompenzácií. Tu však treba brať do úvahy aj istý efekt odstúpného (prispel k rastu približne 0,8 percentuálneho bodu), ktorý je zrejme najmä vo finančných službách. Pravdou však je, že rast miezd mohol, resp. mal byť miernejší vo všetkých odvetviach, najmä však vo finančnom sprostredkovaní a vo verejnom sektore.

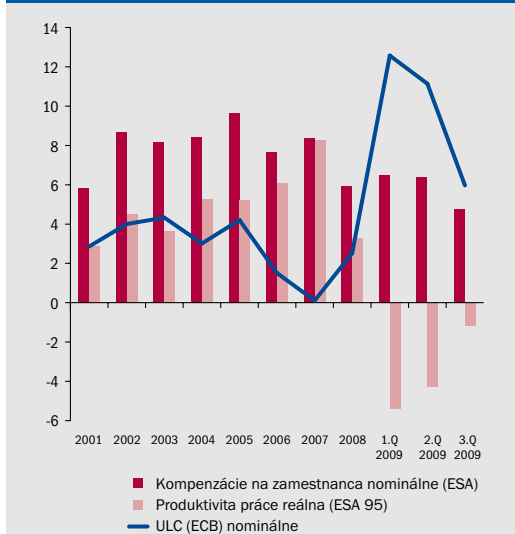
V súvislosti s očakávaným rastom ekonomiky SR by malo dôjsť v strednodobom horizonte k spomaleniu rastu ULC, a preto ich vysoký nárast v roku 2009 nepovažujeme za dlhodobý.

Následne by tak nemal vytvárať tlaky na vývoj inflácie, nakoľko niektorí pracovníci, ktorí nepracovali, ale poberali mzdy, budú musieť v období oživovania túto kompenzáciu odpracovať (flexi-konto). Vývoj ULC z hľadiska ich možného vplyvu na vývoj inflácie alebo konkurencieschopnosti treba hodnotiť v rámci dlhšieho časového horizontu a nielen ako jednorazový a krátkodobý výkyv. Dočasný charakter zvýšenia ULC v prostredí prebiehajúcej globálnej ekonomickej krízy pri výrazne spomaľujúcej sa inflácii, ktorá dosahuje historicky najnižšie úrovne, predstavuje neštandardnú situáciu. Pre udržateľný ekonomický rast je však nevyhnutné, aby ULC dosahovali umiernenú dynamiku, aby rast nákladov práce nepôsobil negatívne na vývoj konkurencieschopnosti a/alebo na nadmerný rast cien.

V rámci jednotlivých odvetví najrýchlejší rast ULC v 1. – 3. štvrtroku 2009 zaznamenal obchod, stavebníctvo, finančné sprostredkovanie a verejný sektor. Na druhej strane, výrazný prepád ULC zaznamenalo poľnohospodárstvo.

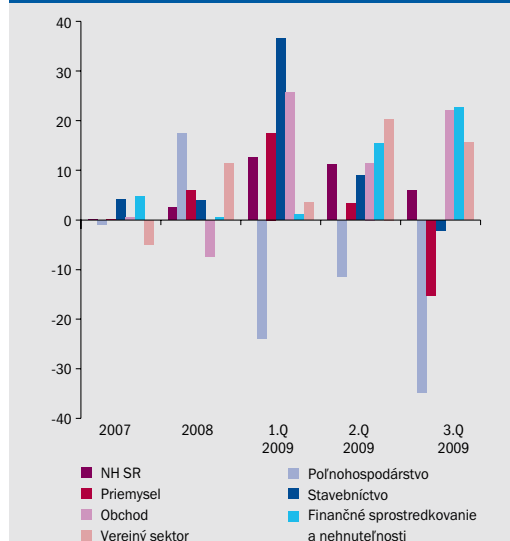
Zatiaľ čo vysoký rast ULC v obchode súvisel s výrazným prepadom produktivity práce, v ostatných odvetviach takýto vývoj ovplyvnili výrazné rasty kompenzácií na zamestnanca, ktoré neboli dostatočne kryté rastom produktivity práce. Vývoj ULC v obchode pri miernom raste kompenzácií môže byť odôvodnený práve určitým

Graf 43 Jednotkové náklady práce a ich komponenty v metodike ECB (%)

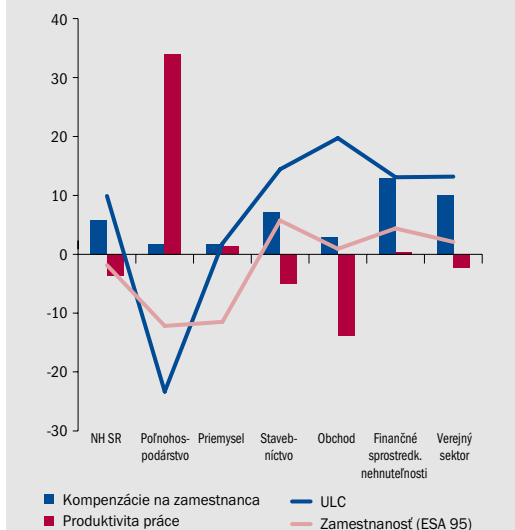

Zdroj: ŠÚ SR, výpočet NBS.

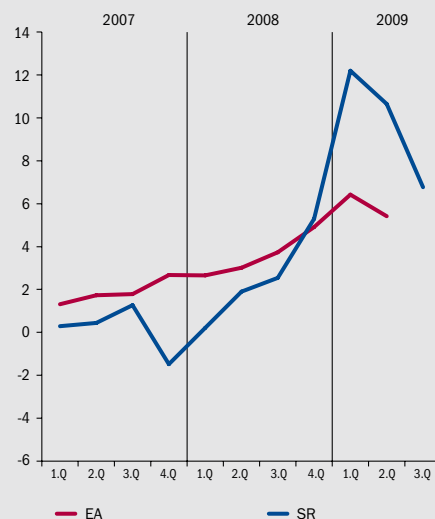
Graf 44 Vývoj ULC v odvetviach NH SR (%)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočet NBS.

Graf 45 Vývoj ULC, komponentov ULC a zamestnanosti podľa odvetví v NH SR v 1. – 3. štvrtroku 2009 (%)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS.

Graf 46 Vývoj ULC v EA a SR (%)

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

Poznámka: Údaje za ULC a ich komponenty nie sú za EA v 3. štvrtroku zatiaľ známe.

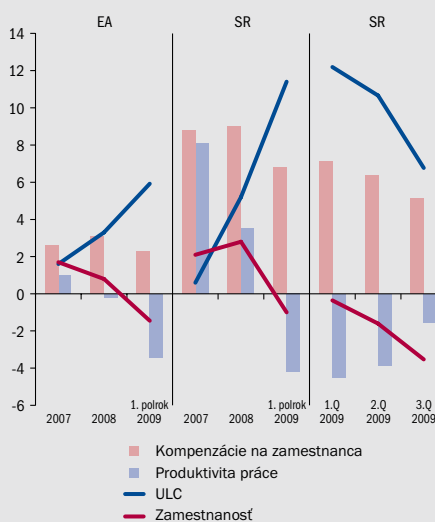
vyčkávaním, resp. neistotou, čo sa týka trvania a hĺbky krízy. Vzhľadom na svoju váhu predstavoval obchod spolu s verejným sektorom (ktorý zatiaľ nereagoval v mzdovej oblasti na krízu) jeden z hlavných príspevkov k nárastu ULC SR.

POROVNANIE VÝVOJA ULC V EA A SR

Najvýraznejší nárast ULC bol v SR v porovnaní s eurozónou vykázaný v 1. štvrtroku 2009. V rámci štvrtrokov v roku 2009 sa dynamika ULC SR spomaľovala, čo súviselo so spomaľovaním rastu kompenzácií na zamestnanca. Predpokladáme, že v ďalších obdobiach by ULC mali klesnúť a nemali by zaznamenávať rastúci trend.

Na náraste ULC SR sa v 1. polroku podieľal výraznejší prepád produktivity v porovnaní s eurozónou v dôsledku pomalšieho prepádu zamestnanosti pri výraznejšom raste kompenzácií.

(Môže to súvisieť s odlišným charakterom platebnia odstupného, ako aj s výraznejším podielom zamestnancov poberaúcich časť alebo plnú mzdu pri poklese odpracovaných hodín. Očakávame, že v 2. polroku klesne zamestnanosť viac ako v 1. polroku na medziročnej báze čo

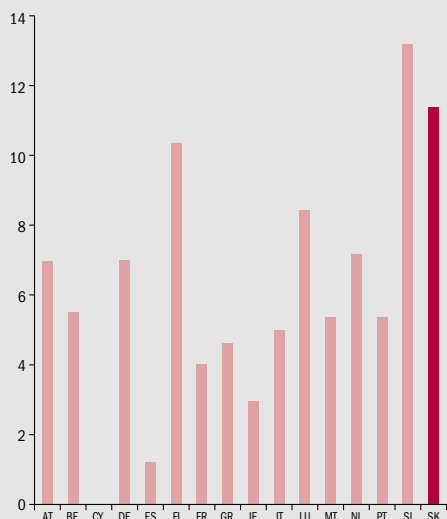
Graf 47 Vývoj ULC a ich komponentov v EA a SR (%)

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

je zrejme aj z nedávno zverejnených údajov za 3. štvrtrok 2009.)

V porovnaní s krajinami EA zaznamenala SR v 1. polroku 2009 druhý najvyšší rast ULC. Dôvodom takéhoto vývoja je skutočnosť, že v 1. pol-

Graf 48 Vývoj ULC v krajinách eurozóny v 1. polroku 2009 (%)

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Graf 49 Vývoj ULC podľa štvrtrokov (%)

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

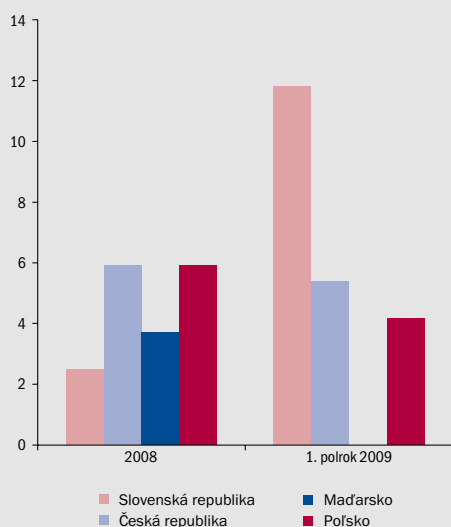
roku 2009 nebol výrazný pokles HDP v SR sprevádzaný adekvátnym poklesom zamestnanosti, resp. spomalením rastu kompenzácií.

Aj keď na medziročnej úrovni zaznamenali ULC rýchle rasty, v rámci štvrtrokov sa ich dynamika spomaľovala a v 3. štvrtroku 2009 dokonca ULC zaznamenali medzištvrtročný pokles.

POROVNANIE SR A KRAJÍN V4

V priebehu 1. polroka 2009 dosiahli ULC SR vysoký nárast v porovnaní s Poľskom a ČR. Maďarsko nepublikuje štvrtročné údaje, avšak z ich odhadov vývoja ULC na celý rok 2009 je možné predpokladať, že ULC HU boli podobne vysoké ako ULC SR.

Graf 50 Vývoj ULC v krajinách V4 (%)

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

Poznámka: Údaje za ULC a ich komponenty nie sú za ostatné krajiny V4 v 3. štvrtroku zatiaľ známe.

Graf 51 Vývoj ULC a ich komponentov v krajinách V4 (%)

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

Porovnanie s Poľskom je do istej miery skreslené, ovplyvnené aj tým, že poľská ekonomika nezaznamenala prepád ako slovenská, a preto sú reakcie v oblasti zamestnanosti odlišné. V SR rovnako ako v ČR a Maďarsku došlo k prepadu produktivity práce, to znamená, že snahy podnikov o zachovanie, podržanie kmeňových zamestnancov mohli byť podobné. Výrazné rozdiely sú však vo vývoji kompenzácií, kde ČR vykázala iba nepatrný rast. Vysvetľujeme si to pružnejšou reakciou v oblasti miezd, odmien, resp. sa javí, že na skrátené pracovné týždne pracovalo viac pracovníkov ako v SR, pretože ČR nezaznamenala taký výrazný pokles zamestnanosti ako SR.

ZÁVER

Vysoký rast ULC SR bol ovplyvnený hlavne vývojom v 1. polroku 2009 a spôsobila ho v značnej miere na strane produktivity práce neskoršia reakcia na trhu práce. Tento jav nemusí nevyhnutne znamenať nízku flexibilitu slovenského trhu práce, ale môže súvisieť s neistotou v otázke dĺžky trvania ekonomického prepadu a následnou snahou obmedzovať zamestnanosť postupnými krokmi. Rast ULC však ovplyvnila aj vysoká dynamika kompenzácií na zamestnanca. To na jednej strane súvisí s vyplácaním odstupného, na druhej strane to však môže súvisieť aj s istou neflexibilitou, resp. rigiditou alebo oneskorenou reakciou trhu práce na súčasný ekonomický vývoj. V takomto prípade možno potom očakávať

výrazné spomalenie kompenzácií v roku 2010 pri raste produktivity s priaznivým vplyvom na vývoj ULC.

Z medzikvartálnych údajov je zrejmé výrazné spomalenie ULC, a to hlavne v 3. štvrtroku 2009, pričom priaznivý vývoj ULC, teda spomaľovanie ich dynamiky, očakávame aj v rokoch 2010 a 2011. Na jednej strane preto môžeme považovať aktuálny vývoj ULC za dočasný fenomén ovplyvnený neštandardným prostredím v čase krízy, z ktorého nemožno vyvodzovať negatívne závery z pohľadu vývoja konkurencieschopnosti alebo inflačných tlakov, na druhej strane však vývoj ULC, ako aj ostatných makroekonomických ukazovateľov, od ktorých vývoj ULC závisí, podlieha značným rizikám. Hlavným rizikom je pomalšie oživovanie ekonomickej aktivity, než sa očakávalo, ktoré môže súvisieť tak s ukončením zahraničných vládnych opatrení, ako aj s vplyvom nevyhnutných konsolidácií verejných financií na domáci aj zahraničný dopyt. Rizikom v rýchlejšom raste kompenzácií na zamestnanca sú hlavne ďalšie vysoké objemy vyplateného odstupného, ktoré by mohli súvisieť s dodatočnými hromadnými prepúšťaniami. Keby došlo k naplneniu týchto rizík a rast ULC by bol výrazne rýchlejší, než sa očakáva, z dlhodobého hľadiska by mohlo v podmienkach SR dochádzať k určitej strate konkurencieschopnosti a rastu cenovej hladiny. Preto je dôležité sledovať ukazovateľ jednotkových nákladov práce a flexibilitu na trhu práce.

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

ŠTATISTICKÉ ÚDAJE

1 PREHLAD ZÁKLADNÝCH MAKROEKONOMICKÝCH UKAZOVATEĽOV SR

TABUĽKA 1 Vybrané ukazovatele hospodárskeho a menového vývoja SR

(medziročné zmeny v %, ak nie je uvedené inak)

	Hrubý domáci produkt	HICP	Ceny priemyselných výrobcov	Zamestnanosť ESA 95	Miera nezamestnanosti (%)	Index priemyselnej produkcie	Tržby za vybrané odvetvia	Indikátor ekonomického sentimentu (dlhodobý priemer=100)	M3 na analytické účely ¹⁾	Úvery nefinančným spoločnostiam	Úvery domácnostiam	Bilancia štátneho rozpočtu (mil. EUR)	Miera deficitu (% z HDP)	Saldo verejných financií (% z HDP)	Bežný účet (% z HDP)	Obchodná bilancia (% z HDP)	USD/EUR výmenný kurz
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2005	6,7	2,8	3,8	1,4	16,2	-2,4	.	101,7	7,8	-	-	-1 125,3	-2,81	34,16	-8,49	-4,98	1,2441
2006	8,5	4,3	6,4	2,3	13,3	12,2	.	110,4	15,3	-	-	-1 052,2	-3,45	30,44	-7,72	-4,54	1,2556
2007	10,6	1,9	1,8	2,1	11,0	16,1	.	111,5	12,9	25,6	28,6	-780,1	-1,86	29,35	-5,32	-1,15	1,3705
2008	6,2	3,9	6,1	2,8	9,6	2,8	.	90,9	4,9	15,5	25,3	-703,8	-2,19	27,64	-6,53	-1,06	1,4708
2008 Q2	7,3	4,0	6,1	2,9	10,1	9,8	.	94,0	6,6	25,9	28,8	-136,1	-	-	-10,24	-1,14	1,5622
2008 Q3	6,8	4,5	6,6	3,2	9,0	4,3	.	95,0	6,4	22,6	28,5	142,7	-	-	-5,36	-0,29	1,5050
2008 Q4	1,6	3,9	6,7	2,1	8,7	-12,2	.	72,6	4,9	15,5	25,3	-703,8	-	-	-7,59	-2,73	1,3180
2009 Q1	-5,7	2,3	2,0	-0,4	10,5	-18,8	-20,8	57,4	0,0	9,6	21,9	-204,6	-	-	-5,09	-1,47	1,3029
2009 Q2	-5,5	1,1	-2,2	-1,3	11,3	-19,9	-22,5	49,3	-1,1	3,1	17,2	-1 108,4	-	-	-0,98	2,96	1,3632
2009 Q3	-4,8	0,4	-4,6	-3,7	12,5	-10,2	-19,4	61,8	-4,1	-0,5	13,5	-1 360,2	-	-	-0,83	4,27	1,4303
2009 Jan.	-	2,7	3,7	-	9,0	-24,6	-21,7	64,5	2,6	11,6	23,4	100,3	-	-	-	-	1,3239
2009 Feb.	-	2,4	1,8	-	9,7	-24,8	-23,9	58,3	-0,3	10,9	22,7	-185,1	-	-	-	-	1,2785
2009 Mar.	-	1,8	0,5	-	10,3	-15,4	-17,0	49,5	0,0	9,6	21,9	-204,6	-	-	-	-	1,3050
2009 Apr.	-	1,4	-0,8	-	10,9	-20,4	-23,6	45,9	0,2	7,3	20,1	-347,4	-	-	-	-	1,3190
2009 Máj	-	1,1	-2,4	-	11,4	-24,3	-23,3	46,5	-0,2	6,4	18,6	-831,6	-	-	-	-	1,3650
2009 Jún	-	0,7	-3,2	-	11,8	-19,8	-20,7	55,4	-1,1	3,1	17,2	-1 108,4	-	-	-	-	1,4016
2009 Júl	-	0,6	-4,2	-	12,1	-22,9	-21,4	58,2	-3,1	0,1	15,7	-914,4	-	-	-	-	1,4088
2009 Aug.	-	0,5	-4,6	-	12,1	-7,8	-17,3	60,8	-3,0	-0,1	14,6	-1 206,3	-	-	-	-	1,4268
2009 Sep.	-	0,0	-5,2	-	12,5	-5,6	-18,4	66,4	-4,1	-0,5	12,1	-1 360,2	-	-	-	-	1,4562
2009 Okt.	-	-0,1	-5,8	-	12,4	-3,8	-18,1	70,7	-3,4	-1,5	13,5	-1 537,2	-	-	-	-	1,4816
2009 Nov.	-	0,0	.	-	.	.	.	73,5	.	.	.	-1 576,2	-	-	-	-	1,1419

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR, Európska komisia, NBS.

1) Agregát M3 na analytické účely zahŕňa pod položkou obeživo len reálnu emisiu v držbe verejnosti (podľa metodiky používanej do konca roka 2008).

2 MENOVÁ A BANKOVÁ ŠTATISTIKA

TABUĽKA 2 Úrokové sadzby ECB

(v %, ak nie je uvedené inak)

Platné od	Jednoduché sterilizačné operácie	Zmena (p. b.)	Hlavné refinančné operácie				Jednoduché refinančné operácie	Zmena (p. b.)
			Tendre s fixnou úrokovou sadzbou		Tendre s variabilnou úrokovou sadzbou			
			Fixná sadzba	Zmena (p. b.)	Minimálna akceptovaná sadzba	Zmena (p. b.)		
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.1.1999	2,00	-	3,00	-	-	-	4,50	-
4.1.1999 ¹⁾	2,75	0,75	3,00	0,00	-	-	3,25	-1,25
22.1.1999	2,00	-0,75	3,00	0,00	-	-	4,50	1,25
9.4.1999	1,50	-0,50	2,50	-0,50	-	-	3,50	-1,00
5.11.1999	2,00	0,50	3,00	0,50	-	-	4,00	0,50
4.2.2000	2,25	0,25	3,25	0,25	-	-	4,25	0,25
17.3.2000	2,50	0,25	3,50	0,25	-	-	4,50	0,25
28.4.2000	2,75	0,25	3,75	0,25	-	-	4,75	0,25
9.6.2000	3,25	0,50	4,25	0,50	-	-	5,25	0,50
28.6.2000 ²⁾	3,25	0,00	-	-	4,25	0,00	5,25	0,00
1.9.2000	3,50	0,25	-	-	4,50	0,25	5,50	0,25
6.10.2000	3,75	0,25	-	-	4,75	0,25	5,75	0,25
11.5.2001	3,50	-0,25	-	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
31.8.2001	3,25	-0,25	-	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
18.9.2001 ³⁾	2,75	-0,50	-	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
9.11.2001	2,25	-0,50	-	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
6.12.2002	1,75	-0,50	-	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
7.3.2003	1,50	-0,25	-	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
6.6.2003	1,00	-0,50	-	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50
6.12.2005	1,25	0,25	-	-	2,25	0,25	3,25	0,25
8.3.2006	1,50	0,25	-	-	2,50	0,25	3,50	0,25
15.6.2006	1,75	0,25	-	-	2,75	0,25	3,75	0,25
9.8.2006	2,00	0,25	-	-	3,00	0,25	4,00	0,25
11.10.2006	2,25	0,25	-	-	3,25	0,25	4,25	0,25
13.12.2006	2,50	0,25	-	-	3,50	0,25	4,50	0,25
14.3.2007	2,75	0,25	-	-	3,75	0,25	4,75	0,25
13.6.2007	3,00	0,25	-	-	4,00	0,25	5,00	0,25
9.7.2008	3,25	0,25	-	-	4,25	0,25	5,25	0,25
8.10.2008	2,75	-0,50	-	-	-	-	4,75	-0,50
9.10.2008 ⁴⁾	3,25	0,50	-	-	-	-	4,25	-0,50
15.10.2008 ⁵⁾	3,25	0,00	3,75	-0,50	-	-	4,25	0,00
12.11.2008	2,75	-0,50	3,25	-0,50	-	-	3,75	-0,50
10.12.2008	2,00	-0,75	2,50	-0,75	-	-	3,00	-0,75
21.1.2009	1,00	-1,00	2,00	-0,50	-	-	3,00	0,00
11.3.2009	0,50	-0,50	1,50	-0,50	-	-	2,50	-0,50
8.4.2009	0,25	-0,25	1,25	-0,25	-	-	2,25	-0,25
13.5.2009	0,25	0,00	1,00	-0,25	-	-	1,75	-0,50

Zdroj: ECB.

1) Dňa 22. decembra 1998 ECB oznámila, že v období 4. až 21. januára 1999 v rámci výnimočného opatrenia znižuje rozpätie medzi jednoduchými sadzbami na 50 základných bodov, aby umožnila trhovým účastníkom prispôbiť sa novému režimu.

2) Dňa 8. júna 2000 ECB oznámila, že od vysporiadania operácií 28. júna 2000 budú hlavné refinančné operácie vykonávané ako tendre s variabilnou úrokovou sadzbou. Minimálna akceptovaná sadzba predstavuje minimálnu úrokovú sadzbu, ktorú môže protistrana ponúknuť v tendri.

3) Zmena zo dňa 18. septembra 2001 začala platiť pri tendri uskutočnenom v rovnaký deň.

4) Od 9. októbra 2008 znížila ECB rozpätie medzi jednoduchými sadzbami z 200 základných bodov na 100 základných bodov.

5) Dňa 8. októbra 2008 vyhlásila ECB, že počnúc operáciami vysporiadanými 15. októbra 2008 budú hlavné refinančné operácie vykonávané ako tendre s fixnou úrokovou sadzbou pri plnej akceptácii ponúk s úrokovou sadzbou pre hlavné refinančné operácie. Táto zmena nahradzuje prechádzajúce rozhodnutie (z rovnakého dňa) o znížení minimálnej akceptovanej sadzby o 50 základných bodov pre hlavné refinančné operácie vykonávané ako tendre s variabilnou sadzbou.

TABUĽKA 3 Úrokové sadzby z nových vkladov a úverov v eurách

Úrokové sadzby z nových vkladov (v %)

	Vklady domácností						Vklady nefinančných spoločností				Repo operácie
	Vklady splatné na požiadanie	Vklady s dohodnutou splatnosťou			Vklady s výpovednou lehotou		Vklady splatné na požiadanie	Vklady s dohodnutou splatnosťou			
		do 1 roka	nad 1 rok do 2 rokov	nad 2 roky	do 3 mesiacov	nad 3 mesiace		do 1 roka	nad 1 rok do 2 rokov	nad 2 roky	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2005 Dec.	0,41	1,90	-	1,79	0,96	1,10	0,64	2,55	-	0,66	-
2006 Dec.	0,50	3,92	3,98	3,61	1,54	1,97	1,32	4,39	3,28	2,62	-
2007 Dec.	0,47	3,28	3,58	2,20	1,44	2,05	0,78	3,60	3,79	2,30	-
2008 Nov.	0,64	3,36	3,96	3,35	2,18	2,66	0,80	2,96	4,18	2,30	-
2008 Dec.	0,58	3,12	4,37	2,49	1,70	2,63	0,47	2,14	4,04	2,04	-
2009 Jan.	0,53	2,06	3,69	3,61	1,73	2,49	0,41	1,61	3,05	3,31	-
2009 Feb.	0,49	1,89	3,57	3,52	1,50	2,10	0,41	1,28	1,46	1,98	-
2009 Mar.	0,44	1,52	2,93	3,22	1,30	1,77	0,38	1,06	2,48	2,64	-
2009 Apr.	0,37	1,29	2,72	2,50	1,05	1,57	0,18	0,80	1,57	1,08	-
2009 Máj	0,35	1,24	2,57	2,99	1,05	1,57	0,28	0,80	1,77	2,71	-
2009 Jún	0,34	1,27	2,55	2,66	0,98	1,57	0,15	0,71	2,35	2,59	-
2009 Júl	0,34	1,14	2,43	2,30	0,81	1,56	0,13	0,54	1,06	2,56	-
2009 Aug.	0,33	1,24	2,49	2,55	0,67	1,56	0,14	0,48	1,07	2,32	-
2009 Sep.	0,31	1,36	2,74	2,93	0,62	1,54	0,13	0,53	1,08	3,01	-
2009 Okt.	0,31	1,30	2,60	3,11	0,59	1,54	0,12	0,41	1,69	3,06	-

Úrokové sadzby z nových úverov domácnostiam (v %)

	Spolu ²⁾	Prečerpania bežných účtov a kreditné karty	Spotrebiteľské úvery				Úvery na nákup nehnuteľností					Ostatné úvery		
			Pohyblivá sadzba a ZFS ¹⁾ do 1 roka	ZFS ¹⁾ nad 1 rok do 5 rokov	ZFS ¹⁾ nad 5 rokov	Ročná percentuálna miera nákladov	Pohyblivá sadzba a ZFS ¹⁾ do 1 roka	ZFS ¹⁾ nad 1 rok do 5 rokov	ZFS ¹⁾ nad 5 rokov do 10 rokov	ZFS ¹⁾ nad 10 rokov	Ročná percentuálna miera nákladov	Pohyblivá sadzba a ZFS ¹⁾ do 1 roka	ZFS ¹⁾ nad 1 rok do 5 rokov	ZFS ¹⁾ nad 5 rokov
				3	4			5	6	7			8	9
2005 Dec.	7,38	10,93	10,68	15,76	11,46	13,73	4,92	5,77	6,46	7,99	5,47	8,49	9,75	7,40
2006 Dec.	8,36	14,10	12,04	15,68	15,29	15,19	6,81	6,36	7,43	7,45	7,24	7,26	7,26	6,39
2007 Dec.	7,52	14,34	10,08	16,20	14,14	14,91	5,80	6,16	7,34	7,41	6,40	6,65	6,93	6,77
2008 Nov.	8,12	14,65	7,85	15,77	14,68	15,21	6,28	6,38	7,33	8,10	6,70	6,99	7,04	6,64
2008 Dec.	7,92	14,36	7,70	15,49	15,20	15,37	6,31	6,45	7,11	7,92	6,75	6,11	7,01	6,72
2009 Jan.	7,81	14,02	8,34	15,81	14,44	16,14	6,30	6,37	6,87	7,86	7,01	5,34	7,06	6,75
2009 Feb.	7,69	14,17	8,43	14,57	13,56	15,52	5,85	6,15	6,94	7,96	6,39	5,88	7,01	6,81
2009 Mar.	7,75	14,28	8,59	13,91	13,46	15,34	5,77	6,13	6,96	7,94	6,19	6,02	6,96	5,71
2009 Apr.	8,23	14,20	9,05	14,31	13,36	15,02	5,71	6,21	8,30	8,10	6,32	6,19	7,07	6,74
2009 Máj	7,74	14,34	8,31	14,54	13,27	14,80	5,70	6,17	8,97	8,63	6,33	5,08	6,85	6,00
2009 Jún	7,46	14,44	8,19	14,51	13,58	14,91	5,48	5,96	8,18	8,51	6,04	5,95	6,68	6,10
2009 Júl	7,40	14,17	7,89	14,84	14,15	15,37	5,52	5,96	8,04	8,31	6,08	5,32	6,80	6,09
2009 Aug.	7,50	13,74	7,80	15,35	14,66	15,80	5,46	5,95	8,25	8,41	6,02	5,85	6,76	5,87
2009 Sep.	7,59	13,83	8,19	15,00	14,06	16,30	5,37	5,89	8,28	8,60	6,04	6,18	7,39	5,58
2009 Okt.	7,81	14,31	7,95	14,92	15,09	15,96	5,37	5,78	8,36	8,83	6,04	6,26	6,43	6,17

Zdroj: NBS.

1) Začiatková fixácia sadzby.

2) Spolu bez prečerpania bežných účtov a kreditných kariet.

TABUĽKA 3 Úrokové sadzby z nových vkladov a úverov v eurách

Úrokové sadzby z nových úverov nefinančným spoločnostiam (v %)

	Spolu ²⁾	Prečerpania bežných účtov a kreditné karty	Úvery do 1 mil.			Úvery nad 1 mil.		
			Pohyblivá sadzba a ZFS ¹⁾ do 1 roka	ZFS ¹⁾ nad 1 rok do 5 rokov	ZFS ¹⁾ nad 5 rokov	Pohyblivá sadzba a ZFS ¹⁾ do 1 roka	ZFS ¹⁾ nad 1 rok do 5 rokov	ZFS ¹⁾ nad 5 rokov
	1	2	3	4	5	6	7	8
2005 Dec.	4,53	4,93	5,05	5,92	6,20	4,05	3,81	5,34
2006 Dec.	5,89	6,62	6,33	7,18	6,52	5,60	6,43	5,73
2007 Dec.	5,52	5,67	6,07	5,87	6,44	5,39	5,86	4,54
2008 Nov.	4,94	5,31	5,72	7,30	5,03	4,71	5,86	6,13
2008 Dec.	4,56	4,83	4,93	8,11	6,50	4,07	6,53	7,58
2009 Jan.	3,61	4,15	4,77	6,20	8,99	3,02	7,38	5,95
2009 Feb.	3,22	3,93	4,86	6,65	6,04	2,71	5,44	4,80
2009 Mar.	3,30	3,51	3,52	6,33	5,48	3,04	5,61	4,25
2009 Apr.	2,98	3,35	4,36	5,29	5,61	2,54	7,27	3,71
2009 Máj	2,91	3,44	4,98	5,78	5,39	3,17	6,67	-
2009 Jún	3,05	3,44	5,16	6,37	4,80	2,51	7,58	5,04
2009 Júl	2,91	3,37	4,61	5,70	5,71	2,23	8,00	3,99
2009 Aug.	2,61	3,32	5,23	5,88	5,73	2,76	6,30	6,09
2009 Sept.	2,82	3,33	3,71	5,70	5,34	2,37	10,76	6,91
2009 Okt.	3,18	3,31	3,65	5,98	5,98	2,70	10,00	2,44

Zdroj: NBS.

1) Začiatková fixácia sadzby.

2) Spolu bez prečerpaní bežných účtov a kreditných kariet.

TABUĽKA 4 Menové agregáty a protipoložky k M3¹⁾

(v mil. EUR; stavy ku koncu obdobia)

	M2				M3-M2	M3	Dlhodobé finančné pasíva	Pohľadávky PFI a cenné papiere za sektor verej- nej správy	Pohľadávky PFI a cenné papiere za sektor ostatní rezidenti	Z toho pohľa- dávky banky	Čisté zahraničné aktíva
	Obeživo	M1	M2-M1	M2							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stav ku koncu obdobia											
2005	3 977,8	16 126,5	9 929,4	26 055,9	1 541,5	27 597,4	6 339,4	9 077,2	17 318,6	16 845,2	8 677,8
2006	4 354,1	18 280,6	11 864,8	30 145,4	1 666,1	31 811,5	5 575,6	8 457,3	21 275,6	20 830,6	8 496,1
2007 Q3	4 569,6	19 010,4	13 488,5	32 498,9	2 004,1	34 503,0	5 616,0	8 400,1	24 414,7	23 948,8	9 441,5
2007 Q4	4 704,0	20 666,5	13 025,8	33 692,4	2 247,5	35 939,8	6 061,9	8 685,6	26 066,5	25 569,2	8 703,5
2008 Q1	4 541,9	19 602,3	13 901,7	33 504,0	2 612,4	36 116,5	5 908,1	7 465,7	27 222,6	26 646,5	8 041,3
2008 Q2	4 385,6	19 767,4	13 870,1	33 637,4	2 816,6	36 454,1	4 812,1	7 536,9	28 397,3	27 776,3	6 223,2
2008 Q3	4 074,0	19 149,5	14 998,5	34 148,0	2 727,8	36 875,8	5 657,3	7 865,2	29 551,3	28 917,2	6 523,2
2008 Okt.	4 122,4	19 186,5	14 958,5	34 144,9	2 326,1	36 471,0	6 053,2	8 129,9	30 019,0	29 379,0	6 216,9
2008 Nov.	3 694,6	19 102,2	15 520,7	34 622,9	2 223,1	36 846,0	6 452,4	8 496,5	30 312,6	29 701,3	6 298,6
2008 Dec.	1 600,6	19 115,9	16 435,6	35 551,5	2 122,3	37 673,8	6 611,2	9 037,1	30 076,8	29 470,7	5 845,7

Menové agregáty a protipoložky k M3 – príspevok tuzemských PFI k menovým agregátom a protipoložkám eurozóny²⁾

(v mil. EUR; stavy ku koncu obdobia)

	M2				M3-M2	M3	Dlhodobé finančné pasíva	Pohľadávky PFI a cenné papiere za sektor verej- nej správy	Pohľadávky PFI a cenné papiere za sektor ostatní rezidenti	Z toho pohľa- dávky banky	Čisté zahraničné aktíva
	Obeživo ²⁾	M1	M2-M1	M2							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Stav ku koncu obdobia											
2005											
2006	4 278	18 305	11 896	30 200	1 212	31 412	2 789	12 180	21 736	20 902	4 028
2007	4 620	20 791	13 191	33 982	1 509	35 491	2 488	14 726	26 781	25 793	4 390
2008 Q1	4 482	19 659	14 035	33 694	1 823	35 517	731	12 345	28 137	27 201	2 411
2008 Q2	4 325	19 836	13 973	33 809	1 769	35 577	998	12 741	29 230	28 285	2 564
2008 Q3	3 999	19 233	15 281	34 514	1 665	36 179	1 536	11 845	30 527	29 534	3 732
2008 Q4	1 427	19 096	16 914	36 010	902	36 912	2 379	15 083	30 866	29 996	977
2008	1 427	19 096	16 914	36 010	902	36 912	2 379	15 083	30 866	29 996	977
2009 Q1	6 485	22 677	15 907	38 584	937	39 522	1 657	13 642	31 477	30 197	3 749
2009 Apr.	6 586	22 617	16 082	38 699	640	39 338	1 516	13 376	31 414	30 130	3 528
2009 Máj	6 635	23 304	15 716	39 020	611	39 631	1 256	14 067	31 670	30 144	4 265
2009 Jún	6 645	23 495	14 772	38 267	401	38 668	1 386	14 586	31 888	30 197	4 231
2009 Q2	6 645	23 495	14 772	38 267	401	38 668	1 386	14 586	31 888	30 197	4 231
2009 Júl	6 724	23 326	14 709	38 035	260	38 295	1 116	14 339	32 128	30 215	4 905
2009 Aug.	6 690	22 926	15 014	37 940	306	38 245	1 368	14 228	32 438	30 440	5 327
2009 Sep.	6 665	23 121	14 450	37 571	224	37 795	1 652	14 490	32 336	30 482	5 848
2009 Q3	6 665	23 121	14 450	37 571	224	37 795	1 652	14 490	32 336	30 482	5 848
2009 Okt.	6 697	22 883	14 413	37 296	262	37 558	1 551	13 622	32 592	30 515	5 731

Zdroj: NBS.

Poznámky:

1) Údaje do konca roka 2008 (pred vstupom Slovenska do eurozóny) zodpovedajú vykázaným štatistickým údajom menových agregátov Slovenska, ktoré boli prepočítané zo Sk do eur konverzným kurzom 30,1260 SKK/EUR.

2) Údaje od januára 2009 (po vstupe Slovenska do eurozóny od 1. januára 2009) predstavujú príspevok Slovenska k menovým agregátom EMU. Výpočet objemu obeživa od januára 2009, na základe stanoveného kľúča ECB, obsahuje hodnotu bankoviek na základe podielu NBS na celkovej emisii eurozóny.

TABUĽKA 5 Vklady

(v mil. EUR a medziročných zmeny v %; stavy a miery rastu ku koncu obdobia, transakcie počas obdobia)

	Nefinančné spoločnosti						Domácnosti					
	Vklady spolu	Vklady splatné na požiadanie	Vklady s dohodnutou splatnosťou		Vklady s výpovednou lehotou		Vklady spolu	Vklady splatné na požiadanie	Vklady s dohodnutou splatnosťou		Vklady s výpovednou lehotou	
			do 2 rokov	nad 2 roky	do 3 mesiacov	nad 3 mesiace			do 2 rokov	nad 2 roky	do 3 mesiacov	nad 3 mesiace
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Stav ku koncu obdobia												
2006	9 932,8	6 056,7	3 850,2	19,6	5,9	0,4	15 565,7	6 210,6	5 982,4	2 187,0	378,2	807,5
2007	11 021,7	7 041,2	3 951,0	23,3	5,5	0,7	17 608,8	7 215,7	6 893,7	2 405,5	315,3	778,7
2008 Q1	10 119,0	6 210,3	3 882,1	23,2	2,9	0,5	18 123,7	7 327,3	7 324,4	2 396,2	305,9	770,0
2008 Q2	9 718,3	6 058,6	3 626,2	29,7	3,2	0,5	18 717,4	7 757,7	7 573,6	2 329,9	292,7	763,4
2008 Q3	10 011,9	5 955,7	4 026,5	26,6	2,6	0,4	19 416,0	7 734,1	8 189,8	2 454,6	287,7	749,8
2008 Q4	10 770,7	7 060,1	3 683,8	24,2	2,3	0,4	22 905,3	8 533,2	10 767,6	2 529,7	298,3	776,5
2008	10 770,7	7 060,1	3 683,8	24,2	2,3	0,4	22 905,3	8 533,2	10 767,6	2 529,7	298,3	776,5
2009 Q1	8 654,6	5 694,9	2 925,2	30,9	3,2	0,4	22 925,9	8 596,8	10 648,4	2 607,9	288,8	784,0
2009 Apr.	8 510,0	5 436,2	3 040,8	30,2	2,4	0,4	22 908,3	8 793,5	10 472,3	2 571,3	286,1	785,1
2009 Máj	8 844,4	5 813,0	2 997,7	30,8	2,5	0,5	22 782,0	8 870,9	10 228,3	2 591,0	307,8	784,1
2009 Jún	8 363,9	5 920,4	2 403,5	37,4	2,2	0,5	22 715,6	8 810,7	10 137,3	2 601,4	384,5	781,8
2009 Q2	8 363,9	5 920,4	2 403,5	37,4	2,2	0,5	22 715,6	8 810,7	10 137,3	2 601,4	384,5	781,8
2009 Júl	8 319,4	5 808,0	2 471,7	37,0	2,2	0,5	22 632,1	8 799,5	9 981,7	2 631,8	439,2	779,9
2009 Aug.	8 611,3	5 618,3	2 951,9	38,2	2,5	0,5	22 497,1	8 789,3	9 754,9	2 712,7	463,8	776,4
2009 Sep.	8 575,8	5 744,6	2 787,0	40,3	3,4	0,5	22 318,5	8 740,0	9 463,1	2 863,5	477,5	774,3
2009 Q3	8 575,8	5 744,6	2 787,0	40,3	3,4	0,5	22 318,5	8 740,0	9 463,1	2 863,5	477,5	774,3
2009 Okt.	8 466,1	5 649,5	2 778,9	32,3	5,0	0,5	22 246,6	8 783,4	9 168,3	3 031,0	489,8	774,1
Transakcie												
2006	1 134,3	683,0	439,1	10,8	1,3	0,1	2 061,4	487,8	1 473,1	322,3	-107,0	-114,8
2007	1 088,8	984,5	100,7	3,7	-0,4	0,3	2 043,1	1 005,1	911,3	218,4	-62,9	-28,8
2008 Q1	-902,7	-830,8	-68,8	-0,2	-2,6	-0,2	514,9	111,6	430,7	-9,2	-9,4	-8,7
2008 Q2	-400,7	-151,7	-255,9	6,6	0,3	0,0	593,6	430,4	249,2	-66,4	-13,2	-6,5
2008 Q3	293,6	-102,9	400,3	-3,1	-0,6	-0,1	698,7	-23,7	616,2	124,7	-5,0	-13,6
2008 Q4	758,8	1 104,3	-342,8	-2,4	-0,3	0,0	3 489,3	799,2	2 577,8	75,1	10,6	26,7
2008	-251,0	18,9	-267,2	0,8	-3,2	-0,3	5 296,5	1 317,5	3 873,9	124,2	-17,0	-2,1
2009 Q1	-2 116,1	-1 365,2	-758,6	6,7	0,9	0,1	20,6	63,6	-119,2	78,2	-9,5	7,5
2009 Apr.	-144,6	-258,7	115,6	-0,7	-0,8	0,0	-17,7	196,7	-176,1	-36,5	-2,8	1,0
2009 Máj	334,4	376,8	-43,0	0,6	0,1	0,0	-126,2	77,4	-244,0	19,7	21,7	-1,0
2009 Jún	-480,5	107,4	-594,2	6,6	-0,3	0,0	-66,4	-60,2	-91,0	10,4	76,7	-2,3
2009 Q2	-290,7	225,5	-521,7	6,5	-1,0	0,0	-210,3	213,9	-511,2	-6,5	95,7	-2,2
2009 Júl	-44,5	-112,3	68,2	-0,3	0,0	0,0	-83,6	-11,2	-155,6	30,4	54,7	-1,9
2009 Aug.	247,4	-302,1	548,4	0,8	0,3	0,0	-218,5	-21,4	-382,3	111,3	79,3	-5,4
2009 Sep.	256,4	-63,4	315,3	3,3	1,2	0,0	-313,6	-59,5	-518,5	231,7	38,3	-5,6
2009 Q3	211,9	-175,8	383,5	2,9	1,2	0,0	-397,2	-70,7	-674,1	262,2	93,0	-7,5
2009 Okt.	146,7	-158,6	307,2	-4,8	2,8	0,0	-385,4	-16,1	-813,3	399,2	50,6	-5,7

Zdroj: NBS.

Poznámka: Všetky údaje sú prepočítané podľa novej metodiky (sú súčtom rezidentov-tuzemsko a rezidentov-ostatné členské štáty eurozóny).

TABUĽKA 5 Vklady*(v mil. EUR a medziročné zmeny v %; stavy a miery rastu ku koncu obdobia, transakcie počas obdobia)*

	Nefinančné spoločnosti						Domácnosti					
	Vklady spolu	Vklady splatné na požiadanie	Vklady s dohodnutou splatnosťou		Vklady s výpovednou lehotou		Vklady spolu	Vklady splatné na požiadanie	Vklady s dohodnutou splatnosťou		Vklady s výpovednou lehotou	
			do 2 rokov	nad 2 roky	do 3 mesiacov	nad 3 mesiace			do 2 rokov	nad 2 roky	do 3 mesiacov	nad 3 mesiace
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Medziročné zmeny											
2007	11,0	16,3	2,6	18,9	-7,1	69,9	13,1	16,2	15,2	10,0	-16,6	-3,6
2008 Q1	0,6	6,0	-7,1	39,2	-51,3	10,8	13,5	13,9	18,9	6,5	-12,7	-1,5
2008 Q2	-6,3	1,4	-17,2	144,0	-43,6	-17,2	13,6	15,7	18,1	3,6	-10,5	-2,7
2008 Q3	-3,1	1,4	-9,3	106,6	-54,0	-38,3	14,5	10,9	24,0	7,6	-9,5	-3,2
2008 Q4	-2,3	0,3	-6,8	3,6	-58,5	-44,3	30,1	18,3	56,2	5,2	-5,4	-0,3
2008	-2,3	0,3	-6,8	3,6	-58,5	-44,3	30,1	18,3	56,2	5,2	-5,4	-0,3
2009 Q1	-14,5	-8,3	-24,6	33,3	10,5	-3,3	26,5	17,3	45,4	8,8	-5,6	1,8
2009 Apr.	-15,0	-2,1	-31,4	34,5	-15,8	2,5	24,3	17,4	39,5	8,2	-4,6	2,7
2009 Máj	-15,2	-5,2	-29,9	41,1	-17,1	2,0	23,1	16,3	37,5	8,8	4,3	2,9
2009 Jún	-13,9	-2,3	-33,7	25,8	-33,2	-2,6	21,4	13,6	33,8	11,7	31,4	2,4
2009 Q2	-13,9	-2,3	-33,7	25,8	-33,2	-2,6	21,4	13,6	33,8	11,7	31,4	2,4
2009 Júl	-15,6	0,3	-38,7	22,9	-35,6	8,0	19,2	12,6	27,9	13,5	49,3	2,7
2009 Aug.	-14,1	2,3	-34,4	64,6	-9,6	15,5	17,1	12,8	21,0	17,0	59,2	2,8
2009 Sep.	-14,3	-3,5	-30,8	51,6	29,7	16,2	14,9	13,0	15,5	16,7	66,0	3,3
2009 Q3	-14,3	-3,5	-30,8	51,6	29,7	16,2	14,9	13,0	15,5	16,7	66,0	3,3
2009 Okt.	-9,9	-2,1	-22,7	40,8	125,4	19,0	11,0	12,4	5,1	22,7	71,1	3,7

Zdroj: NBS.

Poznámka: Všetky údaje sú prepočítané podľa novej metodiky (sú súčtom rezidentov-tuzemsko a rezidentov-ostatné členské štáty eurozóny).

TABUĽKA 6 Úvery*(v mil. EUR a medziročné zmeny v %; stavy a miery rastu ku koncu obdobia, transakcie počas obdobia)*

	Nefinančné spoločnosti				Domácnosti			
	Úvery spolu	Úvery do 1 roka	Úvery nad 1 rok do 5 rokov	Úvery nad 5 rokov	Úvery spolu	Spotrebiteľské úvery	Úvery na bývanie	Ostatné úvery
	1	2	3	4	5	6	7	8
Stav ku koncu obdobia								
2006	10 900,0	4 501,0	2 136,0	4 264,0	7 901,0	1 191,0	5 209,0	1 501,0
2007	13 470,0	5 805,0	2 746,0	4 919,0	10 101,0	1 379,0	6 773,0	1 949,0
2008 Q1	14 319,0	6 291,0	2 922,0	5 107,0	10 594,0	1 429,0	7 124,0	2 040,0
2008 Q2	14 881,0	6 542,0	3 003,0	5 336,0	11 372,0	1 537,0	7 647,0	2 188,0
2008 Q3	15 467,0	6 603,0	3 341,0	5 522,0	12 081,0	1 648,0	8 128,0	2 304,0
2008 Q4	15 478,0	6 257,0	3 483,0	5 737,0	12 613,0	1 694,0	8 536,0	2 382,0
2008	15 478,0	6 257,0	3 483,0	5 737,0	12 613,0	1 694,0	8 536,0	2 382,0
2009 Q1	15 647,0	6 255,0	3 612,0	5 780,0	12 881,0	1 728,0	8 710,0	2 443,0
2009 Apr.	15 547,0	6 087,0	3 665,0	5 795,0	12 998,0	1 767,0	8 786,0	2 445,0
2009 Máj	15 424,0	5 904,0	3 752,0	5 768,0	13 135,0	1 793,0	8 872,0	2 470,0
2009 Jún	15 314,0	5 794,0	3 819,0	5 701,0	13 296,0	1 822,0	8 985,0	2 489,0
2009 Q2	15 314,0	5 794,0	3 819,0	5 701,0	13 296,0	1 822,0	8 985,0	2 489,0
2009 Júl	15 244,0	5 660,0	3 865,0	5 718,0	13 440,0	1 847,0	9 086,0	2 507,0
2009 Aug.	15 381,0	5 656,0	3 986,0	5 739,0	13 558,0	1 864,0	9 171,0	2 523,0
2009 Sep.	15 340,0	5 592,0	4 028,0	5 720,0	13 676,0	1 885,0	9 225,0	2 566,0
2009 Q3	15 340,0	5 592,0	4 028,0	5 720,0	13 676,0	1 885,0	9 225,0	2 566,0
2009 Okt.	15 332,0	5 599,0	4 007,0	5 726,0	13 773,0	1 899,0	9 299,0	2 576,0
Transakcie								
2006	1 824,0	576,0	413,0	836,0	1 857,0	238,0	1 226,0	391,0
2007	2 764,0	1 466,0	629,0	669,0	2 251,0	210,0	1 575,0	464,0
2008 Q1	875,0	776,0	569,0	677,0	935,0	617,0	814,0	651,0
2008 Q2	596,0	268,0	86,0	243,0	784,0	111,0	523,0	150,0
2008 Q3	564,0	52,0	336,0	177,0	713,0	115,0	482,0	116,0
2008 Q4	45,0	-325,0	143,0	227,0	556,0	63,0	411,0	82,0
2008	2 080,0	771,0	1 134,0	1 324,0	2 988,0	906,0	2 230,0	999,0
2009 Q1	162,0	-5,0	128,0	39,0	270,0	34,0	174,0	62,0
2009 Apr.	-95,0	-170,0	54,0	21,0	118,0	39,0	77,0	2,0
2009 Máj	-110,0	-179,0	91,0	-22,0	138,0	26,0	86,0	26,0
2009 Jún	-108,0	-109,0	67,0	-66,0	165,0	33,0	113,0	20,0
2009 Q2	-313,0	-458,0	212,0	-67,0	421,0	98,0	276,0	48,0
2009 Júl	-70,0	-134,0	46,0	18,0	145,0	26,0	101,0	18,0
2009 Aug.	140,0	-3,0	121,0	22,0	119,0	17,0	86,0	16,0
2009 Sep.	-32,0	-60,0	43,0	-15,0	120,0	22,0	54,0	44,0
2009 Q3	38,0	-197,0	210,0	25,0	384,0	65,0	241,0	78,0
2009 Okt.	-7,0	8,0	-21,0	6,0	107,0	22,0	74,0	11,0

Zdroj: NBS.

Poznámka: Všetky údaje sú prepočítané podľa novej metodiky (sú súčtom rezidentov-tuzemsko a rezidentov-ostatné členské štáty eurozóny).

TABUĽKA 6 Úvery*(v mil. EUR a medziročné zmeny v %; stavy a miery rastu ku koncu obdobia, transakcie počas obdobia)*

	Nefinančné spoločnosti				Domácnosti			
	Úvery spolu	Úvery do 1 roka	Úvery nad 1 rok do 5 rokov	Úvery nad 5 rokov	Úvery spolu	Spotrebiteľské úvery	Úvery na bývanie	Ostatné úvery
	1	2	3	4	5	6	7	8
	<i>Medziročné zmeny</i>							
2007	25,6	33,0	29,6	15,7	28,6	17,8	30,3	31,1
2008 Q1	30,4	34,5	36,8	22,6	28,6	16,4	30,3	32,3
2008 Q2	25,9	26,2	33,9	21,6	28,8	22,8	29,5	30,9
2008 Q3	22,6	22,3	38,7	15,0	28,5	25,8	29,0	28,6
2008 Q4	15,5	8,4	27,1	17,3	25,3	24,8	26,1	22,9
2008	15,5	8,4	27,1	17,3	25,3	24,8	26,1	22,9
2009 Q1	9,6	-0,2	23,7	13,5	21,9	22,7	22,3	20,1
2009 Apr.	7,3	-3,8	24,2	11,1	20,1	21,9	20,4	17,8
2009 Máj	6,4	-6,9	27,9	10,5	18,6	20,8	18,9	16,2
2009 Jún	3,1	-11,3	27,3	7,1	17,2	20,3	17,5	14,0
2009 Q2	3,1	-11,3	27,3	7,1	17,2	20,3	17,5	14,0
2009 Júl	0,1	-14,8	21,3	5,8	15,7	18,1	16,1	12,7
2009 Aug.	-0,1	-15,1	21,4	5,5	14,6	16,9	15,0	11,7
2009 Sep.	-0,5	-15,0	20,8	4,1	13,5	15,9	13,5	11,7
2009 Q3	-0,5	-15,0	20,8	4,1	13,5	15,9	13,5	11,7
2009 Okt.	-1,5	-14,0	18,4	1,1	12,1	14,8	12,1	10,2

Zdroj: NBS.

Poznámka: Všetky údaje sú prepočítané podľa novej metodiky (sú súčtom rezidentov-tuzemsko a rezidentov-ostatné členské štáty eurozóny).

3 CENY A NÁKLADY PRÁCE

TABUĽKA 7 Harmonizovaný index spotrebiteľských cien

(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Spolu			Spolu (percentuálna zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu)								Administratívne ceny ¹⁾	
	Index 2005=100	Spolu (medziročná zmena)	Spolu bez energií a nespracovaných potravín (jadrová inflácia)	Tovary	Služby	Úhrn	Spracované potraviny	Nespracované potraviny	Priemyselné tovary bez energií	Energie	Služby	HICP bez administratívnych cien	Administratívne ceny
váha v % ²⁾	100,0	100,0	76,3	67,7	32,3	100,0	16,2	7,5	27,7	16,3	32,3	76,1	23,9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005	100,0	2,8	1,7	1,7	5,3	-	-	-	-	-	-	0,9	9,3
2006	104,3	4,3	2,1	4,6	3,5	-	-	-	-	-	-	1,5	12,6
2007	106,2	1,9	1,9	1,4	2,9	-	-	-	-	-	-	1,9	2,0
2008	110,4	3,9	3,9	3,5	4,8	-	-	-	-	-	-	3,5	5,4
2008 Q2	110,3	4,0	4,0	3,8	4,4	1,0	1,1	4,2	0,0	1,1	0,8	3,8	4,6
2008 Q3	110,7	4,5	4,2	4,2	5,0	0,4	0,1	-3,4	0,0	1,3	1,4	4,2	5,4
2008 Q4	111,5	3,9	3,9	3,0	5,7	0,6	1,7	-3,1	0,0	0,5	1,6	2,6	7,9
2009 Q1	111,7	2,3	2,9	0,8	5,5	0,2	0,7	1,3	-0,5	-2,0	1,5	1,0	6,4
2009 Q2	111,4	1,1	1,8	-0,9	5,0	-0,3	-2,1	0,3	-0,7	0,6	0,4	-0,5	5,8
2009 Q3	111,2	0,4	1,2	-1,0	4,2	-0,2	-0,6	-5,0	-0,5	0,9	0,7	-1,2	5,4
2009 Máj	111,5	1,1	1,8	-0,8	5,1	0,1	-0,2	1,5	-0,3	0,3	0,0	-0,4	5,8
2009 Jún	111,5	0,7	1,6	-1,3	4,9	0,0	-0,6	-0,4	-0,2	0,7	0,2	-0,9	5,7
2009 Júl	111,3	0,6	1,5	-1,4	4,7	-0,1	0,0	-3,4	-0,1	0,3	0,4	-1,1	6,1
2009 Aug.	111,1	0,5	1,2	-1,4	4,4	-0,2	-0,2	-2,5	-0,2	0,1	0,2	-1,2	6,0
2009 Sep.	111,1	0,0	0,8	-1,6	3,6	-0,1	0,0	-0,3	-0,3	0,0	0,0	-1,2	4,1
2009 Okt.	111,2	-0,1	0,7	-1,8	3,4	0,2	0,7	-1,3	0,3	0,0	0,2	-1,3	3,5
2009 Nov.	111,6	0,0	0,6	-1,4	3,0	0,3	1,4	0,5	-0,1	0,4	0,0	-0,8	2,7

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

1) Počítané na základe spoločnej metodiky ECB.

2) Vztahujúce sa k obdobiu roka 2009.

TABUĽKA 7 Harmonizovaný index spotrebiteľských cien*(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)*

	Tovary						Služby					
	Potraviny (vrátane alkoholu a tabaku)			Priemyselné tovary			Bývanie		Doprava	Pošty a telekomunikácie	Osobné a rekreačné služby	Rôzne
	Spolu	Spracované potraviny	Nespracované potraviny	Úhrn	Priemyselné tovary bez energií	Energie	Nájomné					
váha v % ²⁾	23,7	16,2	7,5	44,0	27,7	16,3	5,8	0,9	4,5	3,8	13,4	4,8
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2005	-0,7	-1,7	1,1	3,1	-0,5	8,2	7,6	5,7	3,4	-1,1	5,6	12,0
2006	2,3	1,4	4,1	6,0	0,6	13,1	5,8	2,4	2,4	-1,1	3,5	6,3
2007	4,1	4,7	3,0	-0,1	-1,1	1,3	2,4	4,0	3,8	-0,3	3,3	4,2
2008	6,4	8,0	3,0	2,0	0,4	4,5	4,7	2,6	4,6	-0,8	5,6	7,2
2008 Q1	6,3	8,5	1,9	1,4	-0,2	3,7	4,3	2,8	4,0	-0,6	4,5	6,1
2008 Q2	7,3	9,0	4,1	1,9	0,5	4,1	4,6	2,3	4,2	-0,8	5,1	7,1
2008 Q3	7,6	8,5	5,6	2,5	0,8	5,1	4,9	2,4	4,1	-0,9	6,0	7,7
2008 Q4	4,3	6,2	0,4	2,2	0,4	5,1	5,1	3,0	6,2	-0,9	6,8	8,0
2009 Q1	2,1	3,6	-1,2	0,1	-0,5	0,9	4,8	5,4	6,3	-0,8	6,2	8,3
2009 Q2	-1,3	0,4	-5,0	-0,6	-1,2	0,4	4,4	5,7	5,7	-0,7	5,8	7,7
2009 Q3	-2,0	-0,6	-6,5	-1,0	-1,6	0,1	4,2	5,1	4,6	1,1	4,2	7,1
2009 Máj	-1,2	0,4	-4,4	-0,7	-1,2	0,2	4,3	5,4	5,6	-0,7	5,9	7,7
2009 Jún	-2,2	0,0	-6,8	-0,7	-1,4	0,5	4,3	6,2	5,4	-0,7	5,5	7,7
2009 Júl	-2,4	-0,1	-7,3	-0,8	-1,5	0,5	4,0	5,8	5,4	1,1	4,9	7,6
2009 Aug.	-2,5	-0,4	-7,0	-0,8	-1,6	0,6	3,9	5,1	4,9	0,9	4,5	7,2
2009 Sep.	-2,0	-0,5	-5,3	-1,4	-1,7	-0,8	3,8	4,7	3,8	1,1	3,1	6,5
2009 Okt.	-2,4	-0,6	-6,2	-1,5	-1,6	-1,1	4,5	5,2	3,1	1,2	2,7	5,8
2009 Nov.	-1,8	-0,2	-5,2	-1,2	-1,7	-0,2	4,3	5,0	1,3	1,2	2,5	5,8

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

1) Počítané na základe spoločnej metodiky ECB.

2) Vztahujúce sa k obdobiu roka 2009.

TABUĽKA 8 Index spotrebitelských cien*(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)*

	Spolu					Spolu (percentuálna zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu)						Čistá inflácia bez pohonných hmôt	Čistá inflácia
	Index 2005=100	Spolu	Jadrová inflácia	Regulované ceny	Príspevok zmeny nepriamych daní	Spolu	Potraviny	Obchodovateľné tovary bez pohonných hmôt	Pohonné hmoty	Trhové služby	Regulované ceny		
váha v %	100	100	77,1	22,9	-	100	14,3	30,2	2,6	30,1	22,9	60,3	62,9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005	100	2,7	1,0	8,2	.	-	-	-	-	-	-	1,5	1,8
2006	104,5	4,5	2,5	10,5	0,2	-	-	-	-	-	-	2,6	2,8
2007	107,4	2,8	2,9	1,7	0,2	-	-	-	-	-	-	3,1	2,6
2008	112,3	4,6	4,6	4,5	0	-	-	-	-	-	-	3,6	3,8
2008 Q1	110,8	4,0	4,3	3,1	0,0	2,0	3,4	0,4	2,7	2,9	2,4	2,8	3,3
2008 Q2	111,8	4,5	4,7	3,9	0,0	0,9	2,6	0,1	3,4	0,9	0,6	3,0	3,5
2008 Q3	112,7	5,1	5,3	4,5	-0,1	0,8	-1,2	0,2	2,1	2,6	0,8	3,9	4,3
2008 Q4	113,8	4,8	4,1	6,4	0,1	1,0	-1,1	-0,2	-13,7	3,2	2,5	4,8	4,2
2009 Q1	114,1	3,0	1,9	5,0	0,3	0,2	0,4	-0,6	-13,8	1,5	1,1	3,6	2,2
2009 Q2	113,9	1,9	0,7	4,7	0,3	-0,1	-1,8	-0,8	4,6	0,6	0,3	3,0	1,7
2009 Q3	114,1	1,2	-0,1	4,5	0,3	0,1	-3,5	-0,5	5,9	1,6	0,6	2,3	1,1
2009 Mar.	113,9	2,5	1,4	4,8	0,3	-0,2	-0,9	-0,6	-0,1	0,0	0,2	3,1	1,7
2009 April	113,8	2,1	0,9	4,9	0,3	-0,1	-1,2	-0,1	1,8	0,0	0,2	3,0	1,7
2009 Máj	113,9	1,9	0,6	4,7	0,3	0,1	0,4	-0,1	1,9	0,1	0,0	2,9	1,6
2009 Jún	114,2	1,8	0,5	4,6	0,3	0,2	-0,8	-0,2	4,8	0,9	0,0	3,1	1,8
2009 Júl	114,2	1,7	0,2	5,1	0,3	0,0	-2,0	-0,2	2,1	0,6	0,4	2,9	1,6
2009 Aug.	114,0	1,3	-0,2	5,0	0,3	-0,1	-1,5	-0,2	0,1	0,4	0,1	2,3	1,2
2009 Sept	114,0	0,6	-0,6	3,5	0,3	0,0	-0,3	-0,2	-0,2	0,2	0,2	1,5	0,5
2009 Okt.	114,2	0,4	-0,8	3,2	0,3	0,1	-0,7	0,1	-0,4	0,2	0,3	1,2	0,4
2009 Nov.	114,5	0,4	-0,5	2,3	0,2	0,3	0,5	0,0	1,8	0,1	0,1	0,9	0,7

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

TABUĽKA 8 Index spotrebiteľských cien*(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)*

	Jadrová inflácia										Regulované ceny		
	Potraviny	Obchodovateľné tovary					Trhové služby	Bývanie	Hotely, kaviarne a reštaurácie	Rozličné	Elektrická energia	Plyn	Teplo
		Obchodovateľné tovary bez pohonných hmôt	Rekreácia a kultúra	Nábytok	Doprava	Pohonné hmoty							
váha v %	14,3	30,2	6,0	5,4	5,4	2,6	30,1	11,3	6,0	8,4	3,9	3,2	4,4
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
2005	-1,2	-2,0	-1,6	-3,5	0,7	6,3	6,0	8,6	3,5	3,0	.	.	.
2006	1,5	-0,8	-0,8	-0,9	-0,2	6,0	6,5	10,6	1,1	3,8	.	.	.
2007	4,0	-0,2	-0,9	-0,1	-5,5	-4,8	6,8	12,7	2,5	2,2	-0,2	1,7	4,7
2008	8,1	0,5	-0,2	-0,1	0,9	6,8	7,3	14,8	5,1	1,6	2,6	-0,2	8,2
2008 Q1	8,7	0,2	-0,3	-0,5	3,6	11,9	5,8	10,8	3,9	2,2	2,6	-0,2	2,8
2008 Q2	10,2	0,5	-0,4	-0,2	3,3	10,6	6,0	11,3	3,9	1,9	2,6	-0,2	4,5
2008 Q3	9,7	0,7	0,1	0,5	3,3	11,3	7,6	14,9	5,4	2,2	2,6	-0,2	7,9
2008 Q4	3,7	0,5	0,0	-0,3	-6,7	-6,6	10,0	22,1	7,1	0,3	2,6	-0,2	17,5
2009 Q1	0,7	-0,6	-1,8	-0,8	-15,7	-21,6	8,4	17,7	6,2	0,5	6,7	0,9	6,3
2009 Q2	-3,5	-1,5	-1,8	-2,0	-16,0	-20,6	8,1	16,3	6,3	0,8	6,7	0,9	4,5
2009 Q3	-5,8	-2,2	-2,9	-3,6	-14,4	-17,6	7,0	14,4	4,8	0,8	6,7	0,9	1,5
2009 Mar.	-0,2	-1,1	-2,0	-1,2	-17,1	-22,0	7,9	16,1	6,3	0,7	6,7	0,9	5,4
2009 April	-2,5	-1,3	-2,0	-1,3	-16,2	-21,0	7,9	15,7	6,4	0,8	6,7	0,9	5,1
2009 Máj	-3,3	-1,4	-1,9	-1,9	-16,4	-21,4	7,9	15,9	6,4	0,9	6,7	0,9	4,2
2009 Jún	-4,8	-1,7	-1,7	-2,7	-15,3	-19,5	8,4	17,5	6,2	0,8	6,7	0,9	4,0
2009 Júl	-5,6	-2,1	-3,1	-3,2	-15,3	-19,2	8,4	17,7	5,9	0,9	6,7	0,9	3,8
2009 Aug.	-6,2	-2,2	-3,0	-3,7	-14,4	-17,8	7,2	14,6	5,6	0,8	6,7	0,9	2,9
2009 Sep.	-5,7	-2,3	-2,7	-3,8	-13,4	-15,9	5,4	11,1	2,8	0,8	6,7	0,9	-2,3
2009 Okt.	-6,4	-2,2	-2,7	-3,9	-11,2	-13,4	4,7	9,4	2,7	0,7	6,7	0,9	-4,6
2009 Nov.	-5,6	-2,2	-2,0	-3,9	-5,9	-3,0	4,0	6,9	2,6	1,5	.	.	.

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

TABUĽKA 9 Ceny výrobcov a nehnuteľností na bývanie

(medziročná zmena v %)

	Priemyselní výrobcovia podľa sekcií a subsekcii aktivít (CPA)						Vodné, stočné ¹⁾	Poľnohospodárske výrobky			Stavebné práce	Stavebné materiály	Nehnuteľnosti na bývanie
	Priemysel spolu	Priemysel export	Priemysel tuzemsko	Ťažba a dobývanie	Priemyselná výroba	Energie		Produkty poľnohospodárstva a rybárstva	Produkty rastlinnej výroby	Produkty živočíšnej výroby			
váhy v %	-	-	100,0	0,2	63,2	37,2	0,1	100,0	-	-	-	-	-
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2005	5,3	6,1	3,8	4,7	1,3	7,4	14,4	-2,4	-10,8	1,4	4,3	4,4	-10,3
2006	5,7	2,7	6,4	23,2	1,5	13,9	11,4	-0,2	1,1	-0,7	3,9	2,9	16,8
2007	-1,2	-4,1	1,8	-2,2	0,2	4,2	-0,1	5,4	24,0	-2,0	4,0	5,6	23,9
2008	2,8	0,3	6,1	16,8	2,0	11,6	5,9	4,1	1,6	5,3	5,6	3,3	22,1
2008 Q3	3,4	1,2	6,6	18,5	2,4	12,1	7,1	8,9	13,2	5,8	6,3	2,6	19,9
2008 Q4	0,2	-4,8	6,7	28,4	-0,6	16,4	7,3	-12,4	-26,1	-0,9	5,7	1,3	6,4
2009 Q1	-5,1	-10,5	2,0	15,7	-4,5	10,3	4,9	-22,9	-40,2	-13,3	4,3	0,4	-4,3
2009 Q2	-7,5	-11,5	-2,2	3,4	-6,7	3,5	4,0	-27,7	-41,6	-22,8	2,8	-5,8	-13,4
2009 Q3	-7,9	-10,6	-4,6	-10,3	-7,2	-1,3	4,3	-31,7	-35,7	-25,2	2,0	-8,5	-14,3
2009 Máj	-8,2	-12,6	-2,4	3,4	-7,0	3,2	4,4	-26,8	-42,2	-22,5	2,7	-6,5	-
2009 Jún	-7,6	-11,0	-3,2	-3,0	-7,2	1,9	3,6	-26,4	-37,8	-22,9	2,9	-6,6	-
2009 Júl	-8,2	-11,5	-4,2	-6,6	-7,3	-0,3	4,1	-34,5	-41,0	-25,1	2,7	-7,6	-
2009 Aug.	-7,9	-10,5	-4,6	-9,8	-7,3	-1,0	4,2	-32,8	-35,5	-27,0	1,9	-8,7	-
2009 Sep.	-7,7	-9,8	-5,2	-14,5	-7,0	-2,5	4,8	-27,7	-30,5	-23,4	1,5	-9,1	-
2009 Okt.	-8,2	-10,0	-5,8	-14,8	-6,8	-4,3	5,0	-22,4	-22,8	-21,9	1,6	-10,0	-

	Priemyselní výrobcovia podľa konečného použitia (MIG)							
	Priemysel spolu	Priemysel export	Priemysel tuzemsko	Produkcia súvisiaca s energetikou	Medzispotreba (okrem energie)	Investičné prostriedky	Predmety dlhodobej spotreby	Predmety krátkodobej spotreby
váhy v %	-	-	100,0	42,4	23,9	17,2	0,8	15,2
	14	15	16	17	18	19	20	21
2005	5,3	6,1	3,8	9,7	2,5	2,0	-4,7	-2,5
2006	5,7	2,7	6,4	15,9	2,0	1,1	-2,7	0,0
2007	-1,2	-4,1	1,8	3,1	2,5	-0,6	-6,0	2,2
2008	2,8	0,3	6,1	12,2	2,5	-2,7	-4,1	3,4
2008 Q3	3,4	1,2	6,7	13,6	3,3	-4,5	-3,1	3,6
2008 Q4	0,2	-4,8	6,7	14,8	1,6	-3,2	-5,1	1,6
2009 Q1	-5,1	-10,5	2,0	6,8	-3,6	-1,4	-0,2	-0,2
2009 Q2	-7,5	-11,5	-2,2	0,1	-8,1	-0,4	-1,1	-1,8
2009 Q3	-7,9	-10,6	-4,6	-4,3	-10,2	0,7	-4,0	-2,5
2009 Máj	-8,2	-12,6	-2,4	-0,3	-8,7	-0,5	-0,9	-1,7
2009 Jún	-7,6	-11,0	-3,2	-1,5	-9,0	-0,1	-1,8	-2,4
2009 Júl	-8,2	-11,5	-4,2	-3,5	-9,4	-0,1	-3,2	-2,5
2009 Aug.	-7,9	-10,5	-4,6	-4,1	-10,5	1,1	-4,2	-2,5
2009 Sep.	-7,7	-9,8	-5,2	-5,2	-10,5	1,1	-4,6	-2,5
2009 Okt.	-8,2	-10,0	-5,8	-6,4	-10,6	0,7	-5,1	-2,5

Zdroj: ŠÚ SR, NBS.

1) Od 1.1.2009 v súlade s NACE Rev. 2.

TABUĽKA 10 Mzdy a produktivita

(ROMR = 100, zmena v %)

	Spolu	Pôdohospodárstvo a rybolov	Priemysel	Stavebníctvo	Obchod, hotely a reštaurácie a doprava	Finančné sprostredkovanie a nehnuteľnosti	Verejná správa, školstvo, zdravotníctvo a ostatné služby
	1	2	3	4	5	6	7
	Jednotkové náklady práce (ULC)						
2005	4,3	7,0	-1,7	-10,5	8,4	17,9	7,2
2006	1,5	-9,9	-4,0	-2,4	6,8	-5,5	6,9
2007	0,1	-0,9	0,1	4,1	0,4	4,8	-5,0
2008	2,5	17,4	6,0	3,9	-7,4	0,5	11,4
2008 Q2	2,1	45,7	-0,6	10,8	-3,2	1,0	5,6
2008 Q3	1,9	11,7	12,2	7,5	-9,3	-4,9	5,7
2008 Q4	5,8	7,7	18,3	-7,6	-10,6	1,5	20,2
2009 Q1	12,6	-23,8	17,5	36,5	25,7	1,2	3,5
2009 Q2	11,1	-11,4	3,3	9,0	11,5	15,4	20,4
2009 Q3	6,0	-34,8	-15,3	-2,2	22,0	22,7	15,7
	Kompenzácie na zamestnanca (b.c.)						
2005	9,7	12,7	7,4	5,5	10,1	7,6	12,5
2006	7,6	8,4	11,1	11,8	1,4	5,4	9,2
2007	8,3	12,0	10,9	4,8	13,2	2,4	3,6
2008	6,0	10,9	9,6	-0,3	-3,2	17,2	8,0
2008 Q2	6,4	13,3	11,2	0,8	-2,7	16,3	7,5
2008 Q3	5,3	12,4	8,8	-1,8	-2,2	15,6	5,7
2008 Q4	5,4	13,2	7,1	1,8	-3,8	18,6	7,7
2009 Q1	6,5	2,5	4,1	11,5	3,9	11,2	8,5
2009 Q2	6,4	7,2	2,4	8,4	3,0	16,4	8,1
2009 Q3	4,8	-4,6	-1,4	1,4	1,9	11,2	13,8
	Produktivita práce (s.c.)						
2005	5,2	-1,3	7,2	7,0	3,5	-5,4	9,0
2006	6,0	20,8	15,9	14,2	-3,5	10,0	2,6
2007	8,2	13,5	11,0	0,7	13,2	-2,0	9,2
2008	3,5	-4,1	4,4	-3,5	4,6	16,7	-2,8
2008 Q2	4,3	-22,2	11,9	-9,1	0,5	15,2	1,8
2008 Q3	3,4	0,6	-3,0	-8,6	7,8	21,5	0,0
2008 Q4	-0,5	5,1	-9,4	10,1	7,6	16,7	-10,4
2009 Q1	-5,4	34,6	-11,4	-18,3	-17,4	9,9	4,8
2009 Q2	-4,3	20,9	-0,8	-0,5	-7,6	0,9	-10,2
2009 Q3	-1,2	46,4	16,3	3,6	-16,5	-9,4	-1,7

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS.

4 REÁLNA EKONOMIKA (HDP, TRH PRÁCE, INDIKÁTORY VÝVOJA)

TABUĽKA 11 Indexy priemyselnej a stavebnej produkcie

(medziročné zmeny v %, ak nie je uvedené inak)

	Priemyselná produkcia podľa ekonomických činností					Priemyselná produkcia podľa MIG ²⁾				Stavebná produkcia
	Priemysel spolu (index, 2005=100)	Priemysel spolu	Priemyselná výroba	Ťažba a dobývanie	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	Medzispotreba	Investičné prostriedky	Spotrebné výrobky		
								Predmety dlhodobej spotreby	Predmety krátkodobej spotreby	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2005	100,0	-2,4	-2,9	-14,4	2,3	-3,4	-2,7	19,4	-1,0	14,6
2006	112,2	12,2	16,6	-3,2	-2,9	6,5	32,6	94,8	20,1	14,9
2007	130,4	16,1	19,6	15,4	-0,4	4,2	47,3	46,2	-2,6	5,8
2008	134,0	2,8	8,0	-10,7	2,6	-1,3	9,9	4,7	1,0	12,0
2008 Q4	122,4	-12,2	-6,7	-9,8	-6,0	-14,9	-18,8	-4,0	-2,4	14,3
2009 Q1	112,3	-18,8	-24,0	-2,2	-9,8	-27,1	-34,5	9,3	-17,6	-13,6
2009 Q2	113,8	-19,9	-24,8	-3,2	-1,0	-23,6	-38,6	3,4	-8,4	-5,9
2009 Q3	119,6	-10,2	-12,3	5,0	-14,2	-6,0	-26,0	8,0	-5,4	-7,9
2009 Máj	108,2	-24,3	-27,0	-4,1	-10,1	-23,0	-40,0	-12,8	-3,5	-3,9
2009 Jún	118,2	-19,8	-23,6	2,0	5,8	-20,2	-30,2	-21,1	-15,8	-0,3
2009 Júl	110,1	-22,9	-25,3	5,1	-13,6	-18,8	-40,3	-1,1	-10,8	-5,5
2009 Aug.	114,8	-7,8	-6,8	0,6	-14,2	-3,0	-16,7	10,9	-8,5	0,1
2009 Sept.	133,8	-5,6	-4,6	9,5	-14,8	4,9	-18,3	9,9	2,3	-16,9
2009 Okt.	142,7	-3,8	-4,1	6,0	-3,2	8,6	-11,4	-9,2	-5,3	-22,0
	Medzimesačné percentuálne zmeny ¹⁾									
2009 Máj	109,8	-5,6	-6,6	-4,1	-4,1	1,3	-2,6	-38,2	-1,0	4,5
2009 Jún	115,9	5,6	6,3	1,1	3,4	5,7	16,3	6,9	-7,4	-2,2
2009 Júl	114,5	-1,2	-1,5	5,3	1,2	2,7	-8,6	12,4	3,4	-2,5
2009 Aug.	127,6	11,4	15,1	-1,9	-4,4	8,8	12,2	12,5	-0,5	2,7
2009 Sept.	134,2	5,2	5,8	3,3	-2,2	5,3	4,4	6,1	5,5	-7,4
2009 Okt.	134,3	0,1	-0,2	-2,4	3,6	0,5	2,7	-5,0	-5,3	-7,3

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS; očistené od vplyvu počtu pracovných dní, sezónne neočistené (ak nie je uvedené inak).

1) Sezónne očistené údaje (očistené od vplyvu počtu pracovných dní - okrem stavebnej produkcie, ktorá je len sezónne očistená).

2) Rozdelenie podľa skupín konečného použitia produkcie (Main Industrial Groupings).

TABUĽKA 12 Tržby*(medziročný rast v %)*

Tržby podľa odvetví

	Priemyselné objednávky		Tržby odvetvia spolu													Registrácie nových osobných a malých úžitkových automobilov	
	(index 2005 = 100)	b. c. ²⁾	Tržby priemysel		Stavebníctvo		Predaj a údržba vozidiel	Veľkoobchod	Maloobchod	Ubytovacie a stravovacie služby		Vybrané trhové služby	Informácie a komunikácia	Doprava a skladovanie	Spolu v tis. ks	Medziročná zmena v %	
			b. c. ²⁾	s. c. ¹⁾	s. c. ¹⁾	b. c. ²⁾				Ubytovanie	Činnosti reštaurácií a pohostinstiev						
																	s. c. ¹⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
2005	100,0	4,3	.	.	9,1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	71,3	5,4	
2006	129,6	29,6	.	.	15,8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	78,6	10,2	
2007	157,8	21,8	.	.	12,5	.	.	.	.	.	.	.	.	.	83,3	6,0	
2008	160,2	1,5	.	3,6	5,9	16,4	.	7,0	13,7	9,1	-2,9	2,4	.	.	96,9	16,4	
2008 Q2	173,6	10,7	.	13,1	15,2	15,7	.	11,1	17,5	7,7	9,3	7,7	.	.	26,5	20,5	
2008 Q3	157,5	1,1	.	4,5	6,7	17,2	.	5,7	15,4	9,8	-3,0	-1,0	.	.	23,4	19,5	
2008 Q4	135,6	-20,2	.	-12,3	-9,6	16,1	.	-4,8	7,3	5,6	-7,2	-3,2	.	.	25,3	5,4	
2009 Q1	112,6	-35,2	-20,8	-25,2	-25,6	-20,8	-17,3	-25,0	-25,1	-10,9	-27,3	-27,4	-1,4	9,4	-14,5	16,2	-25,6
2009 Q2	116,1	-33,1	-22,5	-25,8	-29,0	-8,8	-6,1	-12,3	-29,5	-10,5	-27,9	-30,9	-5,8	9,9	-17,5	32,0	20,9
2009 Q3	131,3	-16,6	-19,1	-16,4	-21,1	-9,0	-7,6	-16,5	-28,7	-9,7	-24,3	-29,1	-9,9	-1,1	-11,9	24,6	5,0
2009 Feb.	108,8	-38,5	-23,9	-29,4	-29,6	-20,3	-16,8	-33,4	-27,8	-14,5	-29,0	-25,9	-3,3	11,1	-10,7	4,5	-39,1
2009 Mar.	125,8	-29,3	-17,0	-17,4	-19,1	-19,1	-16,3	-7,5	-24,2	-11,7	-24,1	-27,6	-0,7	9,5	-16,5	7,7	2,5
2009 Apr.	114,1	-38,4	-23,6	-29,3	-31,1	-11,9	-9,3	-15,3	-28,9	-8,9	-25,9	-29,2	-5,6	10,8	-17,3	10,9	17,1
2009 Máj	112,5	-33,4	-23,3	-26,6	-30,2	-6,2	-3,6	-15,5	-30,2	-12	-30,0	-30,8	-5,0	10,4	-18,5	9,6	17,4
2009 Jún	121,7	-27,0	-20,7	-21,4	-25,6	-8,2	-5,5	-6,2	-29,5	-10,7	-27,7	-32,8	-6,7	8,5	-16,7	11,5	28,1
2009 Júl	117,9	-27,3	-21,4	-22,5	-26,3	-6,5	-4,1	-12,5	-30,4	-10,2	-24,7	-31,4	-8,1	-0,4	-10,8	11,2	20,1
2009 Aug.	126,5	-6,3	-17,3	-11,6	-17,3	-5,9	-4,5	-17,8	-29,5	-9,6	-25,3	-30,5	-11	-0,2	-10,9	7,4	5,4
2009 Sep.	149,6	-14,6	-18,4	-15,1	-19,6	-14,7	-13,4	-19,2	-26,3	-9,2	-22,9	-25,3	-10,5	-2,5	-13,9	6,0	-15,1
2009 Okt.	.	.	-18,1	-11,9	-16,8	-21,1	-19,9	-25,4	-27,8	-10,3	-16,7	-25,4	-9,0	1,1	-16,4	6,0	-36,5

Zdroj: ŠÚ SR, Eurostat, ZAP SR a výpočty NBS.

1) V stálych cenách z decembra 2005. V kvartálnych údajoch jednoduchý priemer indexov rovnakého obdobia minulého roka v stálych cenách za tri prislúchajúce mesiace.

2) V bežných cenách.

3) V stálych cenách z decembra 2000.

TABUĽKA 12 Tržby*(medziročný rast v %)*

Tržby podľa skupín konečného použitia produkcie (Main Industrial Groupings)

	Ťažba a dobývanie, priemyselná výroba			Energetika		Polotovary a investičný majetok			Spotrebné tovary			
	b. c. ¹⁾	Ťažba a dobývanie	Priemyselná výroba	b. c. ¹⁾	Energetika okrem dodávky elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu a dodávky vody	b. c. ¹⁾	Polotovary	Investičný majetok	b. c. ¹⁾	Spotrebné tovary dlhodobej spotreby	Spotrebné tovary krátkodobej spotreby	Spotrebné tovary bez potravín, nápojov a tabaku
		b. c. ¹⁾	b. c. ¹⁾		b. c. ¹⁾		b. c. ¹⁾	b. c. ¹⁾		b. c. ¹⁾	b. c. ¹⁾	b. c. ¹⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2005	9,4	18,3	9,3	9,3	16,0	7,2	13,2	-0,2	15,2	47,8	2,6	25,5
2006	16,4	16,1	16,4	16,9	33,1	14,6	9,5	22,4	19,1	43,8	4,5	26,6
2007	14,4	-1,4	14,7	1,5	-2,1	18,1	8,8	30,8	10,5	27,4	-1,6	16,2
2008	3,7	18,0	3,6	20,9	11,9	2,8	0,5	5,6	4,6	3,6	4,9	3,8
2008 Q2	13,0	27,8	12,9	28,6	13,1	14,7	9,1	21,3	7,2	2,9	11,3	5,9
2008 Q3	4,8	22,1	4,6	22,5	26,9	4,5	3,1	6,2	-0,7	-6,8	4,4	-3,7
2008 Q4	-14,5	8,7	-14,7	4,4	-27,1	-18,5	-17,0	-20,0	1,8	4,4	-2,4	1,9
2009 Q1	-31,7	5,4	-32,0	-7,3	-44,6	-36,0	-33,4	-38,7	-12,7	-7,7	-17,4	-11,1
2009 Q2	-32,2	-10,3	-32,4	-15,2	-31,5	-36,1	-33,9	-38,3	-17,2	-9,4	-24,1	-16,0
2009 Q3	-24,6	-9,6	-24,8	-15,8	-37,1	-26,8	-27,2	-25,8	-12,1	-1,4	-21,0	-9,5
2009 Feb.	-36,1	2,0	-36,4	-9,3	-47,6	-40,1	-35,3	-44,8	-17,9	-15,9	-20,0	-16,8
2009 Mar.	-23,0	-2,1	-23,1	-10,4	-43,0	-27,4	-28,7	-26,0	-1,2	12,5	-14,5	3,5
2009 Apr.	-35,0	-26,2	-35,1	-11,4	-26,6	-42,4	-36,2	-48,5	-8,4	9,4	-24,5	-3,7
2009 Máj	-33,2	0,8	-33,6	-17,6	-33,1	-36,6	-34,2	-39,1	-20,6	-15,7	-24,6	-19,9
2009 Jún	-28,4	-5,6	-28,6	-16,6	-34,8	-29,3	-31,2	-27,4	-22,5	-21,9	-23,1	-24,3
2009 Júl	-31,2	-8,4	-31,4	-16,1	-44,2	-34,1	-30,4	-37,9	-13,3	-0,3	-21,0	-11,0
2009 Aug.	-20,8	-13,4	-20,8	-13,7	-33,7	-22,4	-27,8	-15,2	-10,3	1,7	-20,6	-6,5
2009 Sep.	-22,0	-7,0	-22,2	-17,6	-33,5	-23,8	-23,5	-24,2	-12,8	-5,6	-21,2	-10,8
2009 Okt.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Zdroj: ŠÚ SR, Eurostat a výpočty NBS.

1) V bežných cenách.

TABUĽKA 13 Priemerná nominálna mzda

(ROMR = 100, zmena v %)

	Mzdy ¹⁾													
	Spolu		Pôdohospodárstvo a rybolov	Priemysel	Stavebníctvo	Veľkoobchod a maloobchod a opravárenské činnosti	Hotely a reštaurácie	Doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	Finančné sprostredkovanie	Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné služby	Verejná správa, obrana a sociálne zabezpečenie	Školstvo	Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	Ostatné verejné, sociálne a osobné služby
	EUR	ROMR = 100												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2005	573,4	9,2	7,8	7,2	6,0	8,3	7,6	8,5	5,7	9,4	9,4	10,3	8,4	8,4
2006	622,8	8,0	8,6	6,8	5,0	7,4	6,7	6,5	9,6	10,3	10,3	8,5	8,5	6,2
2007	668,7	7,2	10,3	6,4	6,9	6,4	6,2	8,9	6,7	5,7	6,8	7,7	15,6	9,0
2008	723,0	8,1	8,9	6,9	7,7	9,8	2,9	5,4	3,6	9,2	8,8	8,5	11,9	9,5
2008 Q2	712,3	9,5	11,8	8,7	7,3	10,6	2,5	3,9	0,7	13,2	9,9	10,8	14,1	10,6
2008 Q3	704,6	8,8	11,2	7,8	8,6	10,9	2,6	6,8	5,2	7,4	12,0	6,0	9,5	9,2
2008 Q4	796,4	4,6	3,9	3,5	7,2	9,0	2,6	2,6	1,5	3,6	2,5	6,1	7,7	8,6

	EUR	ROMR = 100	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	Priemysel	Stavebníctvo	Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	Doprava a skladovanie	Ubytovacie a stravovacie služby	Informácie a komunikácie	Finančné a poisťovnícke činnosti	Činnosti v oblasti nehnuteľností	Odborné, vedecké a technické činnosti	Administratívne a podporné služby	Verejná správa, obrana a sociálne zabezpečenie	Vzdelávanie	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	Umenie, zábava a rekreácia	Ostatné činnosti
2009 Q1 ²⁾	710,5	4,7	-1,1	3,0	2,7	1,2	3,7	-8,5	3,9	-2,3	-6,0	9,1	7,9	11,0	7,8	6,7	8,0	7,4
2009 Q2	732,5	2,8	4,9	1,5	2,2	4,4	1,1	-6,7	3,5	3,8	-1,9	4,6	7,1	4,2	7,5	4,9	5,1	6,7
2009 Q3	722,5	2,5	-0,3	1,6	0,5	-3,0	-1,4	-4,3	0,4	-0,1	-6,1	3,7	10,6	4,1	6,8	5,6	9,0	6,2

	EUR	Priemysel	Stavebníctvo	Predaj a oprava motorových vozidiel	Veľkoobchod	Maloobchod	Ubytovanie	Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	Doprava a skladovanie	Informácie a komunikácia	Vybrané trhové služby
2009 Mar. ²⁾	682,6	2,9	1,4	3,8	-1,8	3,0	7,3	2,9	-1,2	8,5	6,2
2009 Apr.	682,4	2,5	5,1	1,9	1,7	4,2	8,9	6,5	3,6	3,2	6,5
2009 Máj	684,3	-0,7	0,2	-0,6	1,9	3,6	6,6	0,8	-0,1	5,7	5,8
2009 Jún	709,3	2,9	1,2	0,8	1,1	3,3	2,1	2,6	1,4	-0,9	6,3
2009 Júl	701,0	0,9	3,5	-3,4	0,0	2,9	-0,2	1,7	1,1	1,4	15,3
2009 Aug.t	676,8	2,2	0,0	-2,4	0,9	3,9	0,1	2,4	-0,4	1,3	3,0
2009 Sep.	689,7	1,8	-2,7	-3,1	2,6	5,6	1,4	1,7	0,9	1,5	3,7
2009 Okt.	690,4	0,9	-4,5	-2,2	-7,0	0,7	-0,5	1,6	-2,9	-2,9	6,0

Zdroj: ŠÚ SR.

1) Štatistické výkazníctvo.

2) ŠÚ SR od roku 2009 prešiel na novú klasifikáciu ekonomických činností SK NACE.

TABUĽKA 14 Konjunkturálne prieskumy

(percentuálne saldá¹⁾, pokiaľ nie je uvedené inak; sezónne očistené dáta)

	Indikátor ekonomického sentimentu ²⁾ (dlhodobý priemer = 100)	Priemysel				Využitie výrobných kapacít ³⁾ (v %)	Indikátor spotrebiteľskej dôvery				
		Indikátor dôvery v priemysle					Spolu ⁴⁾	Finančná situácia domácností (nasledujúcich 12 mesiacov)	Predpokladaný vývoj ekonomiky (nasledujúcich 12 mesiacov)	Očakávaná nezamestnanosť (nasledujúcich 12 mesiacov)	Predpokladaný vývoj úspor domácností (nasledujúcich 12 mesiacov)
		Spolu ⁴⁾	Súčasná úroveň dopytu	Súčasná zásoby hotových výrobkov	Očakávaná priemyselná produkcia						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2005	101,7	5,5	-6,2	2,2	24,8	78,8	-13,5	-10,9	-8,9	-1,0	-35,4
2006	110,4	9,0	-1,8	0,9	29,6	74,4	-9,8	-6,1	-6,1	-3,6	-30,5
2007	111,5	14,2	4,7	-4,1	33,8	74,0	-0,2	1,1	6,8	-13,1	-21,7
2008	90,9	-4,2	-11,7	3,6	2,8	69,3	-12,7	-13,6	-12,4	-0,2	-25,0
2008 Q3	95,0	0,0	-7,0	4,0	10,0	70,2	-10,1	-15,0	-9,0	-9,0	-25,0
2008 Q4	72,6	-20,8	-33,0	10,0	-19,0	61,1	-22,2	-15,0	-21,0	27,0	-26,0
2009 Q1	57,4	-30,1	-45,1	17,6	-27,8	52,1	-40,9	-21,5	-43,7	68,8	-29,5
2009 Q2	49,3	-25,8	-52,5	15,1	-9,8	51,4	-39,0	-21,0	-48,0	56,1	-30,9
2009 Q3	61,8	-11,5	-46,2	6,4	17,9	55,4	-31,7	-16,2	-38,5	43,4	-29,0
2009 Mar.	49,5	-31,0	-46,6	19,6	-27,0	-	-45,4	-24,9	-50,9	76,5	-29,1
2009 Apr.	45,9	-30,9	-50,6	17,0	-25,2	50,9	-44,3	-27,3	-53,5	63,0	-33,3
2009 Máj	46,5	-29,9	-52,2	9,5	-28,0	-	-36,8	-18,3	-44,6	54,7	-29,4
2009 Jún	55,4	-16,5	-54,7	18,8	23,9	-	-36,0	-17,5	-45,8	50,7	-30,1
2009 Júl	58,2	-9,9	-46,9	7,2	24,2	51,9	-34,7	-18,5	-45,2	46,4	-28,9
2009 Aug.	60,8	-11,4	-47,2	6,1	19,0	-	-34,3	-18,2	-42,1	47,7	-29,2
2009 Sept.	66,4	-13,3	-44,5	5,9	10,5	-	-26,2	-11,8	-28,3	36,1	-28,8
2009 Okt.	70,7	-8,7	-37,5	4,7	16,2	58,8	-30,9	-14,0	-32,5	46,9	-29,9
2009 Nov.	73,5	-5,6	-37,4	3,0	23,4	-	-31,5	-16,2	-32,4	47,2	-30,1

Zdroj: Európska komisia.

1) Rozdiel v percentách respondentov odpovedajúcich pozitívne a negatívne.

2) Indikátor ekonomického sentimentu sa skladá z indikátora dôvery v priemysle, službách, u spotrebiteľov, stavebníctve a maloobchode. Indikátor dôvery v priemysle má váhu 40 %, indikátor dôvery v službách 30 %, indikátor spotrebiteľskej dôvery 20 %, indikátor dôvery v stavebníctve 5 % a indikátor dôvery v maloobchode 5 %. Hodnoty ekonomického sentimentu nad (pod) 100 vyjadrujú nad (pod) priemer (pod priemer) ekonomického sentimentu za obdobie 1993 – 2009.

3) Údaje sa zhromažďujú v januári, apríli, júli a októbri. Štvrťročné hodnoty sú priemerom dvoch po sebe idúcich prieskumov. Ročné dáta sú vypočítané zo štvrťročných priemerov.

4) Indikátory dôvery sú vypočítané ako priemery jednotlivých komponentov, zásoby (č. 4 a 17) a nezamestnanosť (č. 10) sú vo výpočtoch použité s opačným znamienkom.

TABUĽKA 14 Konjunkturálne prieskumy*(percentuálne saldá¹⁾, pokiaľ nie je uvedené inak; sezónne očistené dáta)*

	Indikátor dôvery v stavebníctve			Indikátor dôvery v maloobchode				Indikátor dôvery v službách			
	Spolu ⁴⁾	Súčasná úroveň dopytu	Očakávaný počet zamestnancov	Spolu ⁴⁾	Trend podnikateľskej situácie	Zásoby tovarov	Očakávaná podnikateľská situácia	Spolu ⁴⁾	Trend podnikateľskej situácie	Súčasná úroveň dopytu	Očakávaný dopyt
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2005	-10,1	-24,6	4,5	14,6	14,8	5,1	34,2	33,6	24,6	33,7	42,5
2006	-1,6	-15,8	12,6	22,5	30,5	-2,7	34,2	43,5	40,1	43,9	46,7
2007	-4,8	-20,5	10,8	20,5	33,4	5,9	34,2	34,9	29,2	32,2	43,1
2008	-6,6	-23,8	10,6	20,0	32,7	7,2	34,5	19,0	10,6	20,1	26,2
2008 Q3	-4,5	-22,0	13,0	21,3	32,0	7,0	39,0	21,6	10,0	22,0	32,0
2008 Q4	-10,1	-29,0	9,0	10,8	18,0	12,0	26,0	5,3	1,0	9,0	7,0
2009 Q1	-25,4	-32,9	-17,9	-6,9	3,6	19,0	-5,4	-2,2	-2,7	2,5	-6,5
2009 Q2	-50,4	-57,9	-43,0	-21,3	-22,8	18,4	-22,7	-21,1	-27,9	-22,6	-12,8
2009 Q3	-52,1	-66,1	-38,1	-17,4	-27,8	13,1	-11,2	-15,0	-23,2	-13,4	-8,4
2009 Mar.	-36,1	-39,4	-32,8	-22,8	-16,3	17,3	-34,8	-12,4	-12,7	-6,2	-18,5
2009 Apr.	-48,2	-52,8	-43,7	-22,5	-22,7	18,2	-26,6	-19,8	-28,7	-21,7	-8,9
2009 Máj	-50,2	-59,2	-41,1	-20,5	-19,5	20,3	-21,7	-24,0	-28,3	-30,1	-13,5
2009 Jún	-52,9	-61,6	-44,2	-20,9	-26,3	16,8	-19,8	-19,6	-26,8	-16,1	-16,0
2009 Júl	-52,8	-63,7	-41,9	-22,7	-32,4	12,5	-23,0	-21,9	-27,8	-27,1	-10,8
2009 Aug.	-51,3	-66,7	-35,9	-14,8	-27,3	11,8	-5,3	-16,3	-24,3	-11,0	-13,6
2009 Sep.	-52,2	-67,8	-36,6	-14,7	-23,7	15,0	-5,3	-6,8	-17,4	-2,1	-0,8
2009 Okt.	-47,7	-65,2	-30,1	-11,8	-19,5	15,0	-0,9	-1,1	-9,5	1,8	4,3
2009 Nov.	-45,0	-64,9	-25,0	-15,0	-31,7	11,5	-1,8	1,8	-5,8	6,1	5,2

Zdroj: Európska komisia.

1) Rozdiel v percentách respondentov odpovedajúcich pozitívne a negatívne.

2) Indikátor ekonomického sentimentu sa skladá z indikátora dôvery v priemysle, službách, u spotrebiteľov, stavebníctve a maloobchode. Indikátor dôvery v priemysle má váhu 40 %, indikátor dôvery v službách 30 %, indikátor spotrebiteľskej dôvery 20 %, indikátor dôvery v stavebníctve 5 % a indikátor dôvery v maloobchode 5 %. Hodnoty ekonomického sentimentu nad (pod)100 vyjadrujú nad (pod) priemer (pod priemer) ekonomického sentimentu za obdobie 1993 – 2009.

3) Údaje sa zhromažďujú v januári, apríli, júli a októbri. Štvrťročné hodnoty sú priemerom dvoch po sebe idúcich prieskumov. Ročné dáta sú vypočítané zo štvrťročných priemerov.

4) Indikátory dôvery sú vypočítané ako priemery jednotlivých komponentov, zásoby (č. 4 a 17) a nezamestnanosť (č. 10) sú vo výpočtoch použité s opačným znamienkom.

TABUĽKA 15 Zamestnanosť a nezamestnanosť

(ROMR = 100, zmena v %)

	Zamestnanosť ¹⁾										Miera nezamestnanosti v %
	Spolu		Počet zamestnancov	Samozamestnávateľa	Pôdohospodárstvo a rybolov	Priemysel	Stavebníctvo	Obchod, hotely a reštaurácie a doprava	Finančné sprostredkovanie a nehnuteľnosti	Verejná správa, školstvo, zdravotníctvo a ostatné služby	
	tisíc osôb	ROMR = 100									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
2005	2 084,0	1,4	0,6	7,0	-1,9	-1,1	2,6	3,6	8,8	-0,8	16,2
2006	2 131,8	2,3	2,3	2,1	-7,2	1,2	4,9	5,3	4,2	0,4	13,3
2007	2 177,0	2,1	1,9	3,8	-6,5	2,4	7,1	5,1	-1,5	-0,2	11,0
2008	2 237,1	2,8	2,0	7,6	0,8	1,6	7,8	5,1	4,8	-1,0	9,6
2008 Q2	2 226,9	2,9	2,2	7,4	1,4	2,6	6,4	6,3	2,9	-1,9	10,1
2008 Q3	2 262,6	3,2	2,4	8,7	1,0	1,7	9,1	4,4	8,2	-0,2	9,0
2008 Q4	2 251,0	2,1	1,4	6,8	-0,1	-1,2	9,6	4,1	4,8	0,0	8,7
2009 Q1	2 199,9	-0,4	-1,9	9,7	-14,9	-8,0	7,6	2,6	5,3	1,9	10,5
2009 Q2	2 197,9	-1,3	-3,5	13,0	-8,5	-12,3	8,7	0,3	7,5	3,3	11,3
2009 Q3	2 178,3	-3,7	-5,7	8,2	-13,1	-14,0	1,3	0,0	0,6	1,1	12,5
2009 Mar. ²⁾	1 322,0	-	-	-	-	-13,3	5,1	-5,4	-	-	10,3
2009 Apr.	1 302,6	-	-	-	-	-14,3	4,0	-5,8	-	-	10,9
2009 Máj	1 284,9	-	-	-	-	-16,0	3,2	-7,1	-	-	11,4
2009 Jún	1 274,6	-	-	-	-	-17,2	2,5	-7,9	-	-	11,8
2009 Júl	1 261,2	-	-	-	-	-17,6	1,8	-9,6	-	-	12,1
2009 Aug.	1 257,5	-	-	-	-	-17,9	1,2	-10,2	-	-	12,1
2009 Sep.	1 249,0	-	-	-	-	-18,1	-0,2	-9,9	-	-	12,5
2009 Okt.	1 246,0	-	-	-	-	-17,9	-0,8	-9,8	-	-	12,4

Zdroj: ŠÚ SR.

1) ESA 95.

2) Mesačné údaje do roku 2009 sú podľa NACE, všetky ostatné údaje sú podľa OKEČ.

TABUĽKA 16 HDP – dopytová strana

	Spolu		Domáci dopyt					Zahraničná bilancia			
	Spolu	Konečná spotreba domácností	Konečná spotreba neziskových inštitúcií	Konečná spotreba verejnej správy	Tvorba hrubého fixného kapitálu	Zmena stavu zásob a cenností	Saldo	Vývoz tovarov a služieb	Dovoz tovarov a služieb	Štatistická diskrepancia	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bežné ceny (mld. EUR)											
2005	49,28	51,54	27,75	0,52	9,04	13,09	1,15	-2,26	37,60	39,86	0,00
2006	55,05	57,22	30,82	0,59	10,41	14,59	0,82	-2,18	46,47	48,65	0,00
2007	61,55	62,19	33,86	0,60	10,64	16,10	1,00	-0,64	53,37	54,02	0,00
2008	67,22	68,73	37,55	0,63	11,69	16,72	2,14	-1,51	55,81	57,33	0,00
2008 Q1	15,77	15,95	9,04	0,15	2,41	3,54	0,81	-0,18	14,18	14,36	0,00
2008 Q2	16,85	17,17	9,18	0,16	2,77	4,45	0,61	-0,32	14,62	14,95	0,00
2008 Q3	17,59	17,85	9,60	0,16	2,80	4,42	0,87	-0,26	13,84	14,10	0,00
2008 Q4	17,02	17,76	9,74	0,16	3,71	4,30	-0,15	-0,75	13,17	13,92	0,00
2009 Q1	14,66	15,22	9,25	0,16	2,54	3,40	-0,13	-0,65	10,05	10,69	0,08
2009 Q2	15,59	15,63	9,30	0,16	3,06	3,68	-0,56	0,14	10,78	10,64	-0,18
2009 Q3	16,59	16,31	9,56	0,16	2,86	3,91	-0,19	0,40	11,18	10,78	-0,12
Podiel na HDP (%)											
2008	100,0	102,3	55,9	0,9	17,4	24,9	3,2	-2,3	83,0	85,3	0,0
Stále ceny vypočítané reťazím objemov											
Medziročné zmeny (%)											
2005	6,7	8,6	6,5	3,4	3,9	17,5	-	-	10,0	12,4	-
2006	8,5	6,6	5,9	9,1	9,7	9,3	-	-	21,0	17,8	-
2007	10,6	6,4	7,1	-1,3	0,1	9,1	-	-	14,3	9,2	-
2008	6,2	6,0	6,1	1,6	5,3	1,8	-	-	3,2	3,1	-
2008 Q1	9,7	9,5	7,6	2,3	1,0	6,5	-	-	10,8	10,6	-
2008 Q2	7,3	7,2	6,4	0,5	10,3	9,5	-	-	8,2	8,0	-
2008 Q3	6,8	7,3	6,1	0,9	6,1	0,6	-	-	2,9	3,6	-
2008 Q4	1,6	1,1	4,5	2,5	4,0	-7,2	-	-	-7,6	-7,8	-
2009 Q1	-5,7	-3,9	-0,9	-1,7	1,3	-3,9	-	-	-25,2	-22,3	-
2009 Q2	-5,5	-6,7	0,5	-1,9	6,9	-17,7	-	-	-20,3	-22,2	-
2009 Q3	-4,8	-6,2	-0,3	-1,5	-0,8	-11,4	.	.	-15,0	-17,0	-
Medzikvartálne zmeny (% sezónne očistené)											
2008 Q1	-2,2	0,8	1,8	0,2	1,7	0,9	-	-	2,0	2,6	-
2008 Q2	1,7	1,1	0,8	-1,8	1,3	1,4	-	-	-4,9	-4,2	-
2008 Q3	1,2	0,5	1,6	0,4	2,0	-4,1	-	-	-1,3	-1,9	-
2008 Q4	1,2	-2,3	0,8	3,3	-0,4	-4,1	-	-	-3,7	-4,5	-
2009 Q1	-8,6	-2,4	-3,9	-5,0	-0,4	-2,3	-	-	-17,7	-14,3	-
2009 Q2	1,1	-2,4	1,7	0,2	3,9	-5,2	-	-	3,6	-1,1	-
2009 Q3	1,6	0,0	1,1	0,1	-2,9	-2,0	.	.	2,9	1,9	-

Zdroj: ŠÚ SR.

TABUĽKA 17 HDP – ponuková strana

	Pridaná hodnota							Čisté dane z produktov
	Spolu	Pôdohospodárstvo a rybolov	Priemysel	Stavebníctvo	Obchod, hotely a reštaurácie a doprava	Finančné sprostredkovanie a nehnuteľnosti	Verejná správa, školský, zdravotníctvo a ostatné služby	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Bežné ceny (mld. EUR)							
2006	49,7	1,8	15,6	3,8	11,9	8,7	7,9	5,4
2007	55,5	2,0	17,2	4,3	13,8	9,5	8,8	6,1
2008	61,0	1,9	18,2	5,0	15,8	11,3	8,9	6,2
2008 Q1	14,42	0,44	4,91	1,00	3,55	2,59	1,93	1,34
2008 Q2	15,34	0,32	4,87	1,09	4,14	2,57	2,34	1,51
2008 Q3	15,90	0,69	4,41	1,29	4,30	3,11	2,10	1,69
2008 Q4	15,36	0,44	3,95	1,66	3,82	3,00	2,49	1,66
2009 Q1	13,28	0,34	3,58	0,90	3,12	3,20	2,14	1,38
2009 Q2	14,26	0,29	3,67	1,19	3,80	3,10	2,22	1,32
2009 Q3	15,07	0,51	3,87	1,41	3,71	3,14	2,44	1,51
	Podiel na HDP (%)							
2008	90,8	2,8	27,0	7,5	23,5	16,8	13,2	9,2
	Stále ceny vypočítané reťazením objemov							
	Medziročné zmeny (%)							
2005	5,9	-3,3	6,0	9,3	7,5	2,8	7,5	13,2
2006	10,1	12,3	17,3	20,2	0,6	14,4	2,9	-4,4
2007	10,7	7,4	12,1	7,0	14,7	6,4	9,4	9,2
2008	6,9	-2,6	7,0	5,6	13,2	11,1	-4,8	-0,5
2008 Q1	10,7	0,8	23,7	-0,2	11,6	6,0	-5,0	0,0
2008 Q2	7,9	-21,5	16,5	-2,5	10,1	7,2	-0,9	1,7
2008 Q3	7,1	1,1	0,0	0,7	15,9	18,4	-1,0	3,9
2008 Q4	2,6	4,3	-9,1	20,6	15,3	12,0	-11,3	-6,2
2009 Q1	-7,0	14,5	-18,6	-12,1	-15,2	15,7	6,8	8,8
2009 Q2	-5,1	10,5	-13,1	8,1	-7,3	8,5	-7,3	-9,9
2009 Q3	-4,6	27,3	0,0	5,0	-16,5	-8,8	-0,5	-6,9

Zdroj: ŠÚ SR.

5 VEREJNÉ FINANCIÉ

TABUĽKA 18 Štátny rozpočet

(kumulatívny v mil. EUR, ak nie je uvedené inak)

	Saldo ŠR														
	Príjmy spolu												Výdavky spolu		
	Daňové príjmy								Nedaňové príjmy	Granty a transfery	Zahranicné transfery	Výdavky			
			Daň z príjmu fyzických osôb	Daň z príjmu právnických osôb	Zrážková daň	Daň z pridanej hodnoty	Spotrebné dane	Ostatné dane				Bežné výdavky	Kapitálové výdavky		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2005	-1 124,8	8 587,1	7 388,8	92,7	1 396,4	128,0	4 063,8	1 659,3	48,6	700,8	497,5	460,4	9 711,9	8 667,3	1 044,6
2006	-1 051,5	9 691,9	7 842,8	85,8	1 568,7	161,3	4 264,1	1 730,9	32,0	647,0	1 202,0	677,8	10 743,4	9 388,9	1 354,5
2007	-781,0	10 695,7	8 572,0	109,8	1 739,9	189,0	4 513,6	1 981,4	38,3	781,6	1 342,1	847,4	11 476,7	9 857,1	1 621,0
2008	-703,8	11 352,3	9 022,1	119,5	2 121,1	206,0	4 633,9	1 905,3	36,3	873,9	1 455,6	837,3	12 056,1	10 449,4	1 606,7
2007 Q4	-781,0	10 695,7	8 572,0	109,8	1 739,9	189,0	4 513,6	1 981,4	38,3	781,6	1 342,1	847,4	11 476,7	9 857,1	1 621,0
2008 Q1	113,7	2 687,6	2 209,6	-1,1	645,5	58,3	930,4	566,6	9,9	164,0	314,0	310,1	2 573,9	2 437,4	136,5
2008 Q2	-136,5	5 185,2	4 269,8	-26,2	1 120,2	105,3	2 099,3	951,7	19,5	366,3	548,9	537,9	5 321,7	4 890,1	431,6
2008 Q3	142,7	8 029,6	6 466,2	3,3	1 646,4	154,0	3 239,7	1 397,5	25,3	582,1	978,9	659,1	7 886,9	7 710,1	776,8
2008 Q4	-703,8	11 352,3	9 022,1	119,5	2 121,1	206,0	4 633,9	1 905,3	36,3	873,9	1 455,6	837,3	12 056,1	10 449,4	1 606,7
2008 Okt.	262,3	9 125,1	7 422,2	16,6	1 805,7	169,2	3 823,9	1 576,7	30,1	677,1	1 004,6	671,0	8 862,8	7 943,3	919,5
2008 Nov.	318,7	10 193,8	8 099,3	19,9	1 905,3	190,0	4 212,3	1 736,1	35,4	756,7	1 338,3	740,2	9 875,1	8 799,7	1 075,4
2008 Dec.	-703,8	11 352,3	9 022,1	119,5	2 121,1	206,0	4 633,9	1 905,3	36,3	873,9	1 455,6	837,3	12 056,1	10 449,4	1 606,7
2009 Jan.	100,3	706,7	662,2	-60,0	66,1	33,6	365,9	253,8	2,8	44,1	0,3	0,0	606,4	602,9	3,5
2009 Feb.	-185,1	1 411,0	1 167,4	-69,7	198,7	43,9	399,0	589,5	6,0	83,8	159,8	158,6	1 596,1	1 565,8	30,3
2009 Mar.	-204,6	2 410,7	1 979,3	-4,4	663,2	55,2	574,8	682,3	8,2	118,9	312,5	310,1	2 615,3	2 496,2	129,1
2009 Apr.	-347,4	3 326,4	2 629,6	-129,2	855,0	70,5	1 037,1	785,4	10,8	316,6	380,2	373,3	3 673,8	3 436,5	237,3
2009 Máj	-831,6	3 945,5	3 112,6	-133,4	943,0	80,9	1 315,9	893,1	13,1	367,3	465,6	454,8	4 777,1	4 426,8	350,3
2009 Jún	-1 108,4	4 605,0	3 700,3	-81,6	1 165,3	91,1	1 508,8	1 001,3	15,4	419,9	484,8	469,7	5 713,4	5 261,7	451,7
2009 Júl	-914,4	5 799,5	4 499,9	-61,5	1 368,4	101,6	1 956,2	1 117,9	17,3	483,3	816,3	493,8	6 713,9	6 043,4	670,5
2009 Aug.	-1 206,3	6 441,1	5 049,7	-71,8	1 488,8	109,8	2 250,2	1 253,2	19,5	542,7	848,7	537,7	7 647,4	6 793,0	854,4
2009 Sep.	-1 360,2	7 247,9	5 717,3	-57,1	1 627,7	119,3	2 621,8	1 383,9	21,7	591,8	938,8	604,9	8 608,1	7 572,7	1 035,4
2009 Okt.	-1 537,2	8 210,3	6 512,2	-46,2	1 770,4	129,7	3 116,1	1 518,2	24,0	648,0	1 050,1	700,3	9 747,5	8 435,5	1 312,0
2009 Nov.	-1 576,2	9 260,8	7 215,7	-45,7	1 919,5	143,5	3 489,4	1 682,3	26,7	696,0	1 349,1	760,0	10 837,0	9 308,3	1 528,7

Zdroj: MF SR a výpočty NBS.

TABUĽKA 18 Štátny rozpočet

(kumulatívny v mil. EUR, ak nie je uvedené inak)

(medziročný rast v %)

	Saldo ŠR												Výdavky spolu		
	Príjmy spolu									Nedaňové príjmy	Granty a transfery	Zahraniczne transfery			
	16	17	Daňové príjmy		Zrážková daň	Daň z pridanej hodnoty	Spotrebné dane	Ostatné dane	24				25	26	27
			18	19						20	21	22			
2006	-6,5	12,9	6,1	-7,4	12,3	26,0	4,9	4,3	-34,2	-7,7	141,6	47,2	10,6	8,3	29,7
2007	-25,7	10,4	9,3	28,0	10,9	17,2	5,9	14,5	19,7	20,8	11,7	25,0	6,8	5,0	19,7
2008	-9,9	6,1	5,3	8,8	21,9	9,0	2,7	-3,8	-5,2	11,8	8,5	-1,2	5,0	6,0	-0,9
2007 Q4	-25,7	10,4	9,3	28,0	10,9	17,2	5,9	14,5	19,7	20,8	11,7	25,0	6,8	5,0	19,7
2008 Q1	-128,8	15,3	16,4	-84,5	44,1	0,2	-5,5	39,0	33,8	16,2	7,6	10,4	-5,6	-3,5	-31,9
2008 Q2	-62,6	7,1	4,6	47,2	9,9	3,2	0,1	10,0	17,5	9,6	29,1	32,8	2,2	3,8	-13,0
2008 Q3	-799,6	5,8	6,6	-68,1	19,2	4,1	3,1	2,8	-2,3	10,0	-1,3	36,5	3,7	13,7	-5,9
2008 Q4	-9,9	6,1	5,3	8,8	21,9	9,0	2,7	-3,8	-5,2	11,8	8,5	-1,2	5,0	6,0	-0,9
2008 Okt.	14,7	4,5	6,5	-34,4	18,6	4,7	3,7	2,3	0,0	12,7	-13,6	4,3	4,2	5,1	-2,9
2008 Nov.	76,2	5,8	4,0	-34,7	19,1	7,8	0,9	-1,9	5,0	-20,0	10,9	8,7	4,4	5,7	-4,9
2008 Dec.	-9,9	6,1	5,3	8,8	21,9	9,0	2,7	-3,8	-5,2	11,8	8,5	-1,2	5,0	6,0	-0,9
2009 Jan.	-76,8	-39,2	-39,8	190,9	-35,5	13,5	-42,6	-27,2	-17,6	-26,5	-72,7	-100,0	-16,8	-16,7	-12,5
2009 Feb.	-458,7	-17,5	-18,9	32,3	0,5	-2,4	-49,1	28,4	-11,8	-30,7	6,3	6,6	-3,8	-1,9	-52,4
2009 Mar.	-279,9	-10,3	-10,4	300,0	2,7	-5,3	-38,2	20,4	-17,2	-27,5	-0,5	0,0	1,6	2,4	-5,4
2009 Apr.	-234,9	-11,7	-15,9	142,9	-0,5	-10,6	-33,0	15,6	-18,8	30,4	-4,1	-4,5	4,7	4,5	8,7
2009 Máj	708,9	-10,8	-13,8	46,0	0,2	-12,9	-28,5	10,0	-20,1	17,3	-6,8	-7,1	5,5	5,7	3,2
2009 Jún	712,0	-11,2	-13,3	211,5	4,0	-13,5	-28,1	5,2	-21,0	14,6	-11,7	-12,7	7,4	7,6	4,7
2009 Júl	4 404,4	-6,4	0,2	485,7	12,7	-17,6	-9,9	15,4	-22,4	4,0	39,7	-13,7	7,9	6,6	21,5
2009 Aug.	-812,5	-10,5	-11,7	412,9	3,3	-20,1	-21,8	0,4	-21,7	2,2	-10,3	-14,5	8,9	6,4	34,1
2009 Sep.	-1053,2	-9,7	-11,6	-1 830,3	-1,1	-22,5	-19,1	-1,0	-14,2	1,7	-4,1	-8,2	9,1	-1,8	33,3
2009 Okt.	-686,0	-10,0	-12,3	-378,3	-2,0	-23,3	-18,5	-3,7	-20,3	-4,3	4,5	4,4	10,0	6,2	42,7
2009 Nov.	-594,6	-9,2	-10,9	-329,6	0,7	-24,5	-17,2	-3,1	-24,6	-8,0	0,8	2,7	9,7	5,8	42,2

Zdroj: MFSR a výpočty NBS.

6 PLATOBNÁ BILANCIA

TABUĽKA 19 Platobná bilancia

(mil. EUR, ak nie je uvedené inak)

	Tovary			Služby			Výnosy	Bežné transfery	Bežný účet	Kapitálový účet	Priame investície	Portfóliové investície	Ostatné investície	Finančný účet
	Vývoz	Dovoz	Saldo	Vývoz	Dovoz	Saldo								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2005	32 864	35 320	-2 456	4 538	4 208	330	-2 075	16	-4 186	-19	2 347	-1 038	4 916	6 224
2006	40 924	43 422	-2 498	5 332	4 587	745	-2 446	-54	-4 252	-40	4 122	1 441	-4 073	1 490
2007	47 160	47 870	-710	5 755	5 320	435	-2 634	-368	-3 277	377	2 363	-536	3 961	5 788
2008	49 544	50 257	-714	6 001	6 488	-487	-2 295	-893	-4 390	806	2 113	1 579	1 371	5 063
2007 Q4	12 956	13 469	-513	1 518	1 457	60	-879	21	-1 311	188	864	-745	996	1 115
2008 Q1	12 730	12 736	-6	1 389	1 482	-93	-117	-214	-430	139	-195	656	74	535
2008 Q2	13 065	13 258	-193	1 489	1 595	-106	-1 210	-216	-1 725	402	562	425	663	1 650
2008 Q3	12 223	12 275	-52	1 543	1 666	-123	-572	-196	-943	82	663	504	88	1 255
2008 Q4	11 524	11 988	-464	1 580	1 746	-166	-395	-267	-1 292	183	1 083	-6	547	1 624
2009 Q1	8 967	9 182	-216	1 026	1 423	-396	-79	-55	-745	253	176	-756	1 041	461
2009 Q2	9 542	9 081	462	1 176	1 427	-250	-203	-161	-153	147	-880	26	1 276	421
2009 Q3	9 983	9 275	708	1 176	1 428	-252	-480	-114	-138	.	.	.	.	.
2008 Nov.	3 901	4 093	-192	475	514	-40	-6	-115	-353	14	338	261	132	730
2008 Dec.	2 914	3 256	-342	559	634	-75	-138	-48	-603	116	691	-490	159	360
2009 Jan.	2 734	2 988	-254	358	444	-85	20	-68	-387	-11	15	951	-1 532	-565
2009 Feb.	2 906	2 876	30	324	484	-159	-25	27	-128	273	276	-425	1 349	1 199
2009 Mar.	3 336	3 323	14	344	495	-152	-74	-13	-225	-9	-115	-1 282	1 225	-172
2009 Apr.	3 317	3 003	313	347	495	-148	-49	-41	75	133	-132	-466	1 071	473
2009 Máj	3 005	2 869	136	354	452	-98	-112	-24	-99	7	-362	1 452	-744	346
2009 Jún	3 243	3 236	7	475	480	-5	-42	-96	-135	7	-386	-961	949	-398
2009 Júl	3 054	3 021	33	412	545	-133	-178	-45	-324	-1	-332	-872	1 170	-34
2009 Aug.	3 127	2 882	245	412	422	-10	-129	-62	44	5	446	477	-525	398
2009 Sep.	3 688	3 431	257	327	467	-139	-198	-7	-88	-1	-76	-240	783	468
2009 Okt.	3 811	3 586	225	389	468	-79	-155	-146	-155	.	.	.	.	.

Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

TABUĽKA 19 Platobná bilancia

(mil. EUR, ak nie je uvedené inak)

(medziročný rast v %)

	Tovary		Služby	
	Vývoz	Dovoz	Vývoz	Dovoz
	15	16	17	18
2005	11,1	13,1	13,8	13,7
2006	24,5	22,9	17,5	9,0
2007	15,2	10,2	-71,6	16,0
2008	5,1	5,0	0,6	22,0
2008 Q4	-11,0	-11,0	4,1	19,8
2009 Q1	-29,6	-27,9	-26,1	-4,0
2009 Q2	-27,0	-31,5	-21,0	-10,5
2009 Q3	-18,3	-24,4	-23,8	-14,3
2008 Nov.	-15,5	-14,2	-4,3	15,5
2008 Dec.	-19,1	-18,3	0,7	28,7
2009 Jan.	-34,2	-27,4	-24,2	-11,6
2009 Feb.	-33,6	-34,2	-29,0	-6,4
2009 Mar.	-20,5	-21,9	-25,3	6,9
2009 Apr.	-25,8	-36,2	-29,1	-7,3
2009 Máj	-29,3	-30,6	-27,1	-13,9
2009 Jún	-25,3	-26,6	-7,5	-10,4
2009 Júl	-25,5	-28,6	-32,7	-10,1
2009 Aug.	-15,4	-20,5	-24,9	-13,5
2009 Sep.	-16,7	-22,4	-14,5	-18,4
2009 Okt.	-19,1	-22,7	-28,9	-21,7

Zdroj: NBS a ŠÚ SR.

7 EXTERNÉ PROSTREDIE

TABUĽKA 20 Eurozóna

(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Ceny			Reálna ekonomika				Finančný trh	
	HICP	HICP ¹⁾ (jadrová inflácia)	PPI	HDP ²⁾⁴⁾⁵⁾	Priemyselná produkcia ²⁾³⁾	Maloobchod (predaj) ²⁾³⁾	Nezamestnanosť (% z pracovnej sily) ⁶⁾	10-ročné dlhopisy (výnos do splatnosti v %)	
2006	2,2	1,5	5,1	3,0	4,2	2,3	8,4	3,86	
2007	2,1	2,0	2,7	2,7	3,7	1,8	7,5	4,33	
2008	3,3	2,4	6,0	0,6	-1,7	-0,6	7,6	4,36	
2008 Q3	3,8	2,5	8,4	0,4	-1,4	-1,0	7,6	4,61	
2008 Q4	2,3	2,2	3,4	-1,8	-8,9	-1,7	8,0	4,17	
2009 Q1	1,0	1,6	-2,0	-5,0	-18,5	-3,1	8,8	4,15	
2009 Q2	0,2	1,5	-5,7	-4,8	-18,6	-2,3	9,3	4,19	
2009 Q3	-0,4	1,2	-7,8	-4,1	-14,6	-2,2	9,6	3,95	
2009 Aug.	-0,2	1,2	-7,5	-	-15,1	-2,0	9,6	3,89	
2009 Sep.	-0,3	1,1	-7,6	-	-12,9	-2,8	9,8	3,86	
2009 Okt.	-0,1	1,0	-6,7	-	.	-1,9	9,8	3,80	
2009 Nov.	0,5	1,0	.	-	.	.	.	3,83	

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

1) Celková inflácia bez cien energií a nespracovaných potravín.

2) Stále ceny.

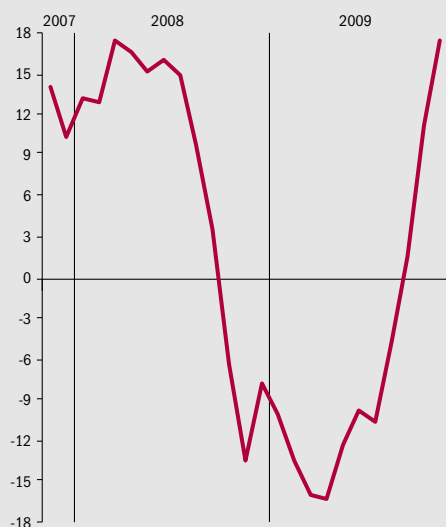
3) Upravené o počet pracovných dní.

4) Sezónne očistené a upravené o počet pracovných dní.

5) Ročné údaje nie sú upravené o počet pracovných dní.

6) Harmonizované údaje, definícia Medzinárodnej organizácie práce, sezónne očistené.

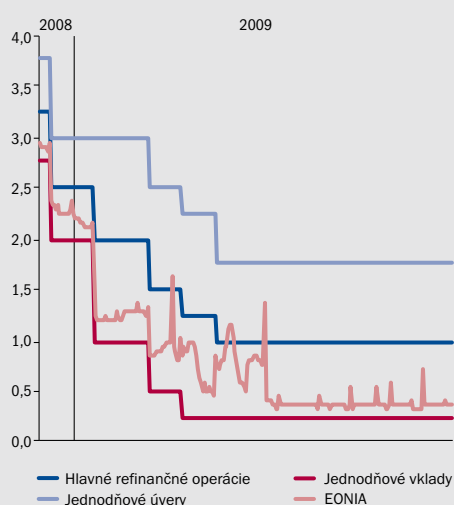
Graf 1 USD/EUR medziročná zmena (%)

Zdroj: ECB.

Poznámka: Záporné hodnoty znamenajú apreciáciu.

Graf 2 Úrokové sadzby ECB a EONIA (%)

Zdroj: ECB.

TABUĽKA 21 Česká republika*(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)*

	Ceny			Reálna ekonomika				Finančný trh	
	HICP	HICP ¹⁾ (jadrová inflácia)	PPI	HDP ²⁾⁴⁾⁵⁾	Priemyselná produkcia ²⁾³⁾	Maloobchod (predaj) ²⁾³⁾	Nezamestnanosť (% z pracovnej sily) ⁶⁾	10-ročné dlhopisy (výnos do splatnosti v %) ⁷⁾	
2006	2,1	0,9	1,5	6,8	8,7	8,9	7,1	3,80	
2007	3,0	3,1	4,1	6,1	10,5	7,8	5,3	4,30	
2008	6,3	5,8	4,5	2,5	-2,5	2,4	4,4	4,63	
2008 Q3	6,5	5,9	5,5	2,2	-2,7	0,4	4,3	4,60	
2008 Q4	4,4	4,3	1,7	0,5	-11,6	-1,0	4,5	4,45	
2009 Q1	1,5	1,3	-1,2	-4,2	-18,9	0,3	5,5	4,70	
2009 Q2	1,0	0,9	-3,6	-4,7	-17,2	-2,2	6,3	5,25	
2009 Q3	-0,1	0,0	-5,2	-4,1	-11,4	-0,8	6,9	5,17	
2009 Aug.	0,0	0,1	-5,2	-	-8,4	-1,0	6,9	5,09	
2009 Sep.	-0,3	-0,5	-5,4	-	-9,7	-2,5	7,0	5,01	
2009 Okt.	-0,6	-0,3	-4,6	-	.	.	7,1	4,50	
2009 Nov.	0,2	-0,1	.	-	.	.	.	4,19	

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

1) Celková inflácia bez cien energií a nespracovaných potravín.

2) Stále ceny.

3) Upravené o počet pracovných dní.

4) Sezónne očistené a upravené o počet pracovných dní.

5) Ročné údaje nie sú upravené o počet pracovných dní.

6) Harmonizované údaje, definícia Medzinárodnej organizácie práce, sezónne očistené.

7) Dlhodobé úrokové sadzby podľa maastrichtského kritéria.

TABUĽKA 22 Maďarsko*(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)*

	Ceny			Reálna ekonomika				Finančný trh	
	HICP	HICP ¹⁾ (jadrová inflácia)	PPI	HDP ²⁾⁴⁾⁵⁾	Priemyselná produkcia ²⁾³⁾	Maloobchod (predaj) ²⁾³⁾	Nezamestnanosť (% z pracovnej sily) ⁶⁾	10-ročné dlhopisy (výnos do splatnosti v %) ⁷⁾	
2006	4,0	2,5	8,4	4,0	10,6	4,9	7,5	7,12	
2007	7,9	6,7	6,5	1,0	8,1	-2,0	7,4	6,74	
2008	6,0	5,1	11,6	0,6	-0,9	-1,8	7,8	8,24	
2008 Q3	6,3	5,2	13,1	0,3	-1,8	-1,2	7,8	7,96	
2008 Q4	4,2	3,8	10,8	-2,2	-12,1	-2,4	8,1	9,10	
2009 Q1	2,7	2,9	4,9	-5,6	-21,8	-3,0	9,2	10,35	
2009 Q2	3,6	3,3	2,1	-7,2	-22,0	-3,2	9,7	10,26	
2009 Q3	4,9	5,3	-0,8	-8,0	.	-7,1	9,6	8,37	
2009 Aug.	5,0	5,3	-0,8	-	-19,8	-7,3	9,6	8,40	
2009 Sep.	4,8	5,3	-1,2	-	.	-7,4	9,7	7,91	
2009 Okt.	4,2	5,1	-2,8	-	.	.	9,9	7,45	
2009 Nov.	5,2	5,1	.	-	.	.	.	7,37	

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

1) Celková inflácia bez cien energií a nespracovaných potravín.

2) Stále ceny.

3) Upravené o počet pracovných dní.

4) Sezónne očistené a upravené o počet pracovných dní.

5) Ročné údaje nie sú upravené o počet pracovných dní.

6) Harmonizované údaje, definícia Medzinárodnej organizácie práce, sezónne očistené.

7) Dlhodobé úrokové sadzby podľa maastrichtského kritéria.

TABUĽKA 23 Poľsko

(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Ceny			Reálna ekonomika				Finančný trh	
	HICP	HICP ¹⁾ (jadrová inflácia)	PPI	HDP ^{2,4)5)}	Priemyselná produkcia ²⁾³⁾	Maloobchod (predaj) ²⁾³⁾	Nezamestnanosť (% z pracovnej sily) ⁶⁾	10-ročné dlhopisy (výnos do splatnosti v %) ⁷⁾	
2006	1,3	0,6	3,4	6,2	12,2	12,5	13,8	5,23	
2007	2,6	2,0	4,0	6,8	9,3	11,0	9,6	5,48	
2008	4,2	3,6	5,4	5,0	2,3	4,4	7,1	6,07	
2008 Q3	4,4	3,7	5,9	5,1	1,1	4,3	6,9	6,15	
2008 Q4	3,6	3,1	4,0	2,7	-6,0	0,4	6,8	6,09	
2009 Q1	3,6	2,9	4,3	1,5	-11,7	5,3	7,7	5,88	
2009 Q2	4,3	3,5	2,4	1,3	-5,4	2,9	8,0	6,28	
2009 Q3	4,3	3,6	0,7	1,0	-2,6	2,2	8,1	6,15	
2009 Aug.	4,3	3,6	1,0	-	-2,1	2,7	8,1	6,08	
2009 Sep.	4,0	3,4	0,6	-	-1,3	0,2	8,2	6,17	
2009 Okt.	3,8	3,4	1,6	-	.	3,9	8,4	6,15	
2009 Nov.	3,8	3,4	.	-	.	.	.	6,14	

Zdroj: Eurostat, ECB, výpočty NBS.

1) Celková inflácia bez cien energií a nespracovaných potravín.

2) Stále ceny.

3) Upravené o počet pracovných dní.

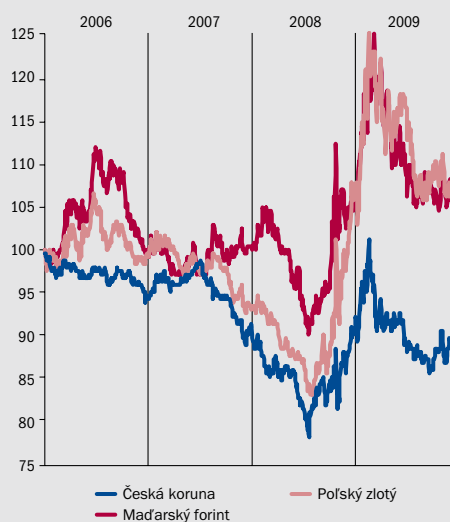
4) Sezónne očistené a upravené o počet pracovných dní.

5) Ročné údaje nie sú upravené o počet pracovných dní.

6) Harmonizované údaje, definícia Medzinárodnej organizácie práce, sezónne očistené.

7) Dlhodobé úrokové sadzby podľa maastrichtského kritéria.

**Graf 3 Indexy kurzov mien V4 voči euru
(30. 12. 2005 = 100)**

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Poznámka: Pokles hodnoty predstavuje apreciáciu.

**Graf 4 Kurzy mien V4 voči euru (medziročná
zmena v %)**

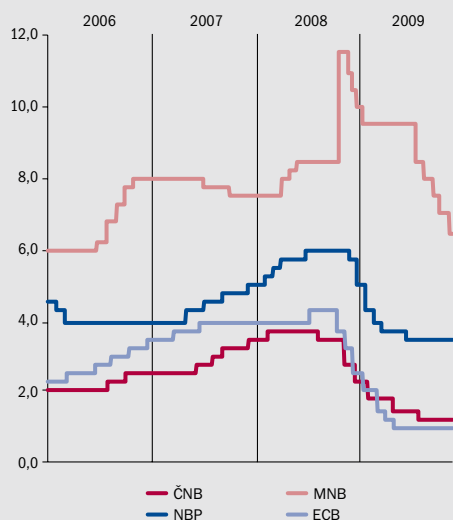
Zdroj: Eurostat, výpočty NBS.

Poznámka: Záporné hodnoty znamenajú apreciáciu.

Graf 5 Kľúčové sadzby NCB krajín V4 (%)

Zdroj: ECB, národné centrálné banky.

TABUĽKA 24 USA

(medziročná zmena v %, ak nie je uvedené inak)

	Ceny			Reálna ekonomika				Finančný trh	
	CPI	Core CPI ¹⁾ (jadrová inflácia)	PPI ²⁾	HDP ³⁾	Priemyselná produkcia ⁴⁾	Maloobchod ⁵⁾	Nezamestnanosť	10-ročné dlhopisy (výnos do splatnosti v %)	
2006	3,2	2,5	3,0	2,7	2,2	6,2	4,6	4,80	
2007	2,9	2,3	3,9	2,1	1,7	4,1	4,6	4,64	
2008	3,8	2,3	6,3	0,4	-1,7	-0,8	5,8	3,66	
2008 Q3	5,3	2,5	9,4	0,0	-3,0	-0,1	6,0	3,86	
2008 Q4	1,6	2,0	1,3	-1,9	-6,0	-2,2	6,8	3,23	
2009 Q1	0,0	1,7	-2,2	-3,3	-11,8	-10,0	8,1	3,67	
2009 Q2	-1,2	1,8	-4,2	-3,8	-13,4	-11,2	9,3	3,32	
2009 Q3	-1,6	1,5	-5,1	-2,5	-10,2	-8,5	9,6	3,52	
2009 Aug.	-1,5	1,4	-4,3	-	-10,8	-7,7	9,7	3,59	
2009 Sep.	-1,3	1,5	-4,7	-	-6,3	-7,6	9,8	3,40	
2009 Okt.	-0,2	1,7	-1,8	-	-7,9	-3,6	10,2	3,39	
2009 Nov.	.	.	.	-	.	.	10,0	3,40	

Zdroj: Bureau of Economic Analysis, Bureau of Labor Statistics, Federal Reserve System, U.S. Department of Commerce.

1) Core CPI – inflácia bez cien potravín a energií.

2) PPI dokončená výroba (commodity data - finished goods).

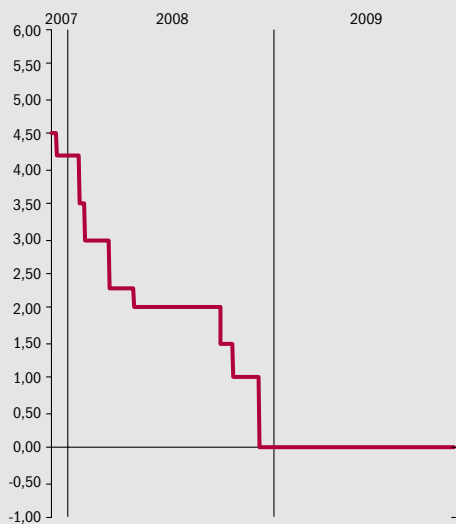
3) Sezónne očistené.

4) Priemyselná produkcia celkovo (sezónne očistené).

5) Maloobchod a reštauračné služby (retail and food services sales).

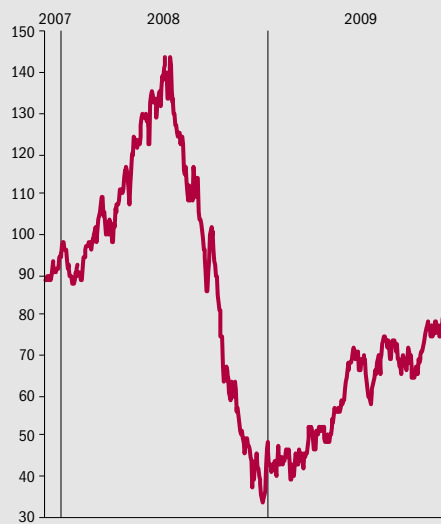

**Graf 6 USA, sadzba federálnych fondov
(federal funds rate) (%)**

Zdroj: Federal Reserve System.

Graf 7 Cena ropy USD/barel (USD)

Zdroj: Reuters.

